

LEGEMIDDELSTATISTIKK

2023

Legemiddelforbruket i Norge 2018-2022

Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk

Drug Consumption in Norway 2018-2022

Data from Norwegian Drug Wholesales Statistics

Legemiddelforbruket i Norge 2018-2022

Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk

Drug Consumption in Norway 2018-2022

Data from Norwegian Drug Wholesales Statistics

Live Storehagen Dansie

Gry Vibeke Bakken

Kristi Henjum

Ignatios Ioakeim Skoufa

Tove Granum

Mohammad Nouri Sharikabad

Utgitt av Folkehelseinstituttet/Published by Norwegian Institute of Public Health
Område for Helsedata og digitalisering
Avdeling for Legemiddelstatistikk
September 2023

Tittel/Title:

Legemiddelstatistikk 2023
Legemiddelforbruket i Norge 2018-2022 - Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk
Drug Consumption in Norway 2018-2022 - Data from Norwegian Drug Wholesales Statistics

Forfattere/Authors:

Live Storehagen Dansie (redaktør)
Gry Vibeke Bakken
Kristi Henjum
Ignatios Ioakeim Skoufa
Tove Granum
Mohammad Nouri Sharikabad

Bestilling:

Rapporten kan lastes ned som pdf
på Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no
The report is only available as pdf from www.fhi.no

Grafisk design omslag:

Fete Typer

Kontaktinformasjon/Contact information:

Folkehelseinstituttet/Norwegian Institute of Public Health
P.O.Box 222 Skøyen
N-0213 Oslo
Tel: +47 21 07 70 00

ISSN:1890-9647

ISBN elektronisk utgave: 978-82-8406-402-4

Sitering/Citation:

Danise, LS (red), Legemiddelforbruket i Norge 2018-2022 - Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk / Drug Consumption in Norway 2018-2022 - Data from Norwegian Drug Wholesales Statistics, 2018-2022, Oslo: Folkehelseinstituttet, 2023.

Tidligere utgaver/Previous editions:

1977: Legemiddelforbruket i Norge 1974-1976
1978: Legemiddelforbruket i Norge 1975-1977
1980: Legemiddelforbruket i Norge 1975-1979
1981: Legemiddelforbruket i Norge 1980
1982: Legemiddelforbruket i Norge 1977-1981
1984: Legemiddelforbruket i Norge 1979-1983
1985: Legemiddelforbruket i Norge 1984
1986: Legemiddelforbruket i Norge 1981-1985
1987: Legemiddelforbruket i Norge 1986
1988: Legemiddelforbruket i Norge 1987
1989: Legemiddelforbruket i Norge 1984-1988
1990: Legemiddelforbruket i Norge 1989
1991: Legemiddelforbruket i Norge 1986-1990
1992: Legemiddelforbruket i Norge 1991
1993: Legemiddelforbruket i Norge 1988-1992
1994: Legemiddelforbruket i Norge 1989-1993
1995: Legemiddelforbruket i Norge 1990-1994
1996: Legemiddelforbruket i Norge 1991-1995
1997: Legemiddelforbruket i Norge 1992-1996
1998: Legemiddelforbruket i Norge 1993-1997
1999: Legemiddelforbruket i Norge 1994-1998
2000: Legemiddelforbruket i Norge 1995-1999
2001: Legemiddelforbruket i Norge 1996-2000
2002: Legemiddelforbruket i Norge 1997-2001
2003: Legemiddelforbruket i Norge 1998-2002
2004: Legemiddelforbruket i Norge 1999-2003
2005: Legemiddelforbruket i Norge 2000-2004
2006: Legemiddelforbruket i Norge 2001-2005
2007: Legemiddelforbruket i Norge 2002-2006
2008: Legemiddelforbruket i Norge 2003-2007
2009: Legemiddelforbruket i Norge 2004-2008
2010: Legemiddelforbruket i Norge 2005-2009
2011: Legemiddelforbruket i Norge 2006-2010
2012: Legemiddelforbruket i Norge 2007-2011
2013: Legemiddelforbruket i Norge 2008-2012
2014: Legemiddelforbruket i Norge 2009-2013
2015: Legemiddelforbruket i Norge 2010-2014
2016: Legemiddelforbruket i Norge 2011-2015
2017: Legemiddelforbruket i Norge 2012-2016
2018: Legemiddelforbruket i Norge 2013-2017
2019: Legemiddelforbruket i Norge 2014-2018

2020: Legemiddelforbruket i Norge 2015-2019 -
Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk og
Reseptregisteret

2021: Legemiddelforbruket i Norge 2016-2020 -
Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk og
Reseptregisteret

2022: Legemiddelforbruket i Norge 2017-2021 -
Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk og
Reseptregisteret

Tidligere utgaver/Previous editions:

2008: Reseptregisteret 2004-2007 / The Norwegian
Prescription Database 2004-2007
2009: Legemiddelstatistikk 2009:2: Reseptregisteret
2004-2008 / The Norwegian Prescription
Database 2004-2008
2010: Legemiddelstatistikk 2010:2: Reseptregisteret
2005-2009. Tema: Vanedannende legemidler
/ The Norwegian Prescription Database
2005-2009. Topic: Addictive drugs
2011: Legemiddelstatistikk 2011:2: Reseptregisteret
2006-2010 / The Norwegian Prescription
Database 2006-2010
2012: Legemiddelstatistikk 2012:2: Reseptregisteret
2007-2011. Tema: Legemidler og eldre /The
Norwegian Prescription Database 2007-
2011. Topic: Drug use in the elderly
2013: Legemiddelstatistikk 2013:2: Reseptregisteret
2008-2012 / The Norwegian Prescription
Database 2008-2012
2014: Legemiddelstatistikk 2014:2: Reseptregisteret
2009-2013 / The Norwegian Prescription
Database 2009-2013
2015: Legemiddelstatistikk 2015:2: Reseptregisteret
2010-2014. Tema: Antibiotika / The
Norwegian Prescription Database 2010-
2014. Topic: Antibiotics
2016: Legemiddelstatistikk 2016:2: Reseptregisteret
2011-2015 / The Norwegian Prescription
Database 2011-2015
2017: Legemiddelstatistikk 2017:2: Reseptregisteret
2012-2016 / The Norwegian Prescription
Database 2012-2016
2018: Legemiddelstatistikk 2018:2: Reseptregisteret
2013-2017. Tema: Legemidler og eldre / The
Norwegian Prescription Database 2010-
2014. Topic: Drug use in the elderly
2019: Legemiddelstatistikk 2019:2: Reseptregisteret
2014-2018 / The Norwegian Prescription
Database 2014-2018.

Innhold

INNHold	2
SAMMENDRAG	3
SUMMARY	4
1 INNLEDNING	5
2 MATERIALE OG METODE	8
2.1 Datakilder	8
2.2 Vareregisteret	8
2.3 ATC og DDD	8
2.4 Måleenheter og indikatorer	9
2.5 Vurderinger og forbehold	10
3 NØKKELTALL	11
3.1 Totalt legemiddelsalg	11
3.2 Utleveringsgrupper (A, B, C og F)	15
3.3 Reseptfrie legemidler	15
3.4 Veterinære legemidler (ATC gruppe Q)	20
4 STATISTIKK FOR ATC HOVEDGRUPPER	21
4.1 Forklaringer til hovedtabellene	21
4.2 A Fordøyelsesorganer og stoffskifte	22
4.3 B Blod og bloddannende organer	33
4.4 C Hjerte og kretsløp	38
4.5 D Dermatologiske midler	47
4.6 G Urogenitalsystem og kjønnshormoner	50
4.7 H Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønnshormoner og insuliner	57
4.8 J Antiinfektiva til systemisk bruk	60
4.9 L Antineoplastiske og immunmodulerende midler	69
4.10 M Muskler og skjelett	80
4.11 N Nervesystemet	85
4.12 P Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler	98
4.13 R Respirasjonsorganer	102
4.14 S Sanseorganer	108
4.15 V Varia	110
5 HISTORIKK OG BAKGRUNNSINFORMASJON	112
FOLKEMENGDE I NORGE 2018-2022 (PER 1. JANUAR)	113

Sammendrag

Årets rapport *Legemiddelforbruket i Norge* omfatter tallmateriale og informasjon fra Grossistbasert legemiddelstatistikk for perioden 2018-2022. Denne rapporten har tidligere inneholdt data også fra Reseptregisteret (Norwegian Prescription Database; NorPD). Reseptregistret er utviklet til et nytt og moderne register, Legemiddelregisteret (LMR). LMR er fortsatt under utvikling og data til denne rapporten er derfor forsinket.

I 2022 ble det solgt legemidler til humant bruk for totalt 25,6 milliarder kroner (apotekenes innkjøpspris - AIP), en økning på 2,8 % fra året før (tabell 3.1). Over tid har det vært en jevn økning i totalsalget målt i definerte døgndoser (DDD), i 2022 var antall DDD 4,9 % høyere sammenliknet med året før. Salget omfatter legemidler med og uten markedsføringstillatelse i Norge. Reseptfrie legemidler utgjorde 9,5 % av totalt salg målt i DDD. Salget av veterinære legemidler var 1,9 milliarder kroner.

Figur 3.1.1 viser utviklingen i totalt salg av legemidler til humant bruk i perioden 2002 til 2022, angitt i kroner (AIP) og DDD. Kostnadsveksten har over tid vært høyere enn volumveksten i antall DDD. Prisøkning samt nye og dyre legemidler har påvirket kostnadsveksten. Finansiering av koronavaksiner har bidratt til en kraftigere økning i kostnader de siste par årene. Kostnadene vil også påvirkes av valutakurser. Befolkningsvekst samt økt andel eldre bidrar til økt legemiddelforbruk.

Antineoplastiske og immunmodulerende midler (ATC gruppe L) hadde størst omsetning i kroner, og utgjorde 22 % av kostnadene til humane legemidler i 2022 (tabell 3.1). Gruppen omfatter dyre legemidler til behandling av kreft, samt biologiske legemidler til behandling av for eksempel leddgikt og multippel sklerose. Mange antineoplastiske og immunmodulerende midler har ikke DDD, og økningen i salget reflekteres derfor ikke i antall doser (DDD) solgt (figur 3.1.2).

Summary

This year's report *Drug consumption in Norway* includes data and information from the Norwegian Drug Wholesales Statistics for the period 2018-2022. This report has previously also contained data from the Norwegian Prescription Database (NorPD). The Norwegian Prescription Database has been developed into a new and modern registry named the Norwegian Prescribed Drug Registry (NorPD). NorPD is still under development and data needed for this report is therefore delayed.

In 2022, drugs for human use were sold worth a total of NOK 25.6 billion (pharmacy purchase price (AIP)), an increase of 2.8% from the previous year (Table 3.1). Over time, there has been a steady increase in total sales measured in defined daily doses (DDD). In 2022, the number of DDDs was 4.9 % higher than the previous year. The sales include medicines with and without marketing authorisation in Norway. Non-prescription drugs accounted for around 9.5% of total sales measured in DDD. The sales of veterinary medicines were NOK 1.9 billion.

Figure 3.1.1 shows the development in total sales of drugs for human use in the period 2002 to 2022 in NOK (AIP) and DDD. Over time, the increase in cost has been higher than the increase in volume, measured in DDD. Increased prices as well as the introduction of new and more expensive drugs have affected the increase in cost. Financing the purchase of corona vaccines has contributed to a sharper increase in costs in the last couple of years. Costs will also be affected by exchange rates. Population growth and an increased proportion of older people also contribute to increased drug consumption.

Antineoplastic and immunomodulatory agents (ATC group L) had the highest turnover in NOK and accounted for 22% of costs for human medicines in 2022 (Table 3.1). The group includes expensive drugs for the treatment of cancer as well as biological drugs for the treatment of, for example, arthritis and multiple sclerosis. Many antineoplastic and immunomodulating agents do not have a DDD, thus the increase in sales of these agents will not be reflected in the number of doses (DDDs) sold (figure 3.1.2).

1 Innledning

Denne rapporten

Årets rapport, *Legemiddelforbruket i Norge*, inneholder data for legemiddelsalg i perioden 2018-2022. Denne rapporten har inneholdt data om legemidler fra to kilder i rapportene som ble utgitt i 2020, 2021 og 2022, Grossistbasert legemiddelstatistikk og Reseptregisteret (NorPD). Reseptregisteret er utviklet til et nytt register med navnet Legemiddelregisteret (LMR) med alle historiske data fra Reseptregisteret. LMR er fortsatt under utvikling og foreløpig er søkelyset på utlevering av data til individsøknader (forskningssøknader). Vi har derfor ikke hatt tilgang til 2022 data fra LMR. Årets rapport vil derfor kun presentere data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk. Folkehelseinstituttet (FHI) vil publisere data fra LMR fra 2022 i en separat rapport i første kvartal 2024.

Del 4 i rapporten inneholder hovedtabellene hvor data for de enkelte legemidlene (ATC koder) presenteres med en beskrivelse av enkelte funn fra legemiddelgruppen før tabellverket.

Om legemiddeldata i Norge

Data om legemiddelbruk skal bidra til bedre styring, mer og bedre forskning, innovasjon, næringsutvikling og kvalitetsforbedring på legemiddelfeltet. Enklere tilgjengelighet til data om legemiddelbruk og kobling til andre helsedata, gir muligheter for mer effektiv og målrettet forebygging og behandling¹).

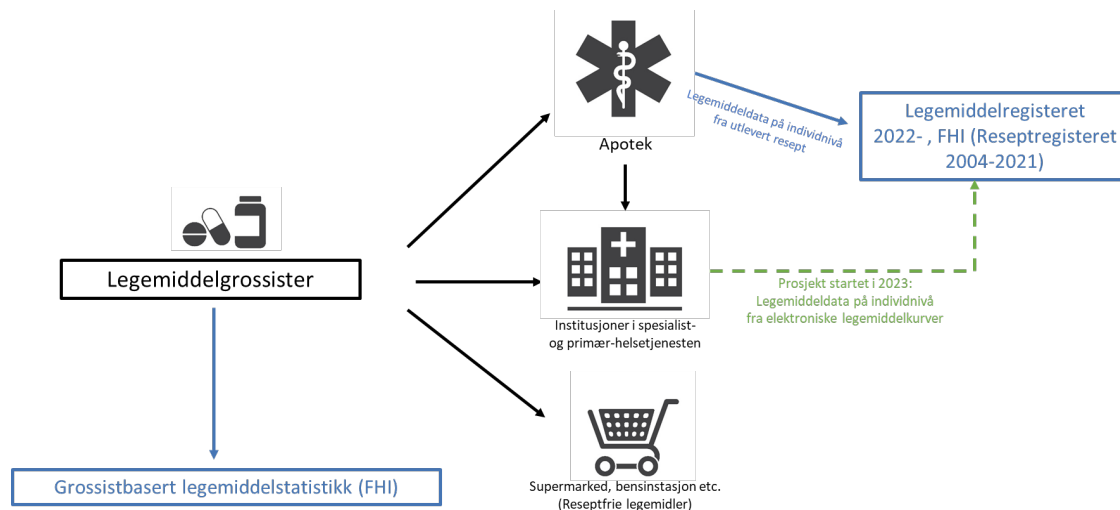
Legemiddelregisteret (LMR) er et nytt moderne og personidentifiserbart register med alle historiske data fra Reseptregisteret (2004-2021). *Reseptregisteret* ble etablert av FHI i 2004, for å bidra til bedre kunnskap om legemiddelbruk i befolkningen. Årlige rapporter har vært utgitt siden 2008. LMR har dermed opplysninger om utleveringer av legemidler etter resept og rekvisisjon i apotek fra 2004 og frem til i dag. Dette inkluderer opplysninger om personen som fikk utlevert legemidlet, rekvirenten som rekvirerte legemidlet og apoteket som legemidlet ble utlevert ved. LMR er modernisert slik at det er lettere å koble data fra LMR sammen med andre helsedata. Data om legemidler utlevert etter resept på individnivå samles foreløpig kun fra apotek til LMR, men i 2023 har FHI startet et prosjekt som sikter å hente legemiddeldata på individnivå fra elektroniske legemiddelkurver/systemer fra både spesialist- og primærhelsetjeneste. Som nevnt ovenfor har vi foreløpig ikke hatt tilgang til 2022 data fra LMR. Denne rapporten vil derfor kun presentere data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk. FHI vil publisere data fra LMR fra 2022 i en separat rapport i første kvartal 2024.

I tillegg til LMR finnes Grossistbasert legemiddelstatistikk som har vært tilgjengelig i Norge fra 1970-tallet, og årlige rapporter har vært utgitt siden 1977. FHI har vært databehandlingsansvarlig siden 2002. Grossistbasert legemiddelstatistikk er basert på innrapporterte data fra alle grossister som selger legemidler i Norge. Data omfatter alt

legemiddelsalg, både reseptbelagt og reseptfritt, til apotek og til institusjon. I tillegg er salg av veterinære legemidler inkludert. Data er ikke registrert på individnivå og omfatter ikke informasjon om antall brukere eller om den enkelte legemiddelbruker. Salg av legemidler angis i hovedsak som antall definerte døgndoser (DDD)/1000 innbyggere/døgn, en teknisk måleenhet som angir den gjennomsnittlige andelen av befolkningen (i %) som kan ha brukt et gitt legemiddel daglig i løpet av et år. Dette gir et godt bilde av utviklingen i salget. Grossistbasert legemiddelstatistikk er velegnet til å analysere forbruk over tid, gjøre sammenligninger mellom land/regioner, og mellom legemiddelgrupper og enkeltpreparater. Antall DDD/1000 innbyggere/døgn kan ikke angis for legemidler uten fastsatt DDD, for eksempel de fleste legemidlene i ATC gruppe D *Dermatologiske midler*. I disse tilfellene vil data fra LMR kunne gi informasjon om antall og andel brukere. Grossistbasert legemiddelstatistikk har ingen personopplysninger. Formålet med statistikken er å kartlegge den totale legemiddelomsetningen i Norge. Opplysningene kan benyttes til forskning på legemiddelområdet og av helsemyndighetene i den overordnede planleggingen og styringen av legemiddelområdet.

Anatomisk, terapeutisk, kjemisk (ATC) klassifikasjon og definerte døgndoser (DDD) er et WHO-kodeverk og brukes som basis for klassifikasjon og beregninger av legemiddelforbruk både i Grossistbasert legemiddelstatistikk og LMR. Internasjonal bruk av systemet gjør det enklere å sammenligne legemiddelforbruk mellom land. Arbeidet gjøres ved «WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology» som er lokalisert ved Avdeling for legemiddelstatistikk, Folkehelseinstituttet, og har ansvar for utvikling og vedlikehold av ATC/DDD-systemet internasjonalt. For mer informasjon, se www.whocc.no. FHI er også i gang med digitalisering av tilgjengeliggjøringen av komplett kodeverk med årsforandringer og historikk via «application programming interface», API.

Grossistbasert legemiddelstatistikk og LMR gir supplerende informasjon (figur 1). Legemiddelgrossister selger til apotek, institusjoner og dagligvarehandel (reseptfrie legemidler). Apotek selger legemidler videre til brukere (enkeltindivider og dyr), direkte til rekvirenter (f.eks. leger og tannleger) og til institusjoner. Institusjoner inkluderer sykehus, sykehjem og andre helseinstitusjoner, som definert i Grossistforskriften.

Figur 1. Legemiddeldistribusjon (svart) og dataflyten (blå) i Norge²⁾. Blå viser hvordan legemiddelbruk registreres i to nasjonale databaser. Grossistbasert legemiddelstatistikk inkluderer alt salg fra legemiddelgrossister og er ikke personidentifiserbare. Salg av legemidler utlevert etter resept på individnivå samles derimot i Legemiddelregisteret, men foreløpig bare fra apotek. Den grønne pilen og teksten indikerer prosjekt som er startet i 2023 hvor det er ønskelig å samle legemiddelbruk på individnivå direkte fra de digitale legemiddelkurvene i helsesektoren til Legemiddelregisteret. Dette vil gjøre at komplette og oppdaterte helsedata på legemidler er tilgjengelig for analyse og forskning med tanke på å forbedre kvalitet, styring, helseovervåking, beredskap og kunnskapsforvaltning i helsetjenesten.

¹⁾ Direktoratet for e-helse. [Plan for digitalisering på legemiddelområdet](#).

²⁾ Figuren er modifisert fra Sommerschild et al. *Data resource profile: Norwegian Databases for Drug Utilization and Pharmacoepidemiology*. Norsk Epidemiologi 2021;29(1-2)

2 Materiale og metode

2.1 Datakilder

Materialet i rapporten er hentet fra *Grossistbasert legemiddelstatistikk* og omfatter legemidler med og uten markedsføringstillatelse samt apotekpreparater. Kosttilskudd og naturlegemidler er ikke inkludert.

Grossistbasert legemiddelstatistikk er basert på innrapporterte data fra alle grossister som selger legemidler i Norge. Data omfatter alt legemiddelsalg, både reseptbelagt og reseptfritt salg, til apotek og til helseinstitusjon. I tillegg er salg av veterinære legemidler inkludert. Data er ikke registrert på individnivå og omfatter ikke informasjon om antall brukere eller om den enkelte legemiddelbruker. Antall DDD/1000 innbyggere/døgn kan ikke angis for legemidler uten fastsatt DDD, for eksempel legemidler i ATC gruppe D *Dermatologiske midler*.

2.2 Vareregisteret

Salg av legemidler blir rapportert på varenummer. Varenummeret er en unik identifikasjon av en legemiddelpakning. Farmalogg vedlikeholder et felles vareregister, og eies av Apotekforeningen og de tre store legemiddelgrossistene (Alliance Healthcare Norge AS, Apotek 1 Gruppen AS og Norsk Medisinaldepot AS). Vareregisteret omfatter alle gyldige varenummer med tilknyttede opplysninger som ATC kode, DDD, statistikkfaktor (for å beregne antall DDD i en pakning) og utleveringsgruppe (A=narkotika, B=vanedannende, C=reseptpliktig og F=reseptfritt).

2.3 ATC og DDD

Statistikken er ordnet etter ATC klassifikasjonssystemet, og DDD er benyttet som måleenhet. ATC/DDD versjon gjeldende fra januar 2023 benyttes i hele rapporten og historiske data er oppdatert.

Anatomisk Terapeutisk Kjemisk (ATC) klassifikasjon

I ATC systemet inndeles legemidlene i grupper på 5 nivåer: På 1. nivå fordeles legemidlene på 14 anatomiske hovedgrupper. Det neste nivået (2. nivå) er en terapeutisk eller farmakologisk undergruppe. 3. nivå og 4. nivå er terapeutiske, farmakologiske eller kjemiske undergrupper, mens 5. nivå representerer den kjemiske substansen. En fullstendig klassifikasjon av spironolakton med ATC koden C03DA01 kan illustrere oppbyggingen av ATC systemet:

- C Hjerne og kretsløp (1. nivå, anatomisk hovedgruppe)
- C03 Diuretika (2. nivå, terapeutisk undergruppe)
- C03D Kaliumsparende midler (3. nivå, farmakologisk undergruppe)
- C03DA Aldosteronantagonister (4. nivå, farmakologisk undergruppe)
- C03DA01 Spironolakton (5. nivå, kjemisk substans)

Alle preparater som inneholder spironolakton (Spirix® og Spironolactone®) gis ATC kode C03DA01.

Ved hjelp av klassifikasjonen, kan man lage oversikt over legemiddelforbruk i ulike hoved- og undergrupper i tillegg til forbruket av det enkelte virkestoff. ATC systemet inneholder også definerte døgndoser (DDD).

Definert Døgn Dose (DDD)

DDD er definert som *den antatt gjennomsnittlige døgndose brukt ved legemiddelets (virkestoffets) hovedindikasjon hos voksne*, og er en internasjonal måleenhet for volum anbefalt av WHO. DDD fastsettes på bakgrunn av en vurdering av bruken internasjonalt, og benyttes som måleenhet for volum.

Nasjonale terapitradisjoner (indikasjoner og dosering) kan variere fra land til land og DDD representerer ikke nødvendigvis den hyppigst forskrevne eller brukte dose. For kombinasjonspreparater er DDD angitt som UD (unit dose). Enkelte legemidler har ikke fastsatt DDD, dette kommenteres under de aktuelle ATC grupper i Del 4. *Se nettsiden til WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology for mer informasjon om ATC/DDD systemet (www.whocc.no).*

2.4 Måleenheter og indikatorer

Salgstall fra Grossistbasert legemiddelstatistikk

DDD/1000 innbyggere/døgn beregnes fra salg i antall DDD delt på antall innbyggere og antall dager i et år. Dette er en teknisk måleenhet som angir den gjennomsnittlige andelen av befolkningen (i ‰) som kan ha brukt et gitt legemiddel daglig i løpet av et år. Et estimert salg av et legemiddel på 10 DDD/1000 innbyggere/døgn indikerer at 10 av 1000 personer (1 ‰ av befolkningen) kan ha brukt dette legemiddelet daglig. Estimater blir imidlertid kun riktige dersom det er samsvar mellom DDD og dosen som faktisk brukes. Det er ofte ikke tilfelle, fordi mange legemidler kan ha ulike doseringsanbefalinger avhengig av indikasjon. Tallet gir derfor ikke nødvendigvis et reelt bilde av andelen av befolkningen som faktisk har brukt et legemiddel, men i statistikk over tid gir det et godt bilde over legemiddeltrender i befolkningen.

DDD/1000 innbyggere/år kan også brukes for legemidler som i vesentlig grad benyttes i kortere perioder. Et estimert salg på 5 DDD/innbyggere/år indikerer at hver innbygger kan ha fått en kur på 5 dager i løpet av året. Hvis standardbehandlingen er 7 dager, kan man estimere antall kurer á 7 dager ved å dividere totalt antall solgte døgndoser med varigheten av kuren.

DDD/år er hensiktsmessig å bruke for legemidler med lite salg.

DDD/døgn kan brukes i de tilfeller der legemiddelet kun er aktuelt for en del av befolkningen, eksempelvis prevensjonsmidler og hormonpreparater til bruk postmenopausalt.

Annen måleenhet er i enkelte tilfeller brukt for legemidler uten fastsatt DDD (gram virkestoff eller antall pakninger).

Omsetning i kroner

Apotekenes innkjøpspris (AIP i Grossistbasert legemiddelstatistikk) er rapportert pris fra grossist til detaljister.

2.5 Vurderinger og forbehold

Statistikken angir salg av legemidler. Vi har ingen informasjon om legemiddelet faktisk brukes.

Legemiddelforbruk på institusjoner presenteres i rapporten kun på samlet overordnet nivå, basert på data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk.

Rapporten inneholder begrenset informasjon om legemiddelomsetning målt i kostnad (kroner). Endringer i kostnader kan være vanskelige å tolke da disse påvirkes av flere faktorer. Eksempler er variasjoner i kroneverdi (valutakurser) samt regulatoriske endringer i refusjonsordninger og rabatterte innkjøpsavtaler (LIS-avtaler) på sykehus. I tillegg er det begrenset transparens vedrørende pris på nye og dyre legemidler, som biologiske immunmodulerende legemidler, en gruppe som er i sterk utvikling både medisinsk og kostnadmessig.

3 Nøkkeltall

3.1 Totalt legemiddelsalg

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at det i 2022 ble solgt legemidler til human bruk for totalt 25,6 milliarder kroner (AIP), en økning på 2,8 % fra året før (tabell 3.1). I tillegg var salget av veterinære legemidler 1,9 milliarder kroner (AIP).

Over tid har det vært en jevn økning i salget målt i definerte døgndoser (DDD). I 2022 var antall DDD 4,9 % høyere sammenliknet med året før. Justert for befolkningsøkningen (målt i DDD/1000 innbyggere/døgn) var økningen i salget på 4 %. Salget omfatter legemidler med og uten markedsføringstillatelse i Norge.

Figur 3.1.1 viser utviklingen i totalt salg av legemidler til human bruk i perioden 2002 til 2022, angitt i kroner (AIP) og DDD. Befolkningsvekst samt økt andel eldre bidrar til økt legemiddelforbruk. Kostnadsveksten har over tid vært høyere enn volumveksten i antall DDD. Totalsalget i doser (DDD) økte med 15 % i perioden 2018-2022, mens kostnadene (AIP) økte med 34 %. Prisøkning samt nye og dyre legemidler har påvirket kostnadsveksten. Kostnadene vil også påvirkes av ulike faktorer, for eksempel endringer i valutakurser, refusjonsordninger og rabatterte innkjøpsavtaler (LIS-avtaler) på sykehus.

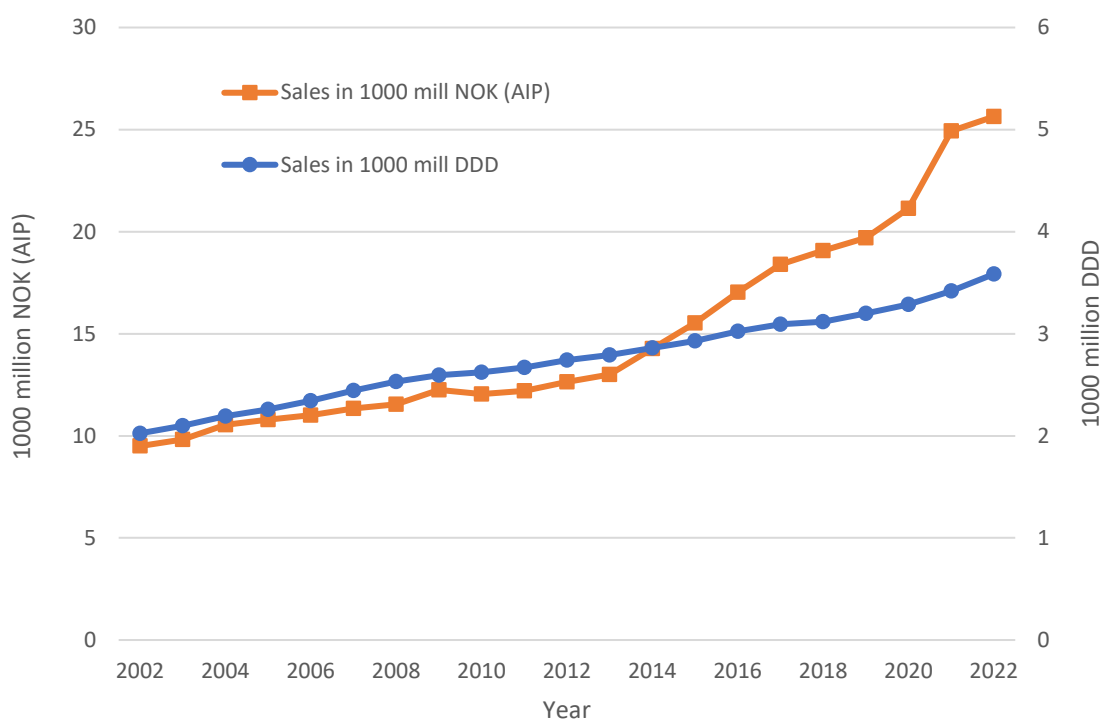
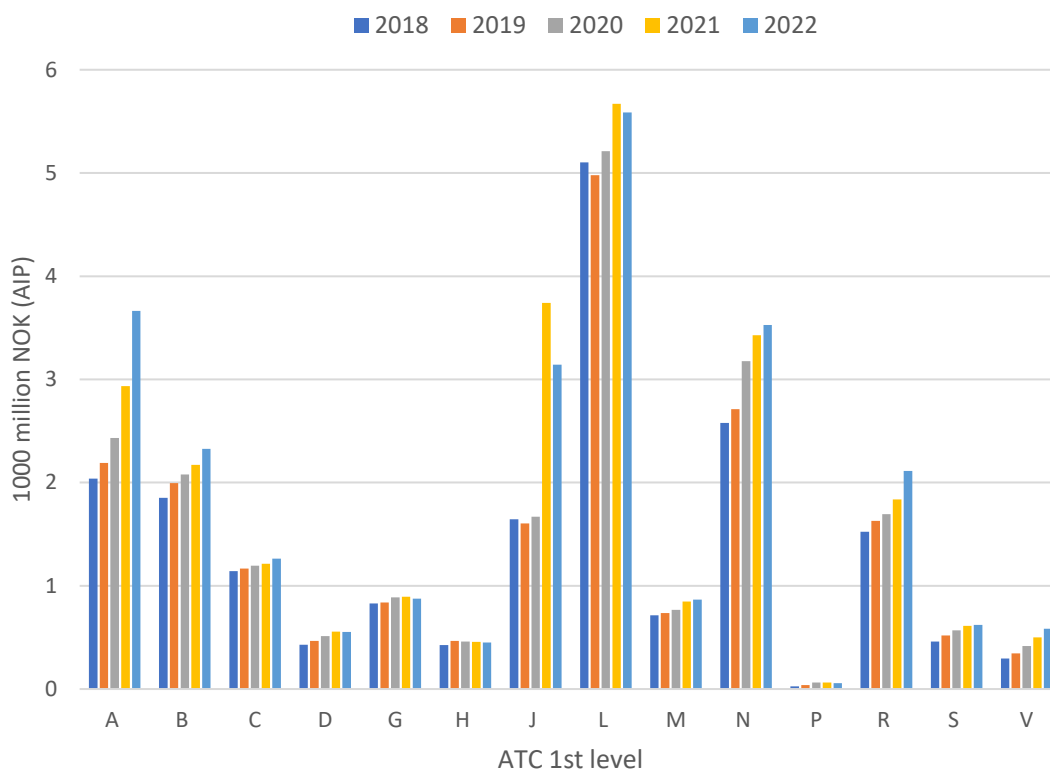

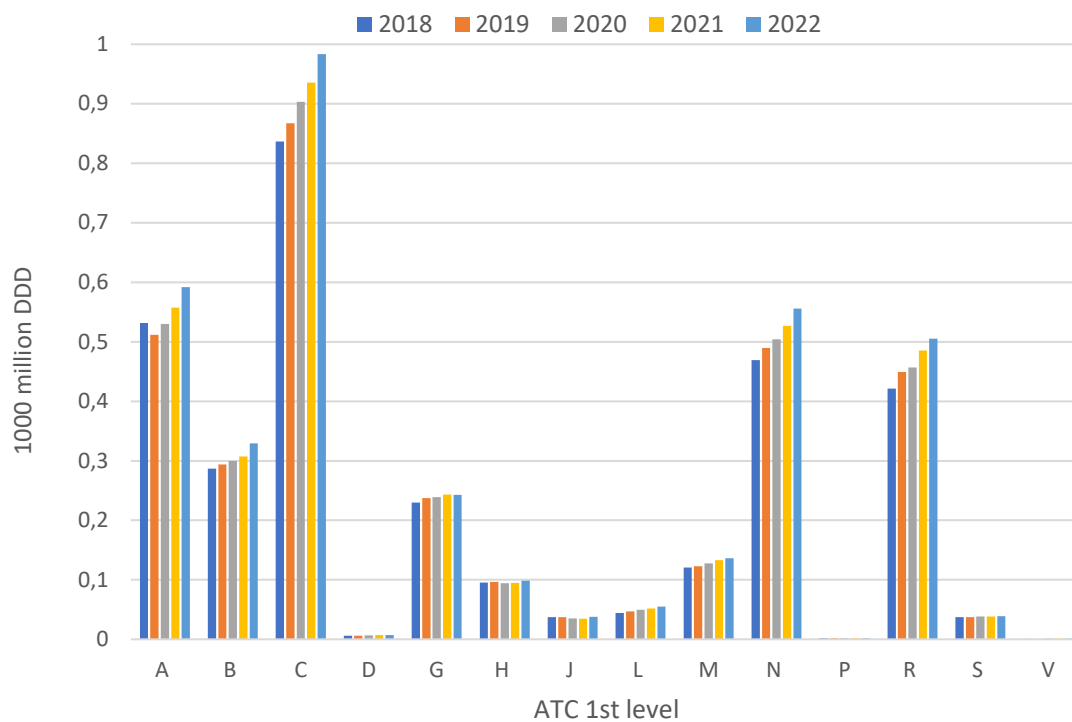
Figure 3.1.1 Total sales of medicines for human use in 2002 to 2022, NOK in 1000 million (AIP, left axis) and number of DDDs in 1000 million (right axis). Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

Antineoplastiske og immunmodulerende midler (ATC gruppe L), hadde størst omsetning i kroner, og utgjorde 21,8 % av kostnadene til humane legemidler i 2022 (tabell 3.1). Gruppen omfatter dyre legemidler til behandling av kreft, samt biologiske legemidler til behandling av for eksempel leddgikt og multipel sklerose. Mange antineoplastiske og immunmodulerende legemidler har ikke DDD. Økningen i salget av disse legemidlene reflekteres derfor ikke målt i antall doser (DDD), se figur 3.1.2.

Figur 3.1.2 viser økningen i kostnader (AIP) og volum målt i doser (DDD) per ATC 1. nivå for perioden 2018-2022. Figuren viser at det er spesielt legemidler i gruppen antiinfektiver til systemisk bruk (ATC gruppe J) og legemidler med effekt på fordøyelsesorganer og stoffskifte (ATC gruppe A) som har bidratt til økte legemiddelkostnader de siste årene. Dette kan forklares med finansiering av koronavaksiner som inngår i ATC gruppe J, og økt salg av nye kostbare legemidler, blant annet nye blodsukkersenkende legemidler (ATC gruppe A) som brukes til behandling av type 2 diabetes i tillegg til blant annet alvorlig overvekt.

A - Alimentary tract and metabolism; B - Blood and blood forming organs; C - Cardiovascular system; D - Dermatologicals; G - Genito urinary system and sex hormones; H - Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins; J - Antiinfectives for systemic use; L - Antineoplastic and immunomodulating agents; M - Musculo-skeletal system; N - Nervous system; P - Antiparasitic products, insecticides and repellents; R - Respiratory system; S - Sensory organs; V - Various

A - Alimentary tract and metabolism; B - Blood and blood forming organs; C - Cardiovascular system; D - Dermatologicals; G - Genito urinary system and sex hormones; H - Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins; J - Antiinfectives for systemic use; L - Antineoplastic and immunomodulating agents; M - Musculo-skeletal system; N - Nervous system; P - Antiparasitic products, insecticides and repellents; R - Respiratory system; S - Sensory organs; V - Various

Figure 3.1.2 Total sales of medicines per ATC 1st level for the period 2018-2022, NOK in 1000 million (AIP, top figure) and number of DDDs in 1000 million (bottom figure). A significant proportion of the drugs in the ATC 1st levels D, L, S and V do not have a defined daily dose (DDD) and sales measured in DDDs are therefore not correctly reflected (bottom figure). Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

Table 3.1: Sales of drugs per ATC main group in 2022 and changes (%) from 2021. Drugs with and without marketing authorisation are included. Sales in NOK in pharmacy purchase price (AIP). Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

ATC main group	Sales in mill DDD	% change in DDDs	Sales in mill NOK (AIP)	% change in NOK (AIP)	% share of total cost human medicines
A - Alimentary tract and metabolism	592	6.2	3 665	24.9	14.3
B - Blood and blood forming organs	330	7.2	2 326	7.1	9.1
C - Cardiovascular system	984	5.1	1 264	4.1	4.9
D - Dermatologicals	7	-0.2	554	-0.5	2.2
G - Genito urinary system and sex hormones	243	-0.3	876	-2.0	3.4
H - Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins	98	3.9	450	-1.5	1.8
J - Antiinfectives for systemic use	38	9.9	3 143	-16.0	12.3
L - Antineoplastic and immunomodulating agents	55	6.0	5 586	-1.5	21.8
M - Musculo-skeletal system	136	2.3	868	2.2	3.4
N - Nervous system	556	5.5	3 527	2.9	13.8
P - Antiparasitic products, insecticides and repellents	2	6.0	57	-10.5	0.2
R - Respiratory system	505	4.1	2 114	15.0	8.2
S - Sensory organs	39	0.7	623	1.5	2.4
V - Various	1	11.1	585	17.1	2.3
Total human medicines	3 585	4.9	25 636	2.8	100

3.2 Utleveringsgrupper (A, B, C og F)

I 2022 utgjorde reseptbelagte og reseptfrie legemidler til humant bruk henholdsvis 92 % og 8 % av totalt salg i kroner (AIP). Reseptfrie legemidler hadde i 2022 en andel på 9,5 % av totalt salg i doser (DDD). Totalt ble det i 2022 omsatt reseptfrie legemidler til humant bruk for 2 milliarder kroner (AIP) (tabell 3.2), en økning på rundt 5 % i forhold til 2021. Målt i DDD, gikk salget av reseptfrie legemidler opp nærmere 8 % fra 2021 til 2022. I tabellen 3.2 vises fordeling av salg etter utleveringsgruppe.

Table 3.2. Sales according to prescription groups 2018-2022; narcotics (A), addictive medicines (B), other prescription medicines (C), Over the Counter (OTC) (F) in million DDD and million NOK (AIP). Drugs with and without marketing authorisation are included.

Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Year	Narcotics (A)		Addictive medicines (B)		Other prescription medicines (C)		OTC medicines (F)		Total sales (AIP)	
	Mill DDD	Mill NOK	Mill DDD	Mill NOK	Mill DDD	Mill NOK	Mill DDD	Mill NOK	Mill DDD	Mill NOK
2018	41	574	120	284	2 615	16 682	343	1523	3 119	19071
2019	44	585	123	313	2 718	17 152	314	1632	3 199	19693
2020	46	677	120	313	2 813	18 385	308	1759	3 287	21135
2021	51	740	120	326	2 931	21 950	316	1912	3 419	24928
2022	56	788	120	325	3 068	22 508	341	2015	3 585	25636

3.3 Reseptfrie legemidler

I Norge ble det solgt reseptfrie legemidler for omtrent 2 milliarder kroner (AIP) i 2022. Apotekene står for det meste av salget (65 % målt i DDD), men enkelte legemidler selges også i dagligvarehandelen.

Bruk av reseptfrie legemidler for å behandle enkle medisinske plager som ikke krever legekontakt (egenomsorg) kan være positivt for den enkelte og vil også kunne avlaste helsetjenesten.

Her følger en omtale av salget i ulike legemiddelgrupper og oversikt over salget av legemidler som selges både i apotek og dagligvarehandelen. Tallene er hentet fra Grossistbasert legemiddelstatistikk ved Folkehelseinstituttet og omfatter også reseptfrie legemidler solgt til institusjon. Enkelte av legemidlene kan også være levert ut etter blå resept. Tabell 3.3 viser de fem mest solgte legemidlene målt i definerte døgndoser (DDD)/1000 innbyggere/døgn.

Table 3.3 Top selling OTC medicines available in non-pharmacy outlets and in pharmacies 2018-2022, total OTC sale given in DDD/1000 inhabitants/day. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

ATC code and active ingredient	Indication	Total OTC sale given in DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
M01AE01 ibuprofen ¹⁾	Pain	8.7	8.8	8.8	9.7	10.4
N02BE01 paracetamol ¹⁾	Pain	14.9	15.2	15.0	16.0	18.5
N07BA01 nicotine	Smoking cessation	8.0	8.2	9.0	9.2	9.2
R01AA05 ²⁾ R01AA07 R01AB06	Nasal congestion	40.1	42.3	40.0	46.3	53.4
R06AE07 cetirizine ¹⁾	Allergy	5.8	6.4	7.2	7.2	6.4

¹⁾ Includes sales of OTC packages only.

²⁾ Includes oxymetazolin og xylometazolin (inclusive combinations with ipratropium), for sales per active substance.

Smerte og feber

Paracetamol

Preparater som inneholder paracetamol (bl.a. Paracet®, Panodil®, Pinex®), utgjorde over halvparten av det reseptfrie salget av legemidler mot feber og smerte i 2022 målt i doser (definerte døgndoser, DDD). Paracetamol er i de fleste tilfeller anbefalt som førstevalg ved behov for smertestillende. Det ble i 2022 solgt i overkant av 12 millioner pakninger. Salget av reseptfri paracetamol økte med 16,5 % målt i doser i 2022 sammenlignet med 2021 og reseptpliktig salg økte med 10 %. Reseptfritt salg utgjorde 33 % av det totale salget av paracetamol målt i DDD (reseptpliktig og reseptfritt), se figur 3.3.

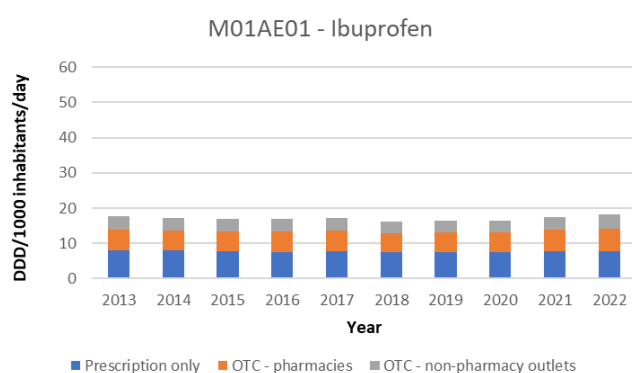
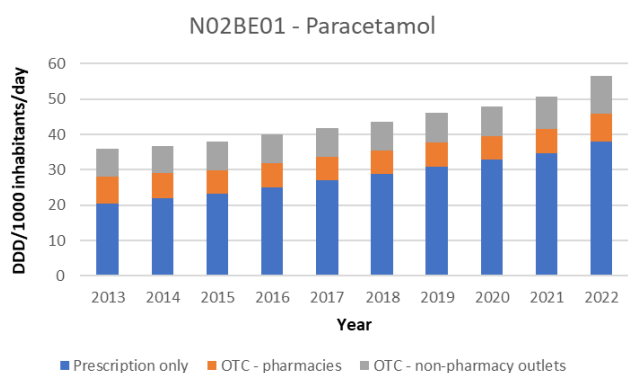

Figure 3.3 Total sales of paracetamol and ibuprofen (OTC and prescription-only packages) in DDD/1000 inhabitants/day in pharmacy and non-pharmacy outlets 2013-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

NSAIDs (ikke-steroide betennelsesdempende og smertestillende legemidler)

Reseptfrie pakninger med ibuprofen (Ibux®, Ibumetin®), utgjorde omtrent en tredjedel av salget av reseptfrie smertestillende midler i 2022 målt i doser (DDD). Salget av reseptfrie ibuprofen hadde en økning på cirka 8 % i 2022 sammenlignet med 2021 og utgjorde 57 % av det totale salget av ibuprofen (reseptpliktig og reseptfritt).

I apotek selges også reseptfrie pakninger med naproksen (Proxan®, Naproxen®) og disse utgjør 3,1 % av det reseptfrie salget av smertestillende midler i 2022 målt i doser (DDD). Totalt reseptfritt salg av NSAIDs (ekskludert gel) økte med cirka 5 % fra 2021.

I tillegg ble det i 2022 solgt i underkant av 621 000 pakninger ibuprofen og diklofenak som gel til bruk på huden mot blant annet smerter ved forstuing eller forstrekning; reseptfrie pakninger utgjør 87 % av det totale antallet pakninger (reseptpliktig og reseptfritt).

Det selges også glukosamin som brukes ved artrose både i apotek og dagligvarehandelen. Disse utgjør en liten andel av det reseptfrie salget.

Andre smertestillende legemidler

Preparater med kombinasjon av fenazon og koffein har vært brukt i flere år mot bl.a. hodepine, men salget er over halvert de siste 10 år. I 2022 utgjorde det 2,4 % av salget av reseptfrie smertestillende målt i doser (DDD). Bruk av fenazon koffein er ikke lenger anbefalt på grunn av bivirkninger¹.

Andre legemidler som selges reseptfritt i apotek er acetylsalisylsyre (Aspirin®) og paracetamol i kombinasjon med acetylsalisylsyre og/eller koffein (Paralen® og ParacetDuo®).

Forkjølelse og luftveisplager

Nesespray ved forkjølelse

Totalt ble det solgt 8,8 millioner pakninger med slimhinneavsvellende nesesypray (f.eks. Otrivin®, Rhinox®, Otrivin Comp®) i 2022. Dette er en økning på 16 % fra 2021 målt i doser (DDD).

Andre forkjølellesmidler

I 2022 ble det solgt over 2 millioner reseptfrie pakninger med hals-, hoste- og forkjølellesmidler, en økning på cirka 56 % i forhold til salget i 2021 målt i doser (DDD). I forhold til 2019, var det en økning på 20 %. De mest solgte midlene innenfor denne gruppen av forkjølellesmidler i 2022 var slimløsende midler som acetylcystein (Bronkyl®) og bromheksin (Bisolvon®), hostedempende som noskapiin og halsmidler (sugetabletter, munnspray).

Det ble solgt cirka 210 000 pakninger, omtrent samme antall som i 2021, med krem/stift som inneholder et av de antivirale virkestoffene aciklovir eller penciklovir (f.eks. Antix®, Vectavir®, Zovirax®) som brukes mot munnsår forårsaket av herpes simplex viruset, også kalt forkjølellesår.

Mage-tarm plager

Denne gruppen omfatter legemidler ved syrerelaterte plager, legemidler mot diaré og avførende midler.

Midler mot syrerelaterte plager

Mest brukte midler mot syrerelaterte plager er famotidin (Pepcid® tabletter og Pepcidduo® tyggetabletter) og pantoprazol (Somac® tabletter). Det ble solgt cirka 425 000 reseptfrie pakninger av disse legemidlene i 2022, en økning på 33 % i forhold til 2021. Økningen skyldes at famotidin-kombinasjonen Pepcidduo® tyggetabletter kom tilbake på markedet i 2022 etter leveringsproblemer siden slutten av 2012, mens pantoprazol-salget ble redusert med ca. 9 %. Mange får slike legemidler på resept for kroniske plager. I tillegg selges Gaviscon® (tyggetabletter og mikstur) mot sure oppstøt og tyggetabletter med aluminiumsalter og kalsiumkarbonat (Titalac®, Novaluzid®) mot syrerelaterte plager.

Midler mot diaré

Loperamid (for eksempel Imodium® og Imodium® Comp tabletter) er det vanligste reseptfrie legemidlet mot diaré. Det ble solgt cirka 405 000 pakninger i 2022, en økning på cirka 28 % i forhold til 2021 og 2020, men det var omtrent det samme antall solgte pakninger som i 2019. Dette er legemidler som er vanlig å ha med på reise, så hovedårsaken til reduksjonen i 2020-2021 kan være mindre reisevirksomhet på grunn av koronapandemien.

Avførende midler

Mest brukt målt i doser (DDD) er laktulose som brukes forebyggende mot forstoppelse. Her har vi likevel ikke en fullstendig oversikt over mengde brukt da laktulose også selges som handelsvare (ikke legemiddel), totalsalget er derfor ikke inkludert i legemiddelstatistikken. Det samme gjelder fiberprodukter som f.eks. loppefrø.

Bisakodyl (Dulcolax® tabletter og stikkpiller og Toilax® tabletter) og natriumpikosulfat (Laxoberal® dråper) er legemidler som kun skal brukes ved midlertidig forstoppelse i kortere perioder. Det ble i 2022 solgt cirka 508 000 pakninger av disse produktene, 1,9 % mindre i forhold til 2021.

Røykeavvenningsmidler med nikotin

Det ble solgt i underkant av 2,3 millioner pakninger av nikotinholdige røykeavvenningsmidler (Nicorette®, Nicotinell® og Zonnic®) i 2022, cirka det samme antall pakninger og doser (DDD) som i 2021. Disse midlene finnes i flere former som f.eks. tyggegummi og plaster. Salget av nikotinholdige midler har vært økende over tid. Årsaker til dette kan blant annet være at flere slutter å røyke eller at flere bruker nikotinproduktene over en lengre periode enn anbefalt.

Intim og sex

Viagra (sildenafil) i reseptfri pakning

Fra 1. januar 2020 ble Viagra Reseptfri® (sildenafil) til bruk ved ereksjonssvikt tillatt solgt reseptfritt etter samtale med farmasøyt på apotek i stedet for resept fra lege. I 2022 ble det solgt 190 000 reseptfrie pakninger (7,8 % mer enn i 2021). Reseptfritt salg utgjør 27 % av det totale salget av sildenafil målt i doser (DDD).

Nødprevensjon

I 2022 ble det solgt 132 000 pakker nødprevensjon (NorLevo®, EllaOne®). Dette er en økning på omtrent 13 % fra året før. Salg av reseptfri nødprevensjon har blitt redusert med rundt 16 %

de siste ti år. Dette kan skyldes at unge kvinner har bedre tilgang og får økonomisk støtte til kjøp av prevensjonsmidler. Blant annet kan økt bruk av langtidsvirkende prevensjonsmidler (P-staver og spiral) ha ført til mindre bruk av nødprevensjon.

Midler mot underlivssopp

Det ble solgt rundt 58 000 reseptfrie pakninger av flukonazol kapsel (Diflucan®) i 2022. Dette er en reduksjon på rundt 9 % i de siste fem årene. Det samlede salget av klotrimazol (Canesten®) og ekonazol (Pevaryl®) i enkelt og kombinasjonspakninger med krem var rundt 234 000 pakninger i 2022, som er 8 % høyere enn i 2021.

Midler mot underlivsplager i og etter overgangsalderen

Reseptfrie legemidler som er tilgjengelig uten resept mot underlivsplager i og etter overgangsalder er vagitorier og vaginalkrem med innhold av østriol (Ovesterin®) og østradiol (Vagifem®). Sistnevnte ble tilgjengelig i reseptfrie pakninger i 2020, og utgjør bare 3 % av salget i denne gruppen målt i doser (DDD) i 2022. Det ble totalt solgt rundt 98 000 reseptfrie pakninger av disse legemidlene i 2022.

Allergi

Det ble solgt 585 000 reseptfrie pakninger av cetirizin (Zyrtec®) mot allergi i 2022, og salget gikk ned med nærmere 11 % målt i doser (DDD) sammenlignet med 2021. Reseptfritt salg utgjorde 17 % av det totale salget av cetirizin (reseptpliktig og reseptfritt) målt i doser (DDD) i 2022.

Salget av øyedråper mot allergi gikk ned med 10 % i 2022 i forhold til 2021 målt i pakninger. Levokabastin (Livostin®) utgjorde over halvparten av salget (målt i pakninger). De reseptfrie pakningene av Livostin® kan forskrives på blå resept, og dette vil utgjøre en viss andel av salget.

Nesespray brukt mot allergi finnes som levokabastin (Livostin®) og nesepreyer med kortikosteroid (Nasonex®, Otrason®, Livicort® og Nasacort®). Reseptfritt salg av nesepreyer med kortikosteroid gikk ned med 4,6 % i forhold til 2021.

Noen antihistaminer brukes som reisesyketabletter. Salget av slike antihistaminer (Postafen®, Marzine®) økte med rundt 34 % i forhold til 2021.

¹⁾ Helsenorge. Reseptfrie smertestillende medisiner
<https://www.helsenorge.no/medisiner/reseptfrie-smertestillende-legemidler/>

3.4 Veterinære legemidler (ATC gruppe Q)

Salg i ATC gruppe Q - Veterinære legemidler, inklusive legemidler uten markedsføringstillatelse, var i 2022 på totalt 1890 millioner kroner (AIP) i Norge. Dette er en økning på 9,4 % i forhold til 2021. Den største andelen av kostnadene (ca 70 %) går til legemidler til bruk i fiskeoppdrett (vaksiner, anestesimidler og midler mot ektoparasitter).

Folkehelseinstituttet publiserer årlig statistikk over legemidler som brukes i fiskeoppdrett (antibiotika, midler mot lakselus, midler mot innvollsorm, midler mot overflateinfeksjoner og bedøvende midler)¹. Rapporten NORM/NORM-VET har utfyllende informasjon om antibiotikabruk til dyr².

¹) Folkehelseinstituttet, 2022: Bruk av legemidler i fiskeoppdrett.

<https://www.fhi.no/he/legemiddelbruk/fisk/bruk-av-legemidler-i-fiskeoppdrett/>

²) NORM and NORM-VET: [Usage of Antimicrobial Agents and Occurrence of Antimicrobial Resistance in Norway](#). 2022.

4 Statistikk for ATC hovedgrupper

4.1 Forklaringer til hovedtabellene

Tabellene omfatter legemiddelsalg fra Grossistbasert legemiddelstatistikk for perioden 2018-2022. Legemidlene er gruppert i henhold til ATC systemet (versjon fra januar 2023).

Data fra Grossistbasert legemiddelstatistikk

Grossistbasert legemiddelstatistikk omfatter alt legemiddelsalg, både reseptbelagt og reseptfritt til apotek og helseinstitusjoner. Fastsatt DDD er angitt i parentes i tabellene. For kombinasjonspreparater er DDD angitt som UD («unit dose»). Egen liste over DDD for kombinasjonspreparater finnes på nettsidene www.whocc.no. Data er angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn. DDD/1000 innbyggere/døgn er en teknisk verdi og beregnet fra totalt legemiddelsalg. I noen tilfeller er mengde angitt i annen måleenhet, som gram virkestoff eller antall pakninger. Der det er hensiktsmessig brukes DDD/døgn eller DDD/1000 innbyggere/år.

Legemidler og legemiddelgrupper utelatt fra hovedtabellene

Legemidler med svært lavt salg er utelatt fra hovedtabellen. Preparater som selges både som legemidler og handelsvarer (eksempelvis enkelte vitaminer, mineraler og avførende midler), er også utelatt. Se symboler brukt i tabellen under.

Symboler	Forklaring
	Ikke registrert salg (tomt felt)
0.00	DDD/1000/day (or year) < 0.005
-	DDD ikke fastsatt

4.2 A Fordøyelsesorganer og stoffskifte

ATC gruppe A omfatter en rekke forskjellige legemiddelgrupper med effekt på mage-tarm systemet og metabolismen. I flere av gruppene finnes en del reseptfrie legemidler.

A01 Munn- og tannmidler Omfatter midler brukt til lokal behandling av ulike tilstander i munn og tenner, for eksempel karies eller infeksjoner i munnhulen. Gruppen omfatter reseptpliktige, reseptfrie legemidler og enkelte handelsvarer. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

A02 Midler mot syrerelaterte lidelser Omfatter syrenøytraliserende midler og midler til behandling av magesår og gastroøsofageal reflukssykdom (GERD). Protonpumpehemmer i kombinasjon med NSAIDs er klassifisert i ATC gruppe M01.

A03 Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser Omfatter legemidler som blant annet virker på spasmer og sekresjon i mage-tarm systemet. Det motilitetsregulerende og kvalmestillende middelet metoklopramid, er klassifisert her.

A04 Antiemetika Kvalmestillende preparater er klassifisert her, i hovedsak har legemidlene indikasjon mot kvalme ved behandling av kreft.

A05 Galle- og leverterapi Omfatter i hovedsak gallesyrepreparater til bruk ved primær biliær kolangitt eller til oppløsning av symptomatiske, røntgenegative gallesteiner.

A06 Midler mot forstoppelse Omfatter både tradisjonelle legemidler mot forstoppelse og legemidler brukt mot forstoppelse som følge av irritabel tarm syndrom eller som følge av opioidbruk.

A07 Antidiarroika, tarmantiseptika og antiinflammatoriske midler Omfatter legemidler mot diarè, midler mot infeksjoner i mage-tarm systemet og midler mot inflammatoriske tarmsykdommer.

A08 Midler mot fedme, unntatt diettpreparater Omfatter legemidler mot fedme til bruk hos overvektige pasienter. Liraglutid (Saxenda®) og semaglutid brukes også til behandling av fedme, men er klassifisert i gruppe A10BJ *Glukagonlignende peptid-1 (GLP-1)-analoger* da hovedindikasjon er diabetes.

A09 Digestiva, inkl. enzymer Omfatter i hovedsak fordøyelsesenzymmer brukt ved eksokrin pankreasinsuffisiens med malabsorpsjon.

A10 Midler til diabetesbehandling Omfatter insuliner og andre blodsukkersenkende midler til behandling av diabetes.

A11 Vitaminer Omfatter diverse vitaminer, hvorav en stor andel selges som kosttilskudd og derfor ikke registrert i legemiddelstatistikken (gruppen er utelatt fra hovedtabellen).

A12 Mineraltilskudd Omfatter diverse mineraler, som kalsium, kalium, sink og magnesium. Kalsium i kombinasjon med vitamin D til forebyggende behandling mot benskjørhet er klassifisert her. En del mineraler selges også som kosttilskudd, disse registreres ikke i statistikken.

A14 Anabole midler til systemisk bruk Ingen legemidler i denne ATC-gruppen har markedsføringstillatelse i Norge.

A16 Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater Omfatter alle produkter som virker på mage-tarm systemet og metabolismen som ikke kan klassifiseres i noen av de andre gruppene. De fleste av produktene her brukes ved sjeldne metabolske sykdommer, er kostbare og har få brukere.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC gruppe A utgjør 14,3 % av de totale legemiddelkostnadene (målt i AIP) og 16,5 % av volumet målt i DDD (tabell 3.1).

Midler mot syrerelaterte lidelser (A02)

Disse legemidlene brukes bl.a. ved refluks- og ulcussykdommer og forebyggende mot mageblødninger i forbindelse med behandling med blodfortynnende legemidler og NSAIDs. Over tid har det vært en jevn økning i salget av midler mot syrerelaterte lidelser. Protonpumpehemmere utgjør 96 % av volumet i gruppen (DDD). Reseptfrie pakninger utgjør en lav andel av salgsvolumet av protonpumpehemmere (under 1 %) gjennom hele perioden.

Midler mot benskjørhet

Tilskudd av kalsium og D-vitamin (A12AA og A12AX) brukes i økende grad for å forebygge og behandle benskjørhet. Emnet omtales under ATC gruppe M.

Midler mot fedme

Bupropion-naltrekson depottabletter (Mysimba®) ble markedsført i slutten av 2017 og har siden da hatt en jevn økning i salget. Mysimba® er reseptbelagte tabletter for vektreduksjon som skal brukes sammen med et kalorifattig kosthold og fysisk aktivitet hos voksne. Bupropion er en svak dopamin- og noradrenalinreopptakshemmer og naltrekson er en opioidantagonist. Kombinasjonen gir reduksjon av vekt ved sentrale mekanismer, men virkningsmekanismen er ikke fullstendig klarlagt. Bupropion brukes også i behandling av depresjon¹⁻²).

Midler til diabetesbehandling (A10)

Omkring 270 000 personer, omtrent 5 %, av befolkningen er diagnostisert med diabetes. De fleste av disse har type 2-diabetes³). Type 2-diabetes kan delvis skyldes nedsatt insulinproduksjon, men også at insulinet virker for dårlig (insulinresistens). Behandling av type 2-diabetes inkluderer kosthold, vekttap og fysisk aktivitet, men de fleste trenger også legemiddelbehandling.

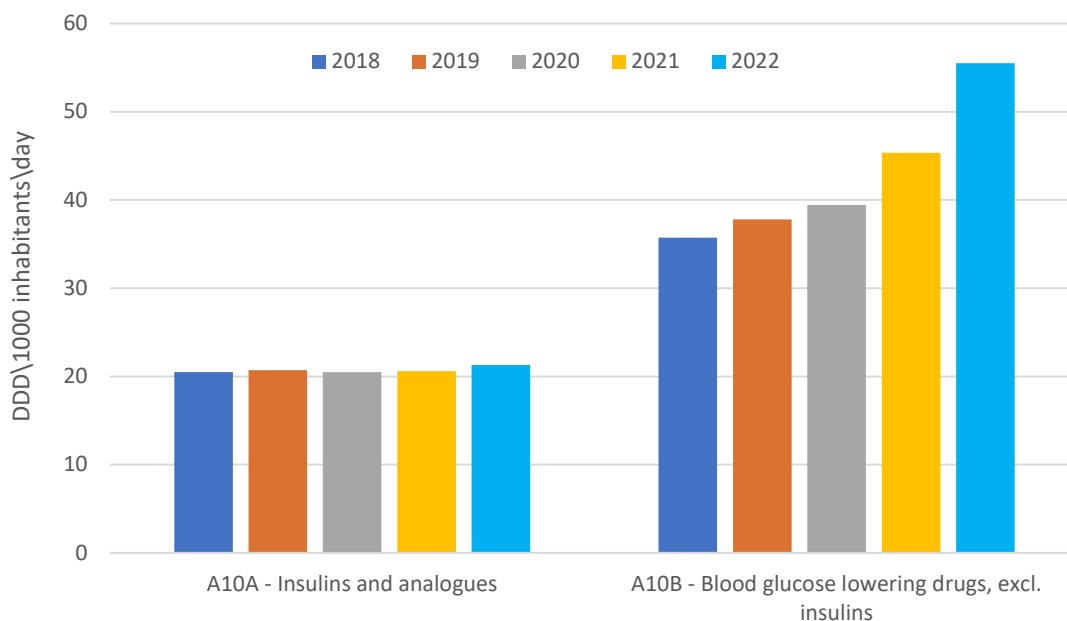

Figure 4.2.1 Sales of drugs used in diabetes; insulin and analogues (A10A) and blood glucose lowering drugs, excl. insulins (A10B) in 2018-2022. Source: The Norwegian Drug Wholesales Statistics

Salget av legemidler til behandling av diabetes er økende. Dette kan skyldes flere nye tilfeller, at flere tidligere ukjente tilfeller diagnostiseres, lenger levetid med sykdommen, et bedre behandlingstilbud eller bruk av midler mot diabetes også for andre sykdommer. Det er i hovedsak legemidler til behandling av type 2-diabetes (A10B) som utgjør økningen, se figur 4.2.1.

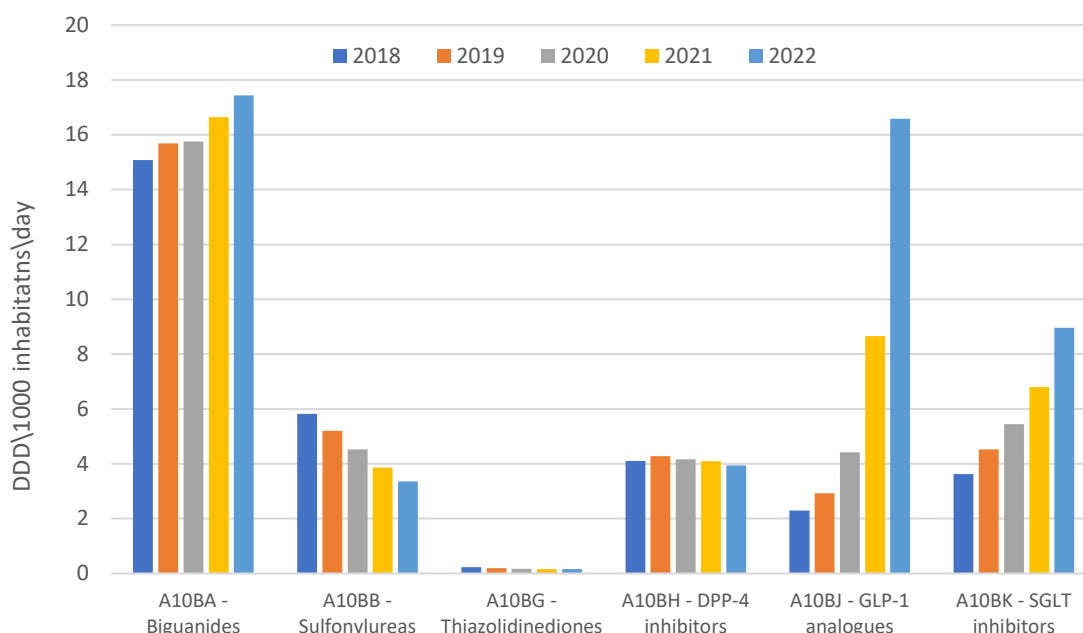

Figure 4.2.2 Sales of blood glucose lowering drugs, excl. insulins (A10B) in 2018-2022 presented as DDD/1000 inhabitants/day. The ATC 4th levels, A10BF, A10BX and A10BC are excluded due to low (<0.02 DDD/1000 inhabitants/day) or no sale. Source: The Norwegian Drug Wholesales Statistics

Biguanidet metformin (A10BA) er vanligvis førstevalget ved behandling av type 2-diabetes, men kan kombineres med andre blodsukkersenkende legemidler for å oppnå ønskelig klinisk effekt. Behandling med insulin (A10A) kan også være nødvendig. Metformin har tidligere representert det største salgsvolumet innen blodsukkersenkende legemidler utenom insulin. De siste årene har salget av de nyere legemiddelgruppene GLP-1 analoger (A10BJ) og SGLT2 hemmere (A10BK *Sodium-glucose co-transporter 2 (SGLT2) inhibitors*) økt, spesielt førstnevnte. Salgsvolumet av GLP-1 analoger (A10BJ) målt i DDD er nå på samme nivå som metformin, se figur 4.2.2. Legemidler innen denne gruppen er også godkjent for vektreduksjon. Liraglutid (Saxenda®) er godkjent til behandling av fedme når vektrelatert komorbiditet er til stede. I 2023 ble også semaglutid (Wegovy®) godkjent til det norske markedet for denne indikasjonen, men det har trolig vært off-label bruk av semaglutid (Ozempic®) før Wegovy® kom på markedet^{1,4}). Innen gruppen GLP-1 analoger er det spesielt liraglutid og semaglutid som bidrar til det økte salgsvolumet, se figur 4.2.3. Både tilleggsindikasjonen vektreduksjon og at dosene som brukes for dette er høyere enn for blodsukkersenkende effekt bidrar trolig til det økte salgsvolumet.

Figure 4.2.3 Sales of ATC 5th levels in A10BJ Blood glucose lowering drugs, excl. insulins in 2018-2022 presented as DDD/1000 inhabitants/day. Source: The Norwegian Drug Wholesales Statistics

Dapagliflozin er, i tillegg til behandling av diabetes, godkjent for indikasjonene hjertesvikt og kroniske nyresykdommer, og empagliflozin er godkjent for indikasjonen hjertesvikt i tillegg til diabetes. Disse legemidlene er natriumglukose-kotransportør 2 (SGLT2)-hemmere (A10BK). Det kreves nærmere analyser for å finne ut hvor stor andel av disse legemidlene som brukes ved andre diagnoser enn diabetes. Økningen i bruken av legemidler til diabetesbehandling reflekterer dermed ikke økt bruk innen diabetes og påvirkes av høyere doser for andre indikasjoner.

- 1) Vektreduserende medisiner – for hvem, hvordan, hvor lenge? Jøran Hjelmæsæth, Randi Størdal Lund, Jørn Vegard Sagen, Tone Gretland Valderhaug Tidsskr Nor Legeforen 2022 doi: 10.4045/tidsskr.22.0115
- 2) [Preparatomtale Mysimba](#), lest 19.09.23
- 3) Folkehelse rapporten. [Diabetes i Norge](#). Nettside besøkt 18.09.23
- 4) Norvik M, Fleiner HF et al. Semaglutid (Wegovy) som vektreduserende legemiddel. Utposten 2023; 2: 41-43.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A	ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM					
A02	DRUGS FOR ACID RELATED DISORDERS	68.78	71.69	73.58	76.38	78.36
A02A	ANTACIDS	1.44	1.44	1.54	1.56	1.48
A02AA	Magnesium compounds	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01
A02AA04	magnesium hydroxide (3 g)	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01
A02AC	Calcium compounds	0.73	0.73	0.77	0.76	0.73
A02AC01	calcium carbonate (3.5 g)	0.73	0.73	0.77	0.76	0.73
A02AD	Combinations and complexes of aluminium, calcium and magnesium compounds	0.44	0.43	0.48	0.50	0.43
A02AD01	ordinary salt combinations	0.44	0.43	0.48	0.50	0.43
A02AH	Antacids with sodium bicarbonate	0.26	0.27	0.29	0.29	0.31
A02B	DRUGS FOR PEPTIC ULCER AND GASTRO-OESOPHAGEAL REFLUX DISEASE (GORD)	67.35	70.25	72.04	74.82	76.88
A02BA	H₂-receptor antagonists	3.56	2.56	0.66	0.67	0.83
A02BA01	cimetidine (0.8 g)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01
A02BA02	ranitidine (0.3 g)	3.13	2.13			
A02BA03	famotidine (40 mg)	0.43	0.43	0.65	0.66	0.41
A02BA53	famotidine, combinations					0.41
A02BB	Prostaglandins	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
A02BB01	misoprostol (0.8 mg)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
A02BC	Proton pump inhibitors	63.10	67.00	70.63	73.34	75.29
A02BC01	omeprazole (20 mg)	5.68	5.78	5.63	5.50	5.30
A02BC02	pantoprazole (40 mg)	27.87	30.38	32.89	35.03	36.56
A02BC03	lansoprazole (30 mg)	4.61	4.48	4.35	4.12	3.99
A02BC05	esomeprazole (30 mg)	24.94	26.37	27.74	28.70	29.44
A02BX	Other drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (GORD)	0.66	0.66	0.73	0.79	0.72
A02BX02	sucralfate (4 g)	0.06	0.06	0.07	0.10	0.11
A02BX13	alginic acid	0.59	0.60	0.65	0.69	0.62
A03	DRUGS FOR FUNCTIONAL GASTROINTESTINAL DISORDERS	2.75	2,80	2.78	2.30	2.75
A03A	DRUGS FOR FUNCTIONAL GASTROINTESTINAL DISORDERS	1.47	1.49	1.49	0.96	1.39
A03AA	Synthetic anticholinergics, esters with tertiary amino group	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03AA04	mebeverine (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03AA05	trimebutine (0.6 g)			0.00	0.00	
A03AA07	dicycloverine (80 mg)	0.00	0.00			
A03AB	Synthetic anticholinergics, quaternary ammonium compounds	0.05	0.05	0.06	0.05	0.06
A03AB02	glycopyrronium bromide (0.3 mg P)	0.05	0.05	0.06	0.05	0.06
A03AB05	propantheline (60 mg)	0.00	0.00	0.00		
A03AB07	methantheline (0.15 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03AD	Papaverine and derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03AD01	papaverine (0.1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A03AX	Other drugs for functional gastrointestinal disorders	1.42	1.43	1.43	0.91	1.33
A03AX13	silicones (0.5 g)	1.42	1.43	1.43	0.91	1.33
A03B	BELLADONNA AND DERIVATIVES, PLAIN	0.15	0.16	0.15	0.13	0.09
A03BA	Belladonna alkaloids, tertiary amines	0.12	0.12	0.11	0.09	0.04
A03BA01	atropine (1.5 mg)	0.04	0.05	0.04	0.04	0.05
A03BA03	hyoscyamine (1.2 mg)	0.07	0.08	0.07	0.05	0.00
A03BB	Belladonna alkaloids, semisynthetic, quaternary ammonium compounds	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04
A03BB01	butylscopolamine (60 mg)	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04
A03C	ANTISPASMODICS IN COMBINATION WITH PSYCHOLEPTICS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03CA	Synthetic anticholinergic agents in combination with psycholeptics	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03CA02	clidinium and psycholeptics	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A03F	PROPULSIVES	1.13	1.15	1.14	1.21	1.27
A03FA	Propulsives	1.13	1.15	1.14	1.21	1.27
A03FA01	metoclopramide (30 mg)	1.12	1.15	1.13	1.20	1.26
A03FA03	domperidone (30 mg O,P/0.12 g R)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
A03FA05	alzapride (0.15 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A04	ANTIEMETICS AND ANTINAUSEANTS	0.35	0.38	0.37	0.38	0.42
A04A	ANTIEMETICS AND ANTINAUSEANTS	0.35	0.38	0.37	0.38	0.42
A04AA	Serotonin (5HT3) antagonists	0.33	0.35	0.35	0.36	0.40
A04AA01	ondansetron (16 mg)	0.31	0.34	0.33	0.34	0.38
A04AA02	granisetron (2 mg O/3 mg P/ 16 mg R/3.1 mg TD)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A04AA05	palonosetron (0.5 mg O/0.25 P mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A04AA55	palonosetron, combinations	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02
A04AD	Other antiemetics	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
A04AD01	scopolamine (1 plaster)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
A04AD12	aprepitant (150 mg P/165 mg O)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A05	BILE AND LIVER THERAPY	0.50	0.54	0.59	0.62	0.66
A05A	BILE THERAPY	0.50	0.54	0.59	0.62	0.66
A05AA	Bile acids and derivatives	0.50	0.54	0.59	0.62	0.66
A05AA01	chenodeoxycholic acid (1 g)		0.00	0.00	0.00	0.00
A05AA02	ursodeoxycholic acid (0.75 g)	0.50	0.53	0.58	0.61	0.65
A05AA04	obeticholic acid (10 mg)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01
A06	DRUGS FOR CONSTIPATION	22.84	22.65	25.39	26.46	25.70
A06A	DRUGS FOR CONSTIPATION	22.84	22.65	25.39	26.46	25.70
A06AA	Softeners, emollients	0.12	0.11	0.20	0.34	0.34
A06AA01	liquid paraffin	0.12	0.11	0.20	0.34	0.34
A06AB	Contact laxatives	8.48	8.25	8.55	8.66	8.36
A06AB02	bisacodyl (10 mg)	2.84	2.66	2.75	2.77	2.68
A06AB06	senna glycosides	1.30	1.19	1.16	1.10	1.05
A06AB08	sodium picosulfate (5 mg)	4.29	4.35	4.59	4.75	4.59
A06AB58	sodium picosulfate, combinations	0.05	0.05	0.04	0.04	0.04

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A06AC	Bulk-forming laxatives	1.61	1.60	2.12	2.52	2.69
A06AC01	ispaghula (psylla seeds) (7 g)	1.61	1.60	2.12	2.52	2.69
A06AD	Osmotically acting laxatives	11.09	11.17	12.76	13.12	12.44
A06AD11	lactulose (6.7 g)	8.59	8.52	9.12	9.13	8.07
A06AD12	lactitol (10 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A06AD15	macrogol (10 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
A06AD17	sodium phosphate (50 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A06AD65	macrogol, combinations	2.49	2.64	3.64	3.98	4.36
A06AG	Enemas	1.24	1.23	1.27	1.33	1.31
A06AG02	bisacodyl	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12
A06AG04	glycerol	0.08	0.08	0.08	0.08	0.07
A06AG06	oil	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
A06AG10	docusate sodium, incl. combinations	0.10	0.10	0.09	0.10	0.10
A06AG11	sodium lauryl sulfoacetate, incl. combinations	0.93	0.93	0.98	1.03	1.02
A06AH	Peripheral opioid receptor antagonists	0.08	0.10	0.12	0.13	0.13
A06AH01	methylnaltrexone bromide (6 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
A06AH03	naloxegol (25 mg)	0.08	0.09	0.11	0.12	0.12
A06AX	Other drugs for constipation	0.22	0.20	0.36	0.37	0.42
A06AX04	linaclotide (0.29 mg)	0.18	0.15	0.31	0.31	0.35
A06AX05	prucalopride (2 mg)	0.04	0.04	0.05	0.06	0.07
A07	ANTIDIARRHEALS, INTESTINAL ANTIINFLAMMATORY/ANTIINFECTIVE AGENTS	8.21	8.57	8.82	9.12	9.69
A07A	INTESTINAL ANTIINFECTIVES	0.31	0.32	0.33	0.34	0.35
A07AA	Antibiotics	0.31	0.32	0.33	0.34	0.35
A07AA01	neomycin (5 g)		0.00	0.00	0.00	
A07AA02	nystatin (1.5 MU)	0.23	0.23	0.23	0.22	0.22
A07AA06	paromomycin (3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A07AA09	vancomycin (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A07AA11	rifaximin (0.6 g)	0.08	0.09	0.10	0.11	0.13
A07AA12	fidaxomicin (0.4 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A07B	INTESTINAL ADSORBENTS	0.04	0.04	0.03	0.03	0.04
A07BA	Charcoal preparations	0.04	0.04	0.03	0.03	0.04
A07BA01	medicinal charcoal (5 g)	0.04	0.04	0.03	0.03	0.04
A07C	ELECTROLYTES WITH CARBOHYDRATES	0.04	0.04	0.04	0.04	0.03
A07CA	Oral rehydration salt formulations	0.04	0.04	0.02	0.03	0.03
A07D	ANTIPROPULSIVES	1.68	1.74	1.64	1.66	1.98
A07DA	Antipropulsives	1.68	1.74	1.64	1.66	1.98
A07DA02	opium (0.1 g)	0.03	0.04	0.05	0.05	0.06
A07DA03	loperamide (10 mg)	1.55	1.62	1.54	1.55	1.81
A07DA06	eluxadoline (0.2 g)	0.02	0.00			
A07DA53	loperamide, combinations	0.09	0.08	0.05	0.06	0.11

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A07E	INTESTINAL ANTIINFLAMMATORY AGENTS	6.14	6.42	6.77	7.05	7.29
A07EA	Corticosteroids acting locally	0.44	0.45	0.47	0.49	0.51
A07EA01	prednisolone (1 enema)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
A07EA02	hydrocortisone	0.01	0.00		0.00	
A07EA06	budesonide (1 enema R/9 mg O)	0.43	0.45	0.47	0.49	0.51
A07EB	Antiallergic agents, excl. corticosteroids	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
A07EB01	cromoglicic acid (0.8 g)	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
A07EC	Aminosalicylic acid and similar agents	5.69	5.97	6.30	6.55	6.77
A07EC01	sulfasalazine (2 g)	0.66	0.59	0.56	0.63	0.53
A07EC02	mesalazine (1.5 g)	4.96	5.32	5.68	5.87	6.19
A07EC03	olsalazine (1 g)	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03
A07EC04	balsalazide (6.75 g)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
A07F	ANTIDIARRHEAL MICROORGANISMS	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
A07FA	Antidiarrheal microorganisms	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
A07FA02	saccharomyces boulardii (1 g)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
A08	ANTIOBESITY PREPARATIONS, EXCL. DIET PRODUCTS	0.40	0.52	0.71	1.48	2.50
A08A	ANTIOBESITY PREPARATIONS, EXCL. DIET PRODUCTS	0.40	0.52	0.71	1.48	2.50
A08AA	Centrally acting antiobesity products	0.13	0.28	0.49	1.29	2.29
A08AA62	bupropion and naltrexone	0.13	0.28	0.49	1.29	2.29
A08AB	Peripherally acting antiobesity products	0.27	0.24	0.23	0.18	0.21
A08AB01	orlistat (0.36 g)	0.27	0.24	0.23	0.18	0.21
A09	DIGESTIVES, INCL. ENZYMES	0.90	1.00	1.05	1.08	1.07
A09A	DIGESTIVES, INCL. ENZYMES	0.90	1.00	1.05	1.08	1.07
A09AA	Enzyme preparations	0.81	0.91	0.93	0.96	0.99
A09AA02	multienzymes (lipase, protease etc.)	0.81	0.91	0.93	0.96	0.99
A09AB	Acid preparations	0.09	0.09	0.13	0.12	0.08
A09AB01	glutamic acid hydrochloride (1.5 g)	0.08	0.09	0.11	0.11	0.08
A09AB02	betaine hydrochloride (1 g)	0.00	0.00	0.02	0.01	0.00
A10	DRUGS USED IN DIABETES	56.23	58.50	59.94	65.95	76.80
A10A	INSULINS AND ANALOGUES	20.49	20.71	20.49	20.59	21.28
A10AB	Insulins and analogues for injection, fast-acting	8.71	8.87	8.92	9.15	9.93
A10AB01	insulin (human) (40 U)	0.09	0.07	0.07	0.06	0.06
A10AB04	insulin lispro (40 U)	2.06	1.95	1.89	1.85	1.99
A10AB05	insulin aspart (40 U)	6.50	6.79	6.91	7.20	7.82
A10AB06	insulin glulisine (40 U)	0.06	0.06	0.06	0.05	0.05
A10AC	Insulins and analogues for injection, intermediate-acting	5.86	5.45	4.86	4.43	4.08
A10AC01	insulin (human) (40 U)	5.86	5.45	4.86	4.43	4.08
A10AD	Insulins and analogues for injection, intermediate- or long-acting combined with fast-acting	0.94	0.79	0.64	0.53	0.44
A10AD04	insulin lispro (40 U)	0.07	0.06	0.05	0.04	0.04
A10AD05	insulin aspart (40 U)	0.87	0.73	0.59	0.50	0.40

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A10AE	Insulins and analogues for injection, long-acting	4.99	5.60	6.06	6.48	6.83
A10AE02	insulin (beef) (40 U)	0.00	0.00			
A10AE04	insulin glargine (40 U)	2.80	2.86	2.88	2.86	2.91
A10AE05	insulin detemir (40 U)	0.82	0.72	0.59	0.51	0.48
A10AE06	insulin degludec (40 U)	0.97	1.34	1.78	2.21	2.53
A10AE54	insulin glargine and lixisenatide (40 U)	0.00	0.02	0.02	0.02	0.02
A10AE56	insulin degludec and liraglutide (40 U)	0.40	0.66	0.79	0.87	0.88
A10AF	Insulins and analogues for inhalation				0.00	0.00
A10AF01	insulin (human) (40 U)				0.00	0.00
A10B	BLOOD GLUCOSE LOWERING DRUGS, EXCL. INSULINS	35.74	37.79	39.45	45.36	55.52
A10BA	Biguanides	15.08	15.69	15.75	16.64	17.43
A10BA02	metformin (2 g)	15.08	15.69	15.75	16.64	17.43
A10BB	Sulfonylureas	5.82	5.20	4.52	3.86	3.36
A10BB01	glibenclamide (7 mg)	0.07	0.06	0.05	0.04	0.03
A10BB07	glipizide (10 mg)	0.27	0.23	0.18	0.05	
A10BB12	glimepiride (2 mg)	5.48	4.91	4.29	3.76	3.33
A10BD	Combinations of oral blood glucose lowering drugs	4.54	4.94	4.93	5.11	5.08
A10BD05	metformin and pioglitazone (2 UD)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
A10BD07	metformin and sitagliptin (2 UD)	2.36	2.63	2.59	2.64	2.58
A10BD08	metformin and vildagliptin (2 UD)	1.62	1.54	1.39	1.32	1.20
A10BD10	metformin and saxagliptin (2 UD)	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01
A10BD11	metformin and linagliptin (2 UD)	0.11	0.11	0.11	0.10	0.10
A10BD15	metformin and dapagliflozin (2 UD)	0.16	0.22	0.28	0.36	0.41
A10BD19	linagliptin and empagliflozin (2 UD)	0.01	0.03	0.04	0.05	0.06
A10BD20	metformin and empagliflozin (2 UD)	0.22	0.33	0.45	0.56	0.65
A10BD21	saxagliptin and dapagliflozin (1 UD)	0.03	0.04	0.04	0.05	0.05
A10BD23	metformin and ertugliflozin (2 UD)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00
A10BD24	sitagliptin and ertugliflozin (1 UD)	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02
A10BF	Alpha glucosidase inhibitors	0.03	0.02	0.03	0.02	0.00
A10BF01	acarbose (0.3 g)	0.03	0.02	0.03	0.02	0.00
A10BG	Thiazolidinediones	0.23	0.20	0.17	0.16	0.16
A10BG03	pioglitazone (30 mg)	0.23	0.20	0.17	0.16	0.16
A10BH	Dipeptidyl peptidase 4 (DPP-4) inhibitors	4.10	4.28	4.17	4.09	3.94
A10BH01	sitagliptin (0.1 g)	2.40	2.60	2.55	2.50	2.46
A10BH02	vildagliptin (0.1 g)	0.30	0.28	0.25	0.24	0.22
A10BH03	saxagliptin (5 mg)	0.19	0.17	0.14	0.13	0.11
A10BH05	linagliptin (5 mg)	1.22	1.23	1.22	1.22	1.15
A10BJ	Glucagon-like peptide-1 (GLP-1) analogues	2.29	2.93	4.41	8.66	16.58
A10BJ01	exenatide (15 mcg/0.286 mg)	0.16	0.14	0.12	0.10	0.07
A10BJ02	liraglutide (1.5 mg)	1.52	1.63	1.90	3.59	7.32
A10BJ03	lixisenatide (20 mcg)	0.06	0.05	0.04	0.03	0.02

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
A10BJ05	dulaglutide (0.16 mg)	0.56	0.70	0.81	0.95	0.94
A10BJ06	semaglutide (0.11 mg)	0.00	0.41	1.55	3.99	8.24
A10BK	Sodium-glucose co-transporter 2 (SGLT2) inhibitors	3.62	4.52	5.45	6.80	8.95
A10BK01	dapagliflozin (10 mg)	1.79	1.96	2.20	2.91	4.36
A10BK02	canagliflozin (0.2 g)		0.03	0.13	0.16	0.16
A10BK03	empagliflozin (17.5 mg)	1.83	2.52	3.09	3.71	4.40
A10BK04	ertugliflozin (10 mg)	0.00	0.02	0.03	0.03	0.04
A10BX	Other blood glucose lowering drugs, excl. insulins	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01
A10BX02	repaglinide (4 mg)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01
A12	MINERAL SUPPLEMENTS	22.59	23.87	25.48	27.15	28.32
A12A	CALCIUM	20.03	21.14	22.63	24.12	25.31
A12AA	Calcium	0.14	0.12	0.21	0.21	0.07
A12AA03	calcium gluconate (3 g)	0.00	0.00	0.00	0.01	0.02
A12AA04	calcium carbonate (3 g)		0.00	0.00	0.00	0.01
A12AA06	calcium lactate gluconate (3 g)	0.10	0.11	0.03	0.00	0.03
A12AA20	calcium (different salts in combination)	0.04		0.17	0.19	0.00
A12AX	Calcium, combinations with vitamin D and/or other drugs	19.89	21.02	22.42	23.91	25.24
A12B	POTASSIUM	1.39	1.42	1.40	1.41	1.43
A12BA	Potassium	1.39	1.42	1.40	1.41	1.43
A12BA01	potassium chloride (3 g)	1.16	1.18	1.15	1.14	1.21
A12BA02	potassium citrate (4 g)	0.23	0.24	0.25	0.27	0.22
A12C	OTHER MINERAL SUPPLEMENTS	1.16	1.31	1.45	1.61	1.58
A12CA	Sodium	0.60	0.67	0.77	0.92	0.91
A12CA01	sodium chloride (1 g)	0.60	0.67	0.77	0.92	0.91
A12CB	Zinc	0.03	0.03	0.03	0.02	0.02
A12CB01	zinc sulfate (0.6 g)	0.03	0.03	0.03	0.02	0.02
A12CC	Magnesium	0.54	0.61	0.65	0.66	0.65
A12CC04	magnesium citrate (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A12CC30	magnesium (different salts in combination)	0.53	0.61	0.65	0.66	0.64
A14	ANABOLIC AGENTS FOR SYSTEMIC USE	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A14A	ANABOLIC STEROIDS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A14AB	Estren derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
A14AB01	nandrolone (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
A16	OTHER ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM PRODUCTS	296.46	316.47	366.67	371.00	375.21
A16A	OTHER ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM PRODUCTS	296.46	316.47	366.67	371.00	375.21
A16AA	Amino acids and derivatives	123.62	127.97	144.23	137.14	154.55
A16AA01	levocarnitine (2 g)	84.12	91.41	101.25	100.15	108.40
A16AA04	mercaptamine (2 g)	6.90	6.36	7.22	6.50	8.34
A16AA05	carglumic acid (0.2 g)	11.30	7.90	9.54	3.78	6.82

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
A16AA06	betaine (6 g)	21.30	22.30	26.23	26.71	30.99
A16AB	Enzymes	69.63	71.68	75.49	82.43	80.51
A16AB02	imiglucerase (300 U)	6.13	6.34	5.96	5.47	7.39
A16AB03	agalsidase alfa (1 mg)	14.30	14.30	20.63	29.86	25.55
A16AB04	agalsidase beta (5 mg)	38.40	38.70	36.79	34.42	36.19
A16AB05	laronidase (1 TU)	1.20	1.33	1.24	1.24	0.77
A16AB07	alglucosidase alfa (0.1 g)	2.90	3.60	4.18	4.34	4.02
A16AB10	velaglucerase alfa (300 U)	1.50	2.10	2.86	3.25	2.97
A16AB12	elosulfase alfa (20 mg)	5.20	5.3	3.84	3.85	3.63
A16AX	Various alimentary tract and metabolism products	103.21	116.82	146.95	151.43	140.15
A16AX01	thioctic acid (0.6 g)	6.08	5.93	14.24	27.42	24.96
A16AX03	sodium phenylbutyrate (20 g)	0.60	0.06	0.34	0.53	0.39
A16AX04	nitisinone (20 mg)	43.50	47.00	46.64	45.03	40.86
A16AX05	zinc acetate (0.15 g)	9.40	9.25	11.27	7.31	6.51
A16AX06	miglustat (0.3 g)	8.40	9.21	7.73	8.52	7.52
A16AX08	teduglutide (5 mg)	28.80	29.59	28.99	29.02	26.06
A16AX09	glycerol phenylbutyrate (15 g)		1.14	1.83	3.11	4.04
A16AX10	eliglustat (0.168 g)	1.10	0.92	1.22	1.99	1.69
A16AX12	trientine	-	-	14.75	17.62	18.84
A16AX14	migalastat (61.5 mg)	3.60	6.75	7.80	1.92	4.68
A16AX15	telotristat (0.75 g)	1.73	6.99	12.13	8.96	4.60

4.3 B Blod og bloddannende organer

B01 Antitrombotiske midler Omfatter «blodfortynnende» midler, både blodplatehemmere og antikoagulantia, i tillegg også fibrinolytiske enzymer.

B02 Antihemoragika Omfatter preparater for å forhindre blødning både profylaktisk og terapeutisk.

B03 Midler mot anemi Omfatter jern-preparater og midler som stimulerer kroppens produksjon av røde blodceller, inkludert vitamin B₁₂ og folsyre.

B05 Blodsubstitutter og infusjonsløsninger Omfatter blant annet blodprodukter og væske-/elektrolytt-/ernæringsløsninger for infusjon. Substansene brukes hovedsakelig på sykehus og har ikke fastsatt DDD. Gruppen er utelatt fra hovedtabellen.

B06 Andre hematologiske midler Omfatter bl.a. legemidler ved hereditært angioødem.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC gruppe B utgjør 9,1 % av de totale legemiddelkostnadene (målt i AIP) og 9,2 % av volumet målt i DDD (se tabell 3.1). Antitrombotiske midler (B01) utgjør 63 % av salgsvolumet i gruppe B målt i DDD, etterfulgt av midler mot anemi (B03). Antitrombotiske midler er også den største gruppen målt i kostnader (AIP).

Antitrombotiske midler

Perorale blodplatehemmere (B01AC). Acetylsalisylsyre (ASA) er fortsatt det mest solgte legemiddelet. Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at i 2022 utgjorde ASA 82 % av totalt salgsvolum av perorale blodplatehemmere målt i DDD, etterfulgt av klopidogrel som utgjorde 12 %.

Perorale antikoagulantia (B01AA, B01AE, B01AF). Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av perorale antikoagulantia har økt betydelig siden 2012 (figur 4.3). Tidligere var warfarin dominerende, men er i løpet av de siste årene i stor grad erstattet av direktevirkende orale antikoagulasjonsmidler (DOAK - B01AE og B01AF).

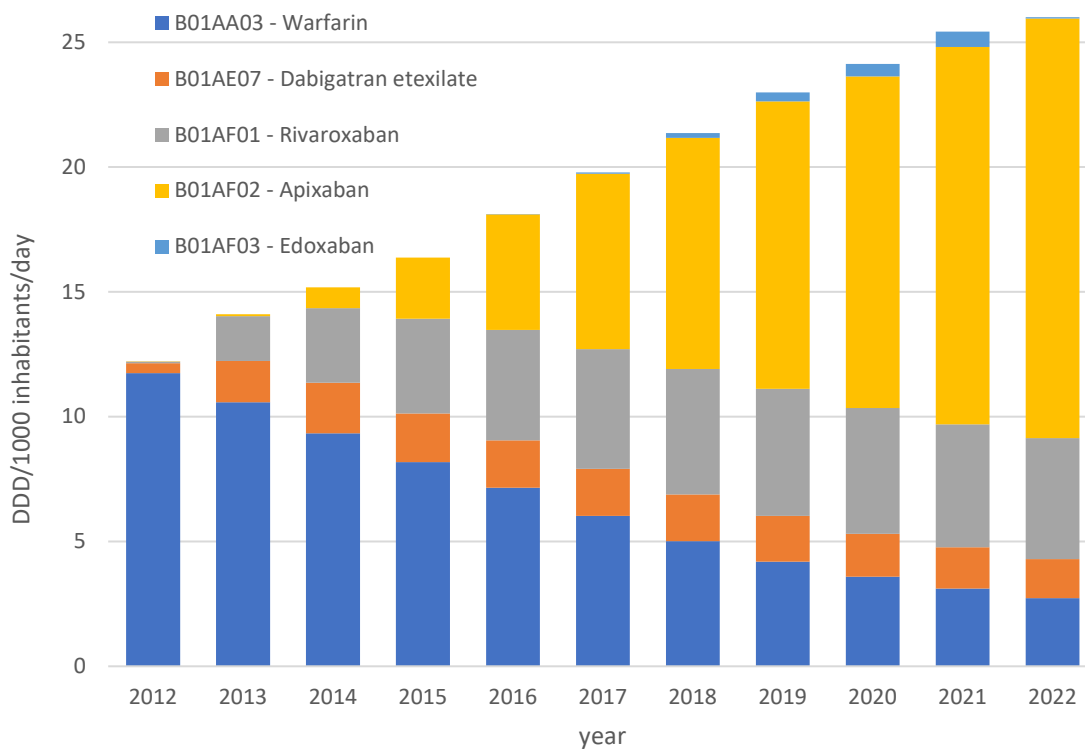

Figure 4.3. Sales of oral anticoagulants (B01AA, B01AE, B01AF) in 2012-2022. Warfarin (B01AA03), dabigatran etexilate (B01AE07), rivaroxaban (B01AF01), apixaban (B01AF02) and edoxaban (B01AF03). Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

Midler mot anemi

Salget av folsyre og vitamin B₁₂ har økt siste 5 år. I Norge ble vitamin B₁₂ (B03BA) tidligere stort sett gitt som subkutan injeksjon. Dette endret seg etter at et peroralt preparat kom på markedet i 2017, og rundt halvparten av salget av B₁₂ preparater er nå tablett (målt i DDD). Dette er i tråd med anbefalinger fra Norsk selskap for hematologi¹⁾.

¹⁾ Haffner et al. [Ikke nødvendig med injeksjoner ved vitamin B₁₂-mangel](#). *Tidsskr Nor Legeforen* 2018.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
B01	ANTITHROMBOTIC AGENTS	101.54	101.42	100.03	100.02	104.07
B01A	ANTITHROMBOTIC AGENTS	101.54	101.42	100.03	100.02	104.07
B01AA	Vitamin K antagonists	5.01	4.20	3.59	3.12	2.73
B01AA01	dicoumarol (0.1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AA03	warfarin (7.5 mg)	5.01	4.20	3.59	3.12	2.73
B01AA07	acenocoumarol (5 mg)			0.00	0.00	0.00
B01AB	Heparin group	6.08	6.09	5.54	5.10	4.98
B01AB01	heparin (10 TU)	0.16	0.17	0.27	0.13	0.12
B01AB02	antithrombin III (2.1 TU)	0.00	0.00	0.00		0.00
B01AB04	dalteparin (2.5 TU)	3.59	3.32	2.96	2.76	2.66
B01AB05	enoxaparin (2 TU)	2.34	2.60	2.31	2.21	2.19
B01AC	Platelet aggregation inhibitors excl. heparin	74.09	72.34	70.35	69.49	72.38
B01AC04	clopidogrel (75 mg)	5.18	6.05	6.90	7.63	8.37
B01AC05	ticlopidine (0.5 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	
B01AC06	acetylsalicylic acid (1 UD)	62.48	60.09	58.25	57.08	59.62
B01AC07	dipyridamole (0.4 g O/0.2 g P)	2.49	2.11	1.25	1.11	0.97
B01AC11	iloprost (50 mg P/0.15 g inhal.sol)				0.00	0.00
B01AC16	eptifibatide				0.00	0.00
B01AC21	treprostinil (4.3 mg)	0.00	0.00	0.01	0.00	0.01
B01AC22	prasugrel (10 mg)	0.20	0.20	0.20	0.23	0.24
B01AC23	cilostazol (0.2 g)		0.00	0.00		
B01AC24	ticagrelor (0.18 g)	1.11	1.14	1.05	0.96	0.91
B01AC25	cangrelor (50 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AC27	selexipag (1.8 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		number of DDDs/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
B01AD	Enzymes	4 741	5 378	4 714	4 331	4 640
B01AD02	alteplase (0.1 g)	2 946	3 053	3 046	3 018	3 370
B01AD11	tenecteplase (40 mg)	1 795	2 325	1 668	1 313	1 270
		DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
B01AE	Direct thrombin inhibitors	1.87	1.84	1.73	1.65	1.56
B01AE03	argatroban (0.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AE07	dabigatran etexilate (0.3 g)	1.87	1.84	1.73	1.65	1.56
B01AF	Direct factor Xa inhibitors	14.47	16.96	18.82	20.66	22.41
B01AF01	rivaroxaban (20 mg)	5.02	5.08	5.04	4.92	4.85
B01AF02	apixaban (10 mg)	9.27	11.53	13.29	15.13	16.81
B01AF03	edoxaban (60 mg)	0.18	0.35	0.50	0.61	0.75
B01AX	Other antithrombotic agents	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AX01	defibrotide (1.75 g P)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AX05	fondaparinux (2.5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B01AX07	caplacizumab (10 mg P)		0.00		0.00	

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
B02	ANTIHEMORRHAGICS	0.24	0.25	0.26	0.28	0.31
B02A	ANTIFIBRINOLYTICS	0.20	0.20	0.21	0.22	0.24
B02AA	Amino acids	0.20	0.20	0.21	0.22	0.24
B02AA02	tranexamic acid (2 g)	0.20	0.20	0.21	0.22	0.24
B02B	VITAMIN K AND OTHER HEMOSTATICS	0.05	0.05	0.05	0.06	0.07
B02BA	Vitamin K	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
B02BA01	phytomenadione (20 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
B02BX	Other systemic hemostatics	0.03	0.04	0.04	0.05	0.06
B02BX04	romiplostim (30 mcg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
B02BX05	eltrombopag (50 mg)	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03
B02BX06	emicizumab (15 mg)		0.00	0.00	0.00	0.00
B02BX08	avatrombopag (20 mg O)				0.00	0.01
B02BX09	fostamatinib (0.02 g)				0.00	0.00
B03	ANTIANEMIC PREPARATIONS	46.61	49.52	52.14	55.88	62.02
B03A	IRON PREPARATIONS	6.40	6.51	6.63	6.63	6.51
B03AA	Iron bivalent, oral preparations	6.29	6.39	6.51	6.48	6.32
B03AA01	ferrous glycine sulfate (0.2 g)	1.33	1.51	1.58	1.61	1.56
B03AA02	ferrous fumarate (0.2 g)	0.08				
B03AA07	ferrous sulfate (0.2 g)	4.96	4.88	4.93	4.87	4.77
B03AB	Iron trivalent, oral preparations	0.00	0.00	0.00	0.01	0.03
B03AB10	ferric maltol (60 mg O)	0.00	0.00	0.00	0.01	0.03
B03AC	Iron, parenteral preparations	0.10	0.12	0.12	0.14	0.15
B03B	VITAMIN B₁₂ AND FOLIC ACID	39.55	42.28	44.76	48.48	54.73
B03BA	Vitamin B₁₂ (cyanocobalamin and analogues)	19.04	20.15	20.07	20.35	24.55
B03BA01	cyanocobalamin (1 mg O/20 mcg P)	5.79	7.97	9.90	10.14	14.25
B03BA03	hydroxocobalamin (20 mcg)	13.25	12.17	10.16	10.21	10.30
B03BA05	mecobalamin (1.5 mg O/0.2 mg P)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
B03BB	Folic acid and derivatives	20.51	22.13	24.69	28.13	30.18
B03BB01	folic acid (0.4 mg)	20.51	22.13	24.69	28.13	30.18
B03X	OTHER ANTIANEMIC PREPARATIONS	0.66	0.73	0.75	0.77	0.78
B03XA	Other antianemic preparations	0.66	0.73	0.75	0.77	0.78
B03XA01	erythropoietin (1 TU)	0.07	0.08	0.09	0.07	0.05
B03XA02	darbepoetin alfa (4.5 mcg)	0.55	0.57	0.52	0.48	0.44
B03XA03	methoxy polyethylene glycol-epoetin beta (4 mcg)	0.04	0.08	0.15	0.23	0.28
B03XA05	roxadustat (43 mg O)					0.00
B03XA06	luspatercept (3.33 mg P)				0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		number of DDDs/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
B06	OTHER HEMATOLOGICAL AGENTS	5 579	6 055	6 511	7 717	16 930
B06A	OTHER HEMATOLOGICAL AGENTS	5 579	6 055	6 511	7 717	16 930
B06AC	Drugs used in hereditary angioedema	5 579	6 055	6 511	7 717	16 930
B06AC01	c1-inhibitor, plasma derived (1.4 TU)	4 042	4 310	4 778	5 265	4 437
B06AC02	icatibant (30 mg)	1 537	1 601	1 634	2 032	1 993
B06AC04	conestat alfa (3.5 TU)		32	1		
B06AC05	lanadelumab (21.4 mg)		112	98	364	280
B06AC06	berotralstat (0.15 g O)				56	10 220

4.4 C Hjerte og kretsløp

C01 Hjerteterapi. Omfatter digitalisglycosider og nitroglycerin-preparater og ulike klasser av antiarrytmika. Se også gruppe C07A samt C01EB10 og C08DA01.

C02 Antihypertensiva Omfatter sentralt og perifert virkende antiadrenergika samt midler til behandling av pulmonal arteriell hypertensjon. For midler til behandling av hypertensjon, se også grupper C03, C07, C08 og C09.

C03 Diuretika. Omfatter ulike klasser av vanndrivende midler som tiazider, sulfonamider og aldosteronantagonister samt kaliumsparende kombinasjonspreparater.

C04 Perifere kardilaterende midler Omfatter kun ett markedsført preparat (Trental®) til behandling av claudicatio intermittens.

C05 Vasoprotektorer Omfatter reseptfrie kremer, salver og stikkpiller til behandling av hemorroider og varicer. Preparatene har ikke fastsatt DDD. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

C07 Betablokkere Betablokkere har ulike indikasjonsområder som arrytmi, koronarkarsykdom, hjertesvikt og hypertensjon. Gruppen omfatter også kombinasjonspreparater med tiazider.

C08 Kalsiumantagonister Omfatter legemidler som hovedsakelig brukes ved hypertensjon og angina pectoris.

C09 Midler med virkning på renin-angiotensinsystemet Omfatter både ACE-hemmere og angiotensin II-reseptorblokkere (ARB). Indikasjonsområdet er hovedsakelig hypertensjon, og brukes også ved hjertesvikt, koronarkarsykdom og diabetisk nefropati. Gruppen omfatter også kombinasjonspreparater til behandling av hypertensjon.

C10 Lipidmodifiserende midler Omfatter ulike klasser lipidsenkende midler der HMG-CoA-reduktasehemmere (statiner) er den største. Gruppen omfatter også kombinasjonspreparater.

ATC gruppe C var den største legemiddelgruppen målt i volum (984 millioner DDD) i 2022. Legemidler for hjerte og kretsløp utgjør cirka 5 % av de totale legemiddelkostnadene (AIP) i 2022 (se tabell 3.1). Midler med virkning på reninangiotensinsystemet (C09) og lipidsenkende legemidler (C10) utgjør 72 % av gruppens DDD.

Blodtrykssenkende legemidler

Figur 4.4.1 viser viktige legemidler som brukes til behandling av ulike kardiovaskulære sykdomstilstander inkludert hypertensjon. Disse omfatter antihypertensiva (C02), diuretika (C03), betablokkere (C07), kalsiumantagonister (C08) og midler med virkning på renin-angiotensinsystemet (C09). Salget av disse legemidlene har økt cirka 7 % i de siste fem årene.

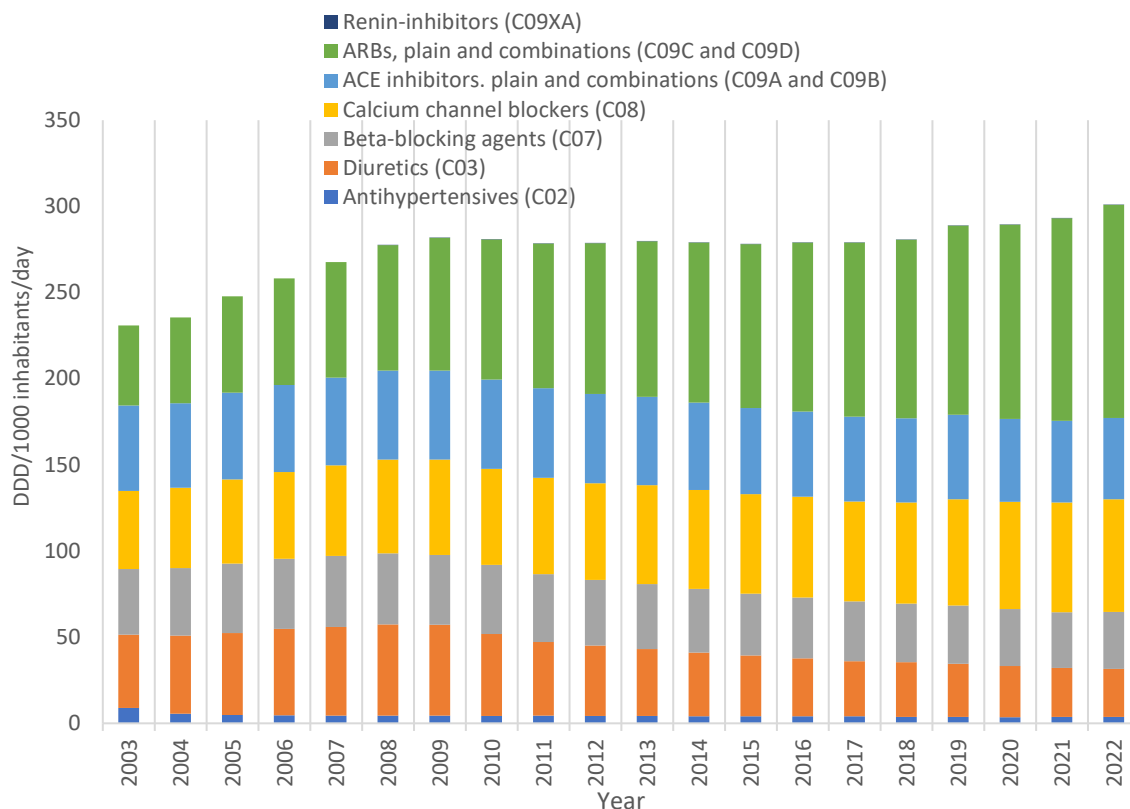

Figure 4.4.1. Sales of antihypertensives (C02), diuretics (C03), beta blocking agents (C07), calcium channel blockers (C08), angiotensin-converting-enzyme inhibitors (ACE-inhibitors, plain and combinations, C09A and C09B), angiotensin II receptor blockers (ARBs, plain and combinations, C09C and C09D), and renin inhibitors (C09XA) in Norway between 2003 and 2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Lipidmodifiserende midler

Data viser at salg av lipidmodifiserende midler (C10) har økt de siste 20 årene (se figur 4.4.2). Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at i 2022 utgjorde statinene (C10AA) 91 % av totalt antall DDD i gruppe C10. Det mest solgte legemiddelet var atorvastatin som i 2022 utgjorde ca. 76 % av totalt antall DDD for statiner (ikke inklusive kombinasjonspreparater). Salget av ezetimib, alene eller i kombinasjon med ulike statiner, har økt over år og utgjorde 9 % målt i totalt DDD for lipidsenkende midler i 2022. Andre lipidsenkende midler; omega-3-triglyserider, monoklonale antistoff, fibrater og midler som øker utskillelsen av gallesyre, brukes lite, men salget har fra 2018 til 2022 økt med 56 % (målt i totalt DDD); salg av monoklonale antistoff har økt 3-4 ganger de siste fem årene.

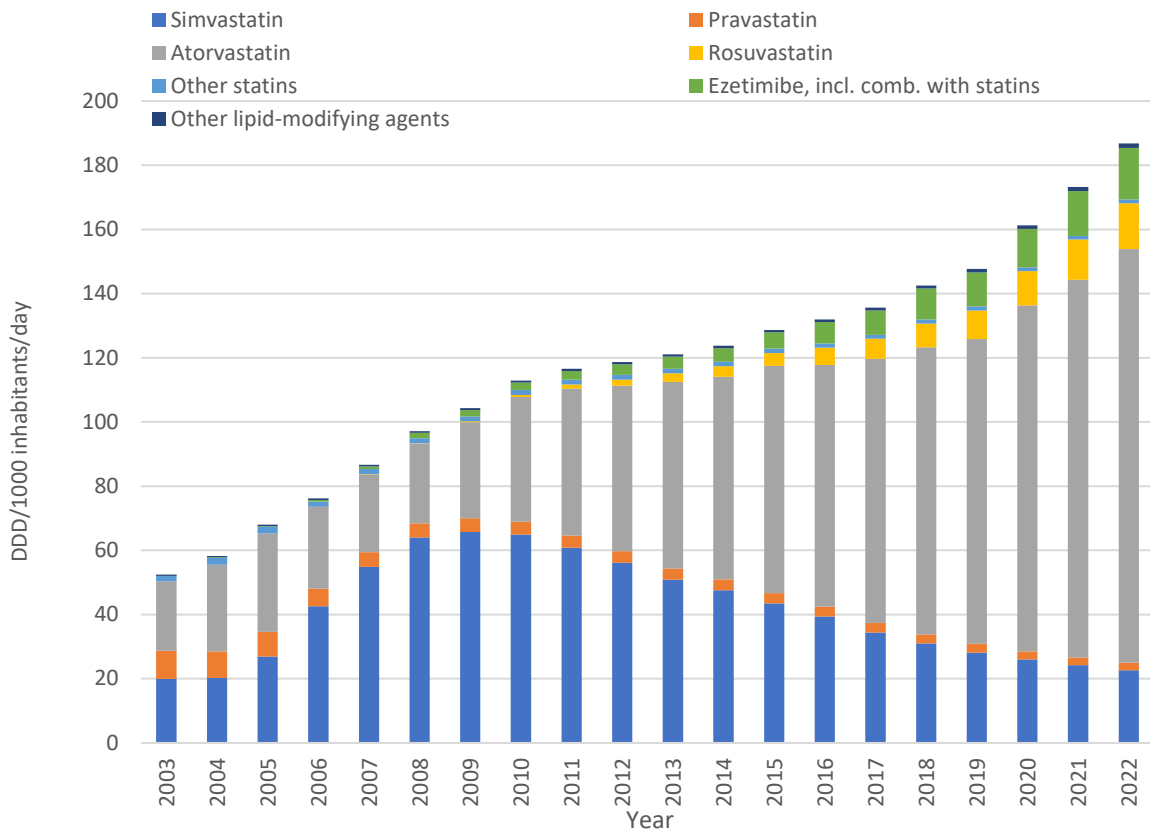

Figure 4.4.2. Sales of statins (C10AA), ezetimibe (incl. plain C10AX09 and in combinations with statins in C10BA), and other lipid-modifying drugs in Norway between 2003 and 2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C	CARDIOVASCULAR SYSTEM					
C01	CARDIAC THERAPY	9.62	9.46	9.00	9.09	8.91
C01A	CARDIAC GLYCOSIDES	1.02	0.96	0.85	0.87	0.80
C01AA	Digitalis glycosides	1.02	0.96	0.85	0.87	0.80
C01AA04	digitoxin (0.1 mg)	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
C01AA05	digoxin (0.25 mg)	1.00	0.94	0.84	0.85	0.79
C01B	ANTIARRHYTHMICS, CLASS I AND III	2.38	2.51	2.48	2.63	2.65
C01BA	Antiarrhythmics, class Ia	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
C01BA01	quinidine (1.2 g O)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01BA03	disopyramide (0.4 g)	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
C01BB	Antiarrhythmics, class Ib	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01
C01BB01	lidocaine (3 g P)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01BB02	mexiletine (0.8 g O,P)	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01
C01BC	Antiarrhythmics, class Ic	1.17	1.18	1.13	1.18	1.17
C01BC03	propafenone (0.3 g O,P)				0.00	0.00
C01BC04	flecainide (0.2 g)	1.17	1.18	1.13	1.18	1.17
C01BD	Antiarrhythmics, class III	1.19	1.31	1.33	1.44	1.47
C01BD01	amiodarone (0.2 g)	0.81	0.87	0.89	0.93	0.95
C01BD07	dronedaron (0.8 g)	0.38	0.43	0.45	0.51	0.52
C01C	CARDIAC STIMULANTS EXCL. CARDIAC GLYCOSIDES	0.39	0.40	0.51	0.39	0.47
C01CA	Adrenergic and dopaminergic agents	0.39	0.40	0.51	0.39	0.47
C01CA01	etilefrine	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01CA02	isoprenaline	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01CA03	norepinephrine	0.05	0.05	0.09	0.05	0.06
C01CA04	dopamine	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01CA06	phenylephrine	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
C01CA07	dobutamine	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01CA17	midodrine (30 mg)	0.00	0.01	0.01	0.01	0.02
C01CA24	epinephrine (0.5 mg)	0.23	0.23	0.30	0.22	0.28
C01CA26	ephedrine	0.08	0.09	0.08	0.09	0.09
C01CA27	droxidopa	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01D	VASODILATORS USED IN CARDIAC DISEASES	5.79	5.55	5.11	5.16	4.93
C01DA	Organic nitrates	5.79	5.55	5.11	5.16	4.93
C01DA02	glyceryl trinitrate (2.5 mg SL/5mg O/TD)	1.11	1.05	0.91	0.96	0.94
C01DA14	isosorbide mononitrate (40 mg)	4.68	4.50	4.20	4.20	3.99
C01E	OTHER CARDIAC PREPARATIONS	0.04	0.05	0.05	0.05	0.07
C01EB	Other cardiac preparations	0.04	0.05	0.05	0.05	0.07
C01EB10	adenosine (15 mg)	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01
C01EB15	trimetazidine (40 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C01EB17	ivabradine (10 mg)	0.02	0.03	0.03	0.04	0.05
C01EB18	ranolazine (1.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C01EB21	regadenoson (0.4 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C02	ANTIHYPERTENSIVES	3.71	3.75	3.53	3.65	3.72
C02A	ANTIADRENERGIC AGENTS, CENTRALLY ACTING	1.25	1.40	1.37	1.38	1.41
C02AB	Methylodopa	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C02AB01	methylodopa (levorotatory) (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C02AC	Imidazoline receptor agonists	1.24	1.39	1.37	1.38	1.41
C02AC01	clonidine (0.45 mg)	0.03	0.04	0.09	0.09	0.09
C02AC02	guanfacine (3 mg)	0.05	0.07	0.09	0.10	0.12
C02AC05	moxonidine (0.3 mg)	1.16	1.29	1.19	1.18	1.20
C02C	ANTIADRENERGIC AGENTS, PERIPHERALLY ACTING	2.37	2.26	2.06	2.17	2.21
C02CA	Alpha-adrenoreceptor antagonists	2.37	2.26	2.06	2.17	2.21
C02CA01	prazosin (5 mg)	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01
C02CA04	doxazosin (4 mg)	2.35	2.24	2.04	2.16	2.20
C02D	ARTERIOLAR SMOOTH MUSCLE, AGENTS ACTING ON	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
C02DB	Hydrazinophthalazine derivatives	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03
C02DB02	hydralazine (0.1 g)	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03
C02DC	Pyrimidine derivatives	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01
C02DC01	minoxidil (20 mg)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01
C02K	OTHER ANTIHYPERTENSIVES	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06
C02KX01	bosentan (0.25 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
C02KX02	ambrisentan (7.5 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
C02KX04	macitentan (10 mg)	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03
C02KX05	riociguat (4.5 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
C03	DIURETICS	31.70	30.80	29.77	28.43	27.87
C03A	LOW-CEILING DIURETICS, THIAZIDES	4.76	4.31	4.05	3.18	2.91
C03AA	Thiazides, plain	1.79	1.65	1.64	1.87	1.72
C03AA01	bendroflumethiazide	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03AA03	hydrochlorothiazide (25 mg)	1.79	1.65	1.64	1.87	1.72
C03AB	Thiazides and potassium in combination	2.98	2.66	2.41	1.31	1.18
C03AB01	bendroflumethiazide and potassium (2.5 mg)	2.98	2.66	2.41	1.31	1.18
C03B	LOW-CEILING DIURETICS, EXCL. THIAZIDES	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03BA	Sulfonamides, plain	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03BA04	chlortalidone (25 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03BA08	metolazone (5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03C	HIGH-CEILING DIURETICS	22.70	22.44	21.77	21.24	20.81
C03CA	Sulfonamides, plain	22.70	22.44	21.77	21.24	20.81
C03CA01	furosemide (40 mg)	10.85	11.24	11.63	10.14	9.56
C03CA02	bumetanide (1 mg)	11.85	11.20	10.14	11.10	11.25
C03CA04	torasemide (15 mg O,P)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C03D	POTASSIUM-SPARING AGENTS	1.84	2.00	2.18	2.36	2.71
C03DA	Aldosterone antagonists	1.84	2.00	2.18	2.36	2.71
C03DA01	spironolactone (75 mg)	1.60	1.67	1.79	1.89	2.08
C03DA02	potassium canrenoate	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03DA04	eplerenone (50 mg)	0.24	0.33	0.39	0.47	0.62
C03DB	Other potassium-sparing agents	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03DB01	amiloride (10 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03E	DIURETICS AND POTASSIUM-SPARING AGENTS IN COMBINATION	2.36	1.99	1.71	1.57	1.36
C03EA	Low-ceiling diuretics and potassium-sparing agents	2.36	1.99	1.71	1.57	1.36
C03EA01	hydrochlorothiazide and potassium-sparing agents (1 UD)	2.36	1.99	1.71	1.57	1.36
C03X	OTHER DIURETICS	0.04	0.05	0.07	0.08	0.08
C03XA	Vasopressin antagonists	0.04	0.05	0.07	0.08	0.08
C03XA01	tolvaptan (30 mg)	0.04	0.05	0.07	0.08	0.08
C04	PERIPHERAL VASODILATORS	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05
C04A	PERIPHERAL VASODILATORS	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05
C04AD	Purine derivatives	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05
C04AD03	pentoxifylline (1 g)	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05
C07	BETA BLOCKING AGENTS	34.06	33.85	32.97	32.39	33.13
C07A	BETA BLOCKING AGENTS	33.48	33.32	32.48	31.92	32.70
C07AA	Beta blocking agents, non-selective	1.40	1.36	1.31	1.26	1.27
C07AA03	pindolol (15 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07AA05	propranolol (0.16 g)	0.82	0.84	0.81	0.83	0.86
C07AA06	timolol (0.16)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07AA07	sotalol (0.16 g)	0.57	0.51	0.48	0.41	0.38
C07AA12	nadolol (0.16 g)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
C07AB	Beta blocking agents, selective	29.52	29.39	28.64	28.15	28.94
C07AB02	metoprolol (0.15 g)	23.67	23.42	23.10	22.76	23.55
C07AB03	atenolol (75 mg)	2.74	2.74	2.29	2.13	2.01
C07AB07	bisoprolol (10 mg)	3.10	3.21	3.24	3.24	3.36
C07AB12	nebivolol (5 mg)	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02
C07AG	Alpha and beta blocking agents	2.56	2.57	2.53	2.51	2.50
C07AG01	labetalol (0.6 g)	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
C07AG02	carvedilol (37.5 mg)	2.38	2.39	2.35	2.33	2.32
C07B	BETA BLOCKING AGENTS AND THIAZIDES	0.58	0.53	0.49	0.47	0.42
C07BB	Beta blocking agents, selective, and thiazides	0.58	0.53	0.49	0.47	0.42
C07BB07	bisoprolol and thiazides (1 UD)	0.58	0.53	0.49	0.47	0.42
C07BB12	nebivolol and thiazides (1 UD)	0.00	0.00	0.00	0.00	

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C08	CALCIUM CHANNEL BLOCKERS	58.78	61.57	62.21	63.68	65.32
C08C	SELECTIVE CALCIUM CHANNEL BLOCKERS WITH MAINLY VASCULAR EFFECTS	56.56	59.43	60.06	61.67	63.35
C08CA	Dihydropyridine derivatives	56.56	59.43	60.06	61.67	63.35
C08CA01	amlodipine (5 mg)	33.78	37.12	37.85	39.11	40.41
C08CA02	felodipine (5 mg)	3.40	3.58	3.45	3.31	3.25
C08CA03	isradipine (5 mg)	0.02				
C08CA05	nifedipine (30 mg)	7.72	5.77	5.64	5.84	5.90
C08CA06	nimodipine (0.3 g O/50 mg P)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C08CA13	lercanidipine (10 mg)	11.63	12.95	13.12	13.41	13.78
C08D	SELECTIVE CALCIUM CHANNEL BLOCKERS WITH DIRECT CARDIAC EFFECTS	2.22	2.14	2.15	2.02	1.97
C08DA	Phenylalkylamine derivatives	1.60	1.56	1.52	1.43	1.40
C08DA01	verapamil (0.24 g)	1.60	1.56	1.52	1.43	1.40
C08DB	Benzothiazepine derivatives	0.62	0.58	0.62	0.58	0.57
C08DB01	diltiazem (0.24 g)	0.62	0.58	0.62	0.58	0.57
C09	AGENTS ACTING ON THE RENIN-ANGIOTENSIN SYSTEM	152.44	158.78	160.92	164.96	170.91
C09A	ACE INHIBITORS, PLAIN	44.07	44.51	43.75	43.08	43.11
C09AA	ACE inhibitors, plain	44.07	44.51	43.75	43.08	43.11
C09AA01	captopril (50 mg)	0.24	0.21	0.19	0.17	0.16
C09AA02	enalapril (10 mg)	9.77	9.87	9.73	9.59	9.53
C09AA03	lisinopril (10 mg)	4.29	4.19	4.04	3.92	3.84
C09AA04	perindopril (4 mg)	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02
C09AA05	ramipril (2.5 mg)	29.76	30.22	29.77	29.39	29.56
C09AA15	zofenopril (30 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	
C09B	ACE INHIBITORS, COMBINATIONS	4.78	4.58	4.37	4.23	4.07
C09BA	ACE inhibitors and diuretics	4.44	4.18	3.94	3.76	3.54
C09BA02	enalapril and diuretics (1 UD)	2.80	2.69	2.56	2.47	2.30
C09BA03	lisinopril and diuretics (1 UD)	1.64	1.50	1.38	1.29	1.24
C09BB	ACE inhibitors and calcium channel blockers	0.34	0.40	0.43	0.47	0.54
C09BB02	enalapril and lercanidipine (1 UD)	0.34	0.40	0.43	0.47	0.54
C09C	ANGIOTENSIN II RECEPTOR BLOCKERS (ARBs), PLAIN	63.43	68.88	71.67	75.57	80.05
C09CA	Angiotensin II receptor blockers (ARBs), plain	63.43	68.88	71.67	75.57	80.05
C09CA01	losartan (50 mg)	14.58	15.52	15.66	15.51	15.85
C09CA02	eprosartan (0.6 g)	0.15	0.12	0.11	0.09	0.08
C09CA03	valsartan (80 mg)	9.73	10.34	10.85	11.89	12.85
C09CA04	irbesartan (0.15 g)	4.12	4.09	3.91	3.88	3.70
C09CA06	candesartan (8 mg)	33.14	37.10	39.43	42.55	45.89
C09CA07	telmisartan (40 mg)	1.40	1.40	1.41	1.35	1.37
C09CA08	olmesartan medoxomil (20 mg)	0.30	0.30	0.30	0.30	0.31

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C09D	ANGIOTENSIN II RECEPTOR BLOCKERS (ARBs), COMBINATIONS	40.16	40.81	41.13	42.08	43.67
C09DA	Angiotensin II receptor blockers (ARBs) and diuretics	29.93	29.02	28.11	27.77	27.63
C09DA01	losartan and diuretics (1 UD)	10.63	10.14	9.77	9.55	9.26
C09DA02	eprosartan and diuretics (1 UD)	0.18	0.16	0.15	0.14	0.13
C09DA03	valsartan and diuretics (1 UD)	4.48	4.40	4.21	4.27	4.38
C09DA04	irbesartan and diuretics (1 UD)	3.71	3.48	3.23	3.06	2.81
C09DA06	candesartan and diuretics (1 UD)	10.25	10.18	10.12	10.14	10.50
C09DA07	telmisartan and diuretics (1 UD)	0.53	0.50	0.48	0.46	0.41
C09DA07	telmisartan and diuretics (1 UD)	0.53	0.50	0.48	0.46	0.41
C09DA08	olmesartan medoxomil and diuretics (1 UD)	0.17	0.16	0.15	0.15	0.14
C09DB	Angiotensin II receptor blockers (ARBs) and calcium channel blockers	5.40	6.45	7.14	7.69	8.52
C09DB01	valsartan and amlodipine (1 UD)	5.34	6.38	7.07	7.61	8.43
C09DB02	olmesartan medoxomil and amlodipine (1 UD)	0.06	0.07	0.08	0.08	0.09
C09DX	Angiotensin II receptor blockers (ARBs), other combinations	4.83	5.33	5.87	6.61	7.52
C09DX01	valsartan, amlodipine and hydrochlorothiazide (1 UD)	4.55	4.86	5.14	5.56	6.14
C09DX03	olmesartan medoxomil, amlodipine and hydrochlorothiazide					
C09DX04	valsartan and sacubitril (1 UD)	0.27	0.47	0.73	1.05	1.38
C09X	OTHER AGENTS ACTING ON THE RENIN-ANGIOTENSIN SYSTEM	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C09XA	Renin-inhibitors	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C09XA02	aliskiren (0.15 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C10	LIPID MODIFYING AGENTS	142.54	147.66	161.29	173.27	186.80
C10A	LIPID MODIFYING AGENTS, PLAIN	139.76	144.26	160.25	171.90	184.93
C10AA	HMG CoA reductase inhibitors	131.89	135.98	148.19	157.99	169.30
C10AA01	simvastatin (30 mg)	30.97	28.11	25.98	24.18	22.67
C10AA02	lovastatin (45 mg)	0.08	0.08	0.08	0.04	0.00
C10AA03	pravastatin (30 mg)	2.88	2.76	2.57	2.45	2.38
C10AA04	fluvastatin (60 mg)	1.15	1.14	1.12	1.12	1.14
C10AA05	atorvastatin (20 mg)	89.46	94.98	107.73	117.70	128.82
C10AA07	rosuvastatin (10 mg)	7.35	8.90	10.71	12.50	14.28
C10AA08	pitavastatin (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C10AB	Fibrates	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
C10AB02	bezafibrate (0.6 g)	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01
C10AB04	gemfibrozil (1.2 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
C10AB05	fenofibrate (0.2 g)	0.04	0.03	0.04	0.04	0.04
C10AC	Bile acid sequestrants	0.16	0.17	0.17	0.16	0.18
C10AC01	colestyramine (14 g)	0.09	0.10	0.10	0.10	0.12
C10AC02	colestipol (20 g)	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00
C10AC04	colesevelam (3.75 g)	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
C10AD	Nicotinic acid and derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C10AD06	acipimox	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
C10AX	Other lipid modifying agents	7.65	8.06	11.85	13.70	15.40
C10AX06	omega-3-triglycerides incl. other esters and acids (4 tab)	0.56	0.56	0.58	0.59	0.58
C10AX09	ezetimibe (10 mg)	6.91	7.23	10.89	12.58	14.17
C10AX12	lomitapide	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C10AX13	evolocumab (10 mg)	0.07	0.10	0.14	0.20	0.24
C10AX14	alirocumab (5.4 mg)	0.11	0.17	0.24	0.33	0.40
C10AX15	bempedoic acid (0.18 g O)					0.00
C10AX16	inclisiran (1.6 mg P)					0.00
C10B	LIPID MODIFYING AGENTS, COMBINATIONS	2.79	3.41	1.04	1.37	1.87
C10BA	Combinations of various lipid modifying agents	2.79	3.41	1.04	1.37	1.87
C10BA02	simvastatin and ezetimibe (1 UD)	0.68	0.79	0.59	0.62	0.62
C10BA05	atorvastatin and ezetimibe (1 UD)	2.11	2.62	0.24		0.01
C10BA06	rosuvastatin and ezetimibe (1 UD)			0.21	0.75	1.24
C10AX16	inclisiran (1.6 mg P)					0.00

4.5 D Dermatologiske midler

D01 Fungicider til dermatologisk bruk Omfatter legemidler som benyttes ved lokal behandling av sopp i hud, slimhinner og negler. Flere av midlene selges i stor grad reseptfritt. Gruppen omfatter også legemidler som benyttes til systemisk behandling.

D02 Bløtgjørende og hudbeskyttende midler Omfatter hovedsakelig kremer og salver som virker bløtgjørende og preparater som virker solbeskyttende. Midlene selges hovedsakelig reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D03 Midler til sårbehandling Omfatter midler som benyttes ved behandling av sår i hud og slimhinner. Midlene selges hovedsakelig reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D04 Kløemidler, inkl. antihistaminer, anestetika, etc. Omfatter kløestillende og lokalbedøvende midler som hovedsakelig selges reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D05 Antipsoriasismidler Omfatter legemidler som benyttes til lokal og systemisk behandling av psoriasis.

D06 Antibiotika og kjemoterapeutika til dermatologisk bruk Omfatter legemidler som benyttes ved lokal behandling av infeksjoner inkludert herpesmunnsår, kjønnsvorter og rosacea. Legemidlene har ikke fastsatt DDD og er utelatt fra hovedtabellen.

D07 Kortikosteroider til dermatologisk bruk Omfatter salver, kremer og linimenter til bruk ved blant annet kløe, eksem og psoriasis. Også kombinasjonspreparater med antiseptika og antibiotika er inkludert. Noen av legemidlene selges også reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D08 Antiseptika og desinfiserende midler Omfatter midler til hånddesinfeksjon samt midler til bruk ved lokale hudinfeksjoner som brennkopper og på sår og kutt. Midlene selges hovedsakelig reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D09 Medisinsk forbindingsmateriale Omfatter produkter som hovedsakelig selges reseptfritt. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

D10 Midler mot akne Omfatter midler som benyttes til lokal og systemisk behandling av akne.

D11 Andre dermatologiske midler Omfatter legemidler til lokal og systemisk bruk ved ulike tilstander, blant annet ikke-kortikosteroid behandling av atopisk eksem og behandling av androgent betinget håravfall hos menn.

De fleste legemidlene i ATC gruppe D brukes lokalt på huden og har ikke fastsatt DDD siden mengden som benyttes i stor grad varierer med intensitet av sykdom og hvor stor del av kroppen som er affisert.

Antipsoriasismidler inngår i ATC gruppe D05. Systemiske immundempende midler som også brukes ved psoriasis er klassifisert sammen med andre immundempende midler i ATC gruppe L04A.

Akne behandles med midler til bruk på huden og/eller systemiske legemidler i ATC gruppe D10. Ved uttalt akne brukes i tillegg systemiske antibiotikapreparater i ATC gruppe J01.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
D	DERMATOLOGICALS					
D01	ANTIFUNGALS FOR DERMATOLOGICAL USE	1.28	1.21	1.24	1.31	1.30
D01B	ANTIFUNGALS FOR SYSTEMIC USE	1.28	1.21	1.24	1.31	1.30
D01BA	Antifungals for systemic use	1.28	1.21	1.24	1.31	1.30
D01BA01	griseofulvin (0.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D01BA02	terbinafine (0.25 g)	1.28	1.21	1.24	1.31	1.30
D05	ANTIPSORIATICS	0.18	0.18	0.18	0.16	0.16
D05B	ANTIPSORIATICS FOR SYSTEMIC USE	0.18	0.18	0.18	0.16	0.16
D05BA	Psoralens for systemic use	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05BA02	methoxsalen (10 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05BB	Retinoids for treatment of psoriasis	0.18	0.18	0.17	0.16	0.16
D05BB02	acitretin (35 mg)	0.18	0.18	0.17	0.16	0.16
D10	ANTI-ACNE PREPARATIONS	1.40	1.53	1.68	1.79	1.76
D10B	ANTI-ACNE PREPARATIONS FOR SYSTEMIC USE	1.40	1.53	1.68	1.79	1.76
D10BA	Retinoids for treatment of acne	1.40	1.53	1.68	1.79	1.76
D10BA01	isotretinoin (30 mg)	1.40	1.53	1.68	1.79	1.76
D11	OTHER DERMATOLOGICAL PREPARATIONS	0.15	0.16	0.20	0.27	0.27
D11AH	Agents for dermatitis, excluding corticosteroids	0.08	0.09	0.14	0.21	0.21
D11AH04	alitretinoin (20 mg)	0.08	0.09	0.10	0.12	0.08
D11AH05	dupilumab (21.4 mg)	0.00	0.00	0.04	0.10	0.13
D11AX	Other dermatologicals	0.06	0.07	0.06	0.06	0.06
D11AX10	finasteride (1 mg)	0.06	0.07	0.06	0.06	0.06

4.6 G Urogenitalsystem og kjønnshormoner

G01 Antiinfektiva og antiseptika til gynekologisk bruk Omfatter legemidler til lokal bruk ved vaginale infeksjoner forårsaket av f.eks bakterier og sopp. Klotrimazol og ekonazol selges i stor grad uten resept.

G02 Andre gynekologiske midler Omfatter blant annet de lokale prevensjonsmidlene spiral og p-ring, legemidler til igangsetting av fødsel, prolaktinhemmende midler og legemidler til utsettelse av truende prematur fødsel.

G03 Kjønnshormoner og midler med effekt på genitalia Omfatter blant annet hormonelle prevensjonsmidler (ekskl. spiral og p-ring), nødprevensjon, legemidler ved testosteronmangel og preparater til bruk ved overgangsplager. Nødprevensjon og østriol til lokal bruk selges hovedsakelig uten resept. Gruppen omfatter også legemidler til bruk ved assisterte befruktning, enkelte slike preparater finnes også i gruppe L02 Endokrin terapi.

G04 Urologika Omfatter i hovedsak legemidler til symptomatisk behandling av inkontinens og hyppig vannlating, midler mot erektil dysfunksjon og midler mot benign prostatahyperplasi.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC-gruppe G i 2022 utgjorde 876 millioner kr, tilsvarende 3,4 prosent av totale legemiddelkostnader (AIP), se tabell 3.1. ATC gruppe G03 *Kjønnshormoner og midler med effekt på genitalia* er den største av undergruppene i gruppe G (70 % av all DDD i 2022).

Hormonelle prevensjonsmidler

Salget av p-piller og minipiller samlet har vært relativt stabilt de senere årene, men fra 2021 til 2022 ble salget redusert med 4 % målt i DDD (figur 4.6.1). Salget av langtidsvirkende prevensjonsmidler har generelt vært økende siden 2013, men fra 2021 til 2022 var det en nedgang i salget av både spiraler (-5 %) og p-staver (-8 %) (figur 4.6.2). Bidragsordningen for økonomisk støtte til prevensjonsmidler for unge kvinner i aldersgruppen 16-21 år ble utvidet i 2015, slik at utgifter til langtidsvirkende prevensjonsmidler i likhet med blant annet p-piller blir helt eller delvis dekket. Fra 2016 gjelder rekvireringsretten for helsesøstre og jordmødre alle typer prevensjonsmidler. Spiral var tidligere anbefalt til kvinner som hadde født barn, men er i dag også anbefalt til kvinner som ikke har født. Salg av spiral og p-stav oppgis i antall solgte enheter og disse har effekt i 3-8 år. Dette gjør sammenligning av bruk av ulike hormonelle prevensjonsmetoder vanskelig og må tas hensyn til ved tolkning av data.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av reseptfri nødprevensjon (G03AD) har gått ned med 16 % (målt i DDD) siden 2013, men fra 2021 til 2022 økte salget med 13 %. Se del 3.3 for mer informasjon om salg av nødprevensjon.

Menopausal hormonterapi (MHT)

Salget av systemisk MHT har endret seg betydelig de siste to tiårene. Fra 2002 ble salget av systemisk MHT kraftig redusert (figur 4.6.3) etter at Women's Health Initiative-studien

publiserte midlertidige resultater i 2002 som ga bekymring for økt risiko for brystkreft og kardiovaskulær sykdom ved bruk av MHT. Etter dette har salget av systemisk MHT vært lavt, men fra 2017 økte salget med 36 % målt i DDD. Økt salg de siste fem årene kan ha sammenheng med økt kunnskap om at nytte/risiko-forholdet er fordelaktig for de fleste kvinner uten kontraindikasjoner dersom behandlingen starter kort tid etter menopause¹).

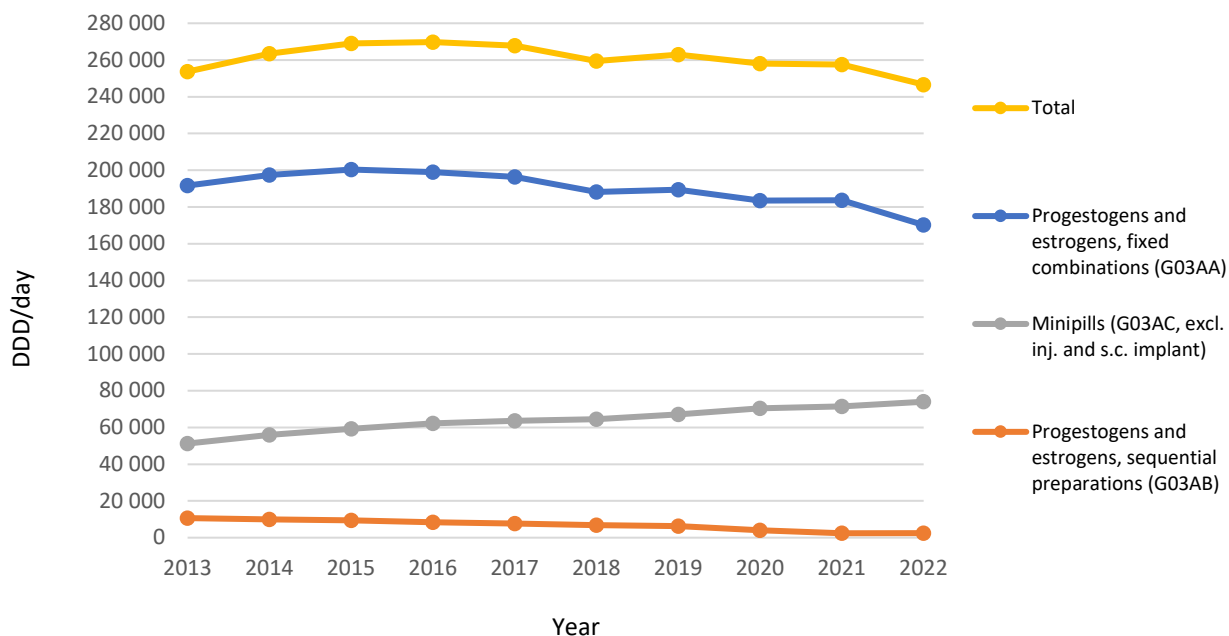

Figure 4.6.1 Sales of oral and transdermal hormonal contraceptives 2013-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

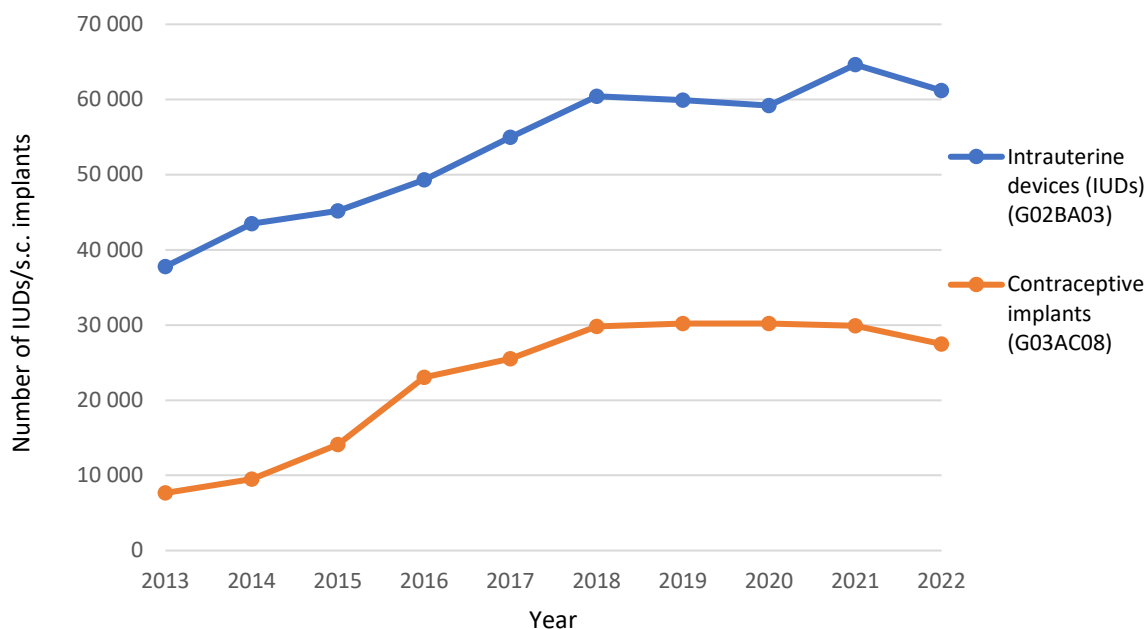

Figure 4.6.2 Sales of hormone IUDs (G02BA03) and contraceptive implants (G03AC08) 2013-2022 Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

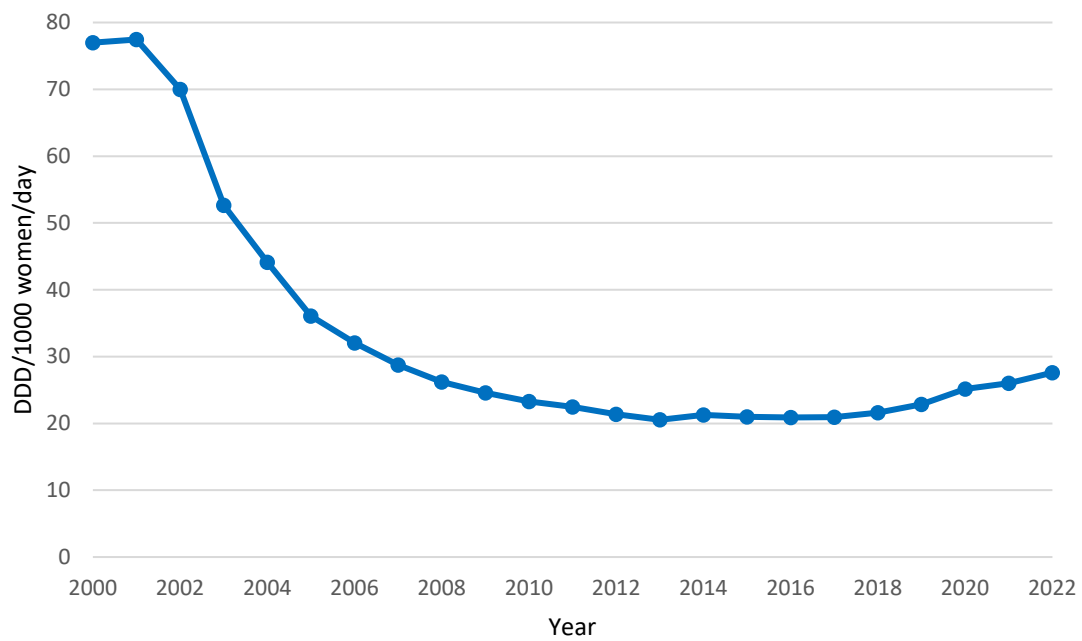

Figure 4.6.3 Sales of systemic menopausal hormone therapy (G03C, G03F; systemic use) in 2000-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

1) Øverlie I. et al. Overgangsalder (menopause). Norsk gynekologisk forening Veileder i gynekologi (2023). ePub. ISBN 978-82-692382-3-5. [hentet 6. september 2023]. Tilgjengelig fra: <https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-gynekologisk-forening/veiledere/veileder-i-gynekologi/overgangsalder-menopause/>

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
G	GENITO URINARY SYSTEM AND SEX HORMONES					
G01	GYNECOLOGICAL ANTIINFECTIVES AND ANTISEPTICS	0.84	0.84	0.82	0.78	0.83
G01A	ANTIINFECTIVES AND ANTISEPTICS, EXCL. COMBINATIONS WITH CORTICOSTEROIDS	0.84	0.84	0.82	0.78	0.83
G01AA	Antibiotics	0.05	0.05	0.03	0.04	0.04
G01AA10	clindamycin (0.1 g)	0.05	0.05	0.03	0.04	0.04
G01AC	Quinoline derivatives	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03
G01AC05	dequalinium (20 mg)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03
G01AF	Imidazole derivatives	0.77	0.77	0.77	0.72	0.77
G01AF01	metronidazole (0.5 g)	0.02	0.02	0.03	0.02	0.02
G01AF02	clotrimazole (0.1 g)	0.69	0.68	0.70	0.66	0.71
G01AF05	econazole (0.1 g)	0.06	0.07	0.04	0.03	0.04
G02	OTHER GYNECOLOGICALS					
G02A	UTEROTONICS	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
G02AB	Ergot alkaloids	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
G02AB01	methylethergometrine (0.2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
G02AD	Prostaglandins	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
		2018	2019	2020	2021	2022
G02B	CONTRACEPTIVES FOR TOPICAL USE					
G02BA	Intrauterine contraceptives					
G02BA03	plastic IUD with progestogen, given in numbers of IUD	60 423	59 914	59 191	64 637	61 214
G02BB	Intravaginal contraceptives					
G02BB01	vaginal ring with progestogen and estrogen, given in DDD/day	10 535	10 283	9 333	8 398	7 804
		DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G02C	OTHER GYNECOLOGICALS	0.11	0.11	0.09	0.09	0.09
G02CB	Prolactine inhibitors	0.11	0.11	0.09	0.09	0.09
G02CB01	bromocriptine (5 mg)	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03
G02CB03	cabergoline (0.5 mg)	0.04	0.05	0.05	0.05	0.05
G02CB04	quinagolide (65 mcg)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G03	SEX HORMONES AND MODULATORS OF THE GENITAL SYSTEM					
G03A	HORMONAL CONTRACEPTIVES FOR SYSTEMIC USE					
G03AA	Progestogens and estrogens, fixed combinations	188 200	189 457	183 429	183 655	170 179
G03AA07	levonorgestrel and ethinylestradiol	123 786	127 860	128 369	125 621	117 961
G03AA09	desogestrel and ethinylestradiol	24 730	22 689	20 575	18 871	16 394
G03AA11	norgestimate and ethinylestradiol				20	239
G03AA12	drospirenone and ethinylestradiol	33 762	33 332	29 008	33 150	29 802
G03AA13	norelgestromin and ethinylestradiol	5 033	4 922	5 041	4 981	5 016
G03AA14	nomegestrol and estradiol	837	429		274	357

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G03AA16	dienogest and ethinylestradiol	54	226	436	738	254
G03AA18	drospirenone and estetrol					156
G03AB	Progestogens and estrogens, sequential preparations	6 829	6 373	4 107	2 399	2 451
G03AB04	norethisterone and ethinylestradiol	5 742	5 231	2 640	2 110	1 532
G03AB08	dienogest and estradiol	1 087	1 142	1 467	289	919
G03AC	Progestogens					
G03AC01	norethisterone (oral)	2 471	2 335	2 286	2 246	2 106
G03AC06	medroxyprogesterone (parenteral)	11 544	11 205	9 603	8 218	9 028
G03AC08	etonogestrel (number of s.c. implants)	29 824	30 191	30 199	29 909	27 463
G03AC09	desogestrel (oral)	62 011	64 729	68 174	68 965	69 466
G03AC10	drospirenone				202	2 412
G03AD	Emergency contraceptives	323	314	328	319	362
G03AD01	levonorgestrel (1.5 mg)	106	103	130	149	171
G03AD02	ulipristal (30 mg)	217	211	198	170	191
G03B	ANDROGENS	8 742	9 003	9 463	9 662	9 809
G03BA	3-oxoandrosten (4) derivatives	8 739	8 997	9 456	9 656	9 803
G03BA03	testosterone (0.12 g O,R/18 mg P/60 mg SL/50 mg TD gel/ 3 mg TD)	8 739	8 997	9 456	9 656	9 803
G03BB	5-androstanon (3) derivatives	3	6	7	6	6
G03BB01	mesterolone (50 mg)	3	6	7	6	6
G03C	ESTROGENS	48 779	51 756	56 723	58 679	63 111
G03CA	Natural and semisynthetic estrogens, plain	44 102	47 188	52 404	54 452	58 701
G03CA01	ethinylestradiol (25 mcg)	30	30	18	15	16
G03CA03	estradiol (50 mcg TD/1 mg TD gel/1.53 mg TD spray/ 2 mg O/25 mcg V/7.5 mcg vaginal ring)	27 950	31 488	37 175	39 791	44 508
G03CA04	estriol (2 mg O/0.2 mg V)	16 122	15 670	15 211	14 646	14 177
G03CA57	conjugated estrogens (0.625 mg)	2	3	0		
G03CX	Other estrogens	4 677	4 568	4 319	4 227	4 410
G03CX01	tibolone (2.5 mg)	4 677	4 568	4 319	4 227	4 410
G03D	PROGESTOGENS	8 856	10 172	9 734	11 842	14 289
G03DA	Pregnen (4) derivatives	6 070	7 424	8 242	10 216	11 825
G03DA02	medroxyprogesterone (5 mg O/7 mg P)	2 698	3 815	3 986	4 138	4 204
G03DA04	progesterone (0.3 g O/5 mg P/90 mg V)	3 372	3 609	4 256	6 078	7 621
G03DB	Pregnadien derivatives	176	225	329	419	408
G03DB01	hydrogesterone (10 mg)	86	130	211	283	245
G03DB08	dienogest (2 mg)	90	95	118	136	163
G03DC	Estren derivatives	2 610	2 523	1 163	1 207	2 056
G03DC02	norethisterone (5 mg)	2 610	2 523	1 163	1 207	2 056
G03F	PROGESTOGENS AND ESTROGENS IN COMBINATION	30 774	31 611	33 277	33 985	34 284
G03FA	Progestogens and estrogens, fixed combinations	23 563	24 175	25 522	25 916	26 441
G03FA01	norethisterone and estrogen	22 763	23 485	24 533	24 684	24 932

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G03FA12	medroxyprogesterone and estrogen	800	669	587	497	637
G03FA14	dydrogesterone and estrogen		21	402	735	872
G03FB	Progestogens and estrogens, sequential preparations	7 211	7 436	7 755	8 069	7 843
G03FB05	norethisterone and estrogen	7 211	7 422	7 556	7 705	7 640
G03FB08	dydrogesterone and estrogen		14	199	364	203
G03G	GONADOTROPINS AND OTHER OVULATION STIMULANTS	1 540	1 359	1 273	1 408	1 355
G03GA	Gonadotropins	1 010	981	921	1 026	1 017
G03GA01	chorionic gonadotrophin (250 U)	105	57	73	59	76
G03GA02	human menopausal gonadotrophin (75 U)	323	348	301	343	323
G03GA04	urofollitropin (75 U)	24	31	29	49	40
G03GA05	follitropin alfa (75 U)	424	461	446	501	466
G03GA06	follitropin beta (75 U)	77	17	2	0	
G03GA08	choriogonadotropin alfa (0.25 mg)	36	38	37	41	39
G03GA09	corifollitropin alfa (0.15 mg)	2	1	0	0	0
G03GA10	follitropin delta (12 mcg)	7	9	10	6	9
G03GA30	combinations	12	19	23	27	64
G03GB	Ovulation stimulants, synthetic	530	378	352	382	338
G03GB02	clomifene (9 mg)	530	378	352	382	338
G03H	ANTIANDROGENS	10 562	10 625	10 140	8 836	7 702
G03HA	Antiandrogens, plain	94	108	128	125	109
G03HA01	cyproterone (0.1 g)	94	108	128	125	109
G03HB	Antiandrogens and estrogens	10 468	10 517	10 012	8 711	7 593
G03HB01	cyproterone and estrogen	10 468	10 517	10 012	8 711	7 593
G03X	OTHER SEX HORMONES AND MODULATORS OF THE GENITAL SYSTEM	473	577	500	544	595
G03XA	Antigonadotropins and similar agents	10	10	8	8	8
G03XA01	danazol (0.6 g)	10	10	8	8	8
G03XB	Progesterone receptor modulators	272	301	55	49	61
G03XB01	mifepristone (0.2 g)	38	38	40	38	42
G03XB02	ulipristal (5 mg)	234	263	15	11	19
G03XC	Selective estrogen receptor modulators	191	179	150	137	125
G03XC01	raloxifene (60 mg)	191	179	150	137	125
G03XX	Other sex hormones and modulators of the genital system		87	287	350	401
G03XX01	prasterone (6.5 mg)		87	287	350	401
		DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G04	UROLOGICALS	28.64	30.67	31.04	33.58	34.98
G04B	UROLOGICALS	14.17	15.33	15.37	16.37	17.42
G04BD	Drugs for urinary frequency and incontinence	10.81	11.58	11.25	11.92	12.65
G04BD04	oxybutynin (3.9 mg TD/15 mg O)	0.22	0.24	0.23	0.23	0.21

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
G04BD07	tolterodine (4 mg)	0.86	0.74	0.52	0.48	0.43
G04BD08	solifenacin (5 mg)	3.11	3.28	2.99	3.09	3.26
G04BD10	darifenacin (7.5 mg)	0.38	0.35	0.35	0.31	0.31
G04BD11	fesoterodine (4 mg)	1.72	1.65	1.54	1.55	1.59
G04BD12	mirabegron (50 mg)	4.51	5.31	5.63	6.27	6.84
		DDD/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G04BE	Drugs used in erectile dysfunction	17 682	19 917	22 034	23 899	25 798
G04BE01	alprostadil (0.02 mg P/0.25 mg urethral)	184	182	141	131	128
G04BE03	sildenafil (50 mg)	8 071	8 906	10 518	11 534	12 160
G04BE08	tadalafil (10 mg)	8 518	9 879	10 519	11 341	12 540
G04BE09	vardeafil (10 mg)	818	821	708	730	794
G04BE10	avanafil (0.1 g)	64	98	107	121	133
G04BE30	combinations	27	31	41	42	43
G04BX	Other urologicals	74	73	82	84	88
G04BX01	magnesium hydroxide (0.5 g)	17	15	14	16	14
G04BX14	dapoxetine (30 mg)	9	8	7	10	1
G04BX15	pentosan polysulfate sodium (0.3 g)	44	46	57	56	73
G04BX16	tiopronin (0.8 g)	4	4	4	2	
		DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
G04C	DRUGS USED IN BENIGN PROSTATIC HYPERTROPHY	14.47	15.33	15.67	17.21	17.56
G04CA	Alpha-adrenoreceptor antagonists	11.87	12.89	13.23	14.71	15.01
G04CA01	alfuzosin (7.5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
G04CA02	tamsulosin (0.4 mg)	7.85	8.28	8.32	9.31	9.21
G04CA03	terazosin (5 mg)	0.05	0.05	0.06	0.05	0.04
G04CA52	tamsulosin and dutasteride (1 caps)	3.84	4.39	4.64	5.10	5.43
G04CA53	tamsulosin and solifenacin (1 caps)	0.13	0.17	0.20	0.26	0.32
G04CB	Testosterone-5-alpha reductase inhibitors	2.60	2.44	2.45	2.50	2.55
G04CB01	finasteride (5 mg)	2.50	2.35	2.36	2.42	2.45
G04CB02	dutasteride (0.5 mg)	0.10	0.09	0.08	0.08	0.10

4.7 H Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønns hormoner og insulin

H01 Hypofyse-, hypothalamushormoner og analoger Omfatter midler som benyttes til vekstfremmende behandling, akromegali, nattlig vannlating og kunstig befruktning.

H02 Kortikosteroider til systemisk bruk Omfatter midler som brukes til behandling av akutte og kroniske lidelser, blant annet reumatiske sykdommer, hormonelle sykdommer (binyrebarkhyperplasi, Addisons sykdom). Enkelte av midlene kan inngå som del av behandlingen ved flere kreftformer.

H03 Thyroideaterapi Omfatter midler til bruk ved hypotyreose og hypertyreoidisme.

H04 Pankreashormoner Omfatter kun glukagon som brukes ved alvorlige hypoglykemiske reaksjoner.

H05 Kalsium homøostase Omfatter midler som brukes til behandling av osteoporose og sekundær hyperparatyreoidisme. Enkelte av midlene kan inngå som del av behandlingen ved nyresvikt og ved flere kreftformer.

Kortikosteroider (H02) og thyroideapreparater (H03) utgjør størst salgsvolum med henholdsvis 36 % og 59 % av all DDD i gruppe H. Salgsvolumet i gruppe H er relativt stabilt, men det ses en liten økning i bruken av thyroideamidler (H03A).

Glukokortikoider

Glukokortikoider (H02AB) brukes ved ulike akutte tilstander som allergi og smerter, og ved kroniske lidelser som revmatiske og maligne sykdommer, i tillegg også ved organtransplantasjon. Prednisolon (H02BA6) er legemiddelet som er mest solgt.

Thyroideahormoner

Thyroideapreparater (H03AA) brukes til behandling av hypotyreose forårsaket av nedsatt hormonproduksjon i skjoldbruskkjertelen. Fra 2000 til 2022 er totalt salgsvolumet (målt i DDD) doblet.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
H	SYSTEMIC HORMONAL PREPARATIONS, EXCL. SEX HORMONES AND INSULINS					
H01	PITUITARY AND HYPOTHALAMIC HORMONES AND ANALOGUES	1.86	1.90	1.76	1.79	1.84
H01A	ANTERIOR PITUITARY LOBE HORMONES AND ANALOGUES	0.52	0.53	0.49	0.48	0.47
H01AA	ACTH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01AA02	tetracosactide (0.25 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01AC	Somatropin and somatropin agonists	0.51	0.52	0.48	0.46	0.46
H01AC01	somatropin (2 U)	0.51	0.52	0.48	0.46	0.46
H01AC03	mecasermin (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01AX	Other anterior pituitary lobe hormones and analogues	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
H01AX01	pegvisomant (10 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
H01B	POSTERIOR PITUITARY LOBE HORMONES	1.01	1.05	0.95	0.98	0.99
H01BA	Vasopressin and analogues	0.85	0.87	0.79	0.79	0.81
H01BA01	Vasopressin (argipressin) (40 U)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01BA02	desmopressin (4 mcg P/25 mcg N/0.4 mg O)	0.85	0.87	0.79	0.79	0.81
H01BA04	terlipressin (12 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01BB	Oxytocin and analogues	0.16	0.18	0.16	0.19	0.18
H01BB02	oxytocin (15 U)	0.16	0.18	0.16	0.19	0.18
H01C	HYPOTHALAMIC HORMONES	0.33	0.32	0.32	0.33	0.38
H01CA	Gonadotropin-releasing hormones	0.10	0.08	0.06	0.07	0.08
H01CA02	nafarelin (0.4 mg)	0.10	0.08	0.06	0.07	0.08
H01CB	Somatostatin and analogues	0.21	0.22	0.23	0.24	0.25
H01CB02	octreotide (0.7 mg)	0.12	0.11	0.12	0.13	0.14
H01CB03	lanreotide (3 mg)	0.09	0.10	0.11	0.10	0.11
H01CB05	pasireotide (1.2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01CC	Anti-gonadotropin-releasing hormones	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05
H01CC01	ganirelix (0.25 mg)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
H01CC02	cetrorelix (0.25 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H01CC54	relugolix, estradiol and norethisterone				0.00	0.03
H02	CORTICOSTEROIDS FOR SYSTEMIC USE	19.71	19.82	18.60	18.81	18.00
H02A	CORTICOSTEROIDS FOR SYSTEMIC USE, PLAIN	19.71	19.82	18.60	18.81	18.00
H02AA	Mineralocorticoids	0.42	0.42	0.44	0.42	0.43
H02AA02	fludrocortisone (0.1 mg)	0.42	0.42	0.44	0.42	0.43
H02AB	Glucocorticoids	19.30	19.40	18.16	18.39	17.57
H02AB01	betamethasone (1.5 mg O,P/0.4 mg P (depot))	1.14	1.11	1.02	1.04	1.04
H02AB02	dexamethasone (1.5 mg)	2.84	3.06	3.19	3.40	3.56
H02AB04	methylprednisolone (7.5 mg O/20 mg P)	0.93	0.81	0.77	0.65	0.67
H02AB06	prednisolone (10 mg)	13.19	13.17	11.97	12.11	11.09
H02AB07	prednisone (10 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
H02AB08	triamcinolone (7.5 mg)	0.43	0.45	0.41	0.41	0.40
H02AB09	hydrocortisone (30 mg)	0.25	0.26	0.25	0.24	0.28
H02AB10	cortisone (37.5 mg)	0.49	0.52	0.53	0.52	0.51

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
H02AB13	deflazacort (15 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
H02B	CORTICOSTEROIDS FOR SYSTEMIC USE, COMBINATIONS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H02BX	Corticosteroids for systemic use, combinations	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H02BX01	methylprednisolone, combinations	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H02C	ANTIADRENAL PREPARATIONS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H02CA	Anticorticosteroids	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H02CA03	ketoconazole (0.6 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H03	THYROID THERAPY	27.55	27.68	27.44	27.18	29.46
H03A	THYROID PREPARATIONS	26.73	26.83	26.56	26.32	28.61
H03AA	Thyroid hormones	26.73	26.83	26.56	26.32	28.61
H03AA01	levothyroxine sodium (0.15 mg)	25.41	25.34	25.29	25.23	27.50
H03AA02	liothyronine sodium (0.06 mg)	0.41	0.56	0.50	0.53	0.55
H03AA05	thyroid gland preparations (0.1 g)	0.91	0.93	0.78	0.56	0.55
H03B	ANTITHYROID PREPARATIONS	0.82	0.85	0.88	0.87	0.85
H03BA	Thiouracils	0.11	0.12	0.11	0.10	0.09
H03BA02	propylthiouracil (0.1 g)	0.11	0.12	0.11	0.10	0.09
H03BB	Sulfur-containing imidazole derivatives	0.70	0.73	0.77	0.76	0.75
H03BB01	carbimazole (15 mg)	0.70	0.73	0.77	0.76	0.75
H04	PANCREATIC HORMONES	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02
H04A	GLYCOGENOLYTIC HORMONES	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02
H04AA	Glycogenolytic hormones	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02
H04AA01	glucagon (1 mg)	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02
H05	CALCIUM HOMEOSTASIS	0.25	0.26	0.28	0.32	0.36
H05A	PARATHYROID HORMONES AND ANALOGUES	0.14	0.14	0.14	0.17	0.20
H05AA	Parathyroid hormones and analogues	0.14	0.14	0.14	0.17	0.20
H05AA02	teriparatide (20 mcg)	0.14	0.13	0.14	0.17	0.20
H05AA03	parathyroid hormone (0.1 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
H05B	ANTI-PARATHYROID AGENTS	0.12	0.12	0.14	0.15	0.15
H05BA	Calcitonin preparations	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H05BA01	calcitonin (salmon synthetic) (100 U)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
H05BX	Other anti-parathyroid agents	0.12	0.12	0.14	0.14	0.15
H05BX01	cinacalcet (60 mg)	0.08	0.09	0.10	0.11	0.12
H05BX02	paricalcitol (2 mcg)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
H05BX04	etelcalcetide (2.1 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

4.8 J Antiinfektiva til systemisk bruk

J01 Antibakterielle midler til systemisk bruk Omfatter midler til systemisk bruk ved bakterielle infeksjoner og er inndelt i ulike undergrupper basert på kjemi og virkningsmekanisme mot bakterier.

J02 Antimykotika til systemisk bruk Omfatter midler til systemisk bruk ved soppinfeksjoner. Et middel i denne gruppen selges også i reseptfri pakning (Diflucan (fluconazol) kapsler til bruk ved vaginal candidiasis).

J04 Antimykobakterielle midler Omfatter legemidler til bruk ved tuberkulose, lepra og dermatitis herpetiformis (dapson).

J05 Antivirale midler til systemisk bruk Omfatter legemidler til bruk ved ulike virusykdommer. Midler mot HIV og hepatitt B og C og herpes utgjør den største andelen av disse midlene.

J06 Immunsera og immunglobuliner Omfatter immunsera som brukes ved forgiftninger eller infeksjoner i tillegg til spesifikke immunglobuliner mot ulike agens. Måleenhet for volum (DDD) av disse midlene er ikke etablert. Gruppen er utelatt fra hovedtabellen.

J07 Vaksiner Omfatter vaksiner mot infeksjonssykdommer forårsaket av bakterier og virus. Måleenhet for volum (DDD) av disse midlene er ikke etablert. Gruppen er utelatt fra hovedtabellen.

ATC gruppe J omfatter antibakterielle midler, soppmidler, midler mot mykobakterier og virusmidler. Formuleringer til lokal bruk, f.eks. kremer, salver, munnskyllevæsker eller øye- /øredråper, er klassifisert i andre ATC-grupper. Gruppe J utgjør 12,3 % av de totale legemiddelkostnadene i 2022 målt i AIP, se tabell 3.1. Det har vært en kraftig økning i kostnadene for legemidler i gruppe J de siste par årene sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes hovedsakelig finansiering av koronavirusvaksiner.

Antibakterielle midler til systemisk bruk

Figur 4.8 viser at det har vært en jevn nedgang i det totale salget av legemidler i gruppe J01 siden 2012 frem til og med fjoråret (2021), med en reduksjon på 25,8 % (inkl. metenamin) og 33,5 % hvis metenamin utelates. Den nasjonale handlingsplanen mot antibiotikaresistens i helsetjenesten¹ hadde som mål å redusere antibiotikabruken med 30 % målt i DDD/1000 innbyggere/døgn fra 2012 til utgangen av 2020.

For perioden 2018-2022 ser vi kun en svak nedgang i salget av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01), fra 16,9 til 16,6 DDD/1000 innbyggere/døgn, en nedgang på 1,9 % (inkl. metenamin). Under pandemiårene 2020 og 2021 var det en markant reduksjon i salget av antibakterielle midler, mens salget i 2022 var omtrent på samme nivå som året før pandemien (2019).

Fenoksymetylpenicillin (J01CE02) har lenge vært førstevalget ved behov for antibiotika ved luftveisinfeksjoner i Norge. Dette er et smalspektret antibiotikum som er gunstig med hensyn på

antibiotikaresistens. Salget av fenoksymetylpenicillin har lenge vært stabilt, og i 2022 utgjorde det 26 % av det totale salget av antibakterielle midler når en ser bort fra metenamin, en økning fra 23 % fra fjoråret. Figur 4.8 viser at det i 2022 var en økning i salget av legemidler i ATC gruppe J01C (penicilliner) hvor fenoksymetylpenicillin inngår. Fenoksymetylpenicillin, doksisyklin og pivmecillinam var de tre mest solgte midlene målt i DDD i 2022 og utgjorde 50 % av alle DDD i J01 (unntatt metenamin).

Det utgis årlig en rapport om bruk av antibakterielle midler og forekomst av resistens i Norge (NORM/NORMvet-rapporten)²⁾.

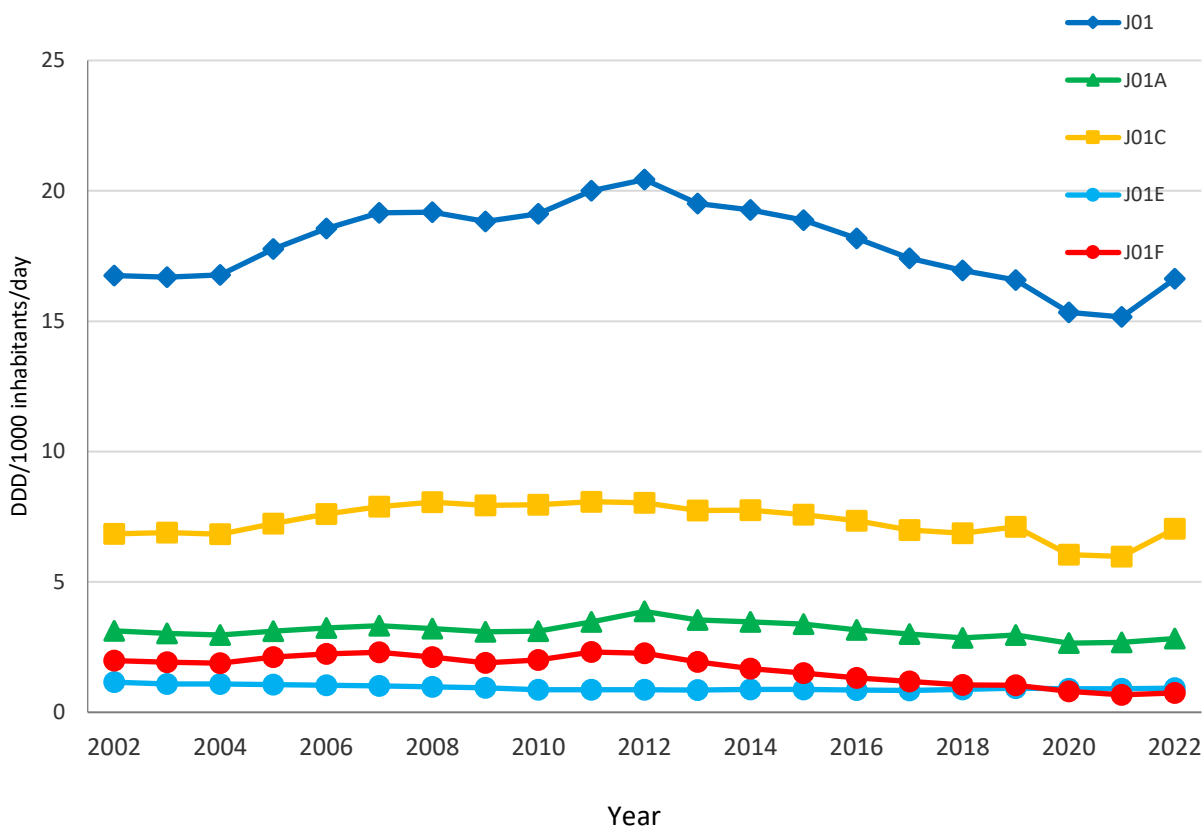

Figure 4.8. Sales of antibacterials for systemic use (J01) in 2002–2022

The total of J01 includes all ATC groups in J01: Tetracyclines (J01A), penicillines (J01C), sulfonamides and trimethoprim (J01E), macrolides, lincosamides and streptogramins (J01F) are shown specifically in the figure. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Antivirale midler til systemisk bruk

Det har vært en økning i bruken av antivirale midler til systemisk bruk (J05) i perioden 2018-2022. I perioden har flere nye midler blitt introdusert på markedet, særlig til behandling av humant immunsvikt-virus 1 (HIV).

For **hepatitt C** (HCV) midlene (ATC gruppe J05AP) økte salget fram til 2018, mens salget er redusert med 80 % i 2022 i forhold til 2018 målt i DDD. Den nasjonale strategien for behandling av HCV slår fast at HCV skal elimineres som folkehelseproblem i Norge innen 2023³⁾. Legemidlene som har vært i utbredt bruk de siste årene gis som kurer over 12-48 uker og har redusert forekomsten av hepatitt C betydelig. Dette har ført til mindre behov for behandling og kan forklare den store nedgangen de siste årene. HCV behandles i stor grad med kombinasjonspreparater med flere virkestoffer og det er omtrent kun slike kombinasjoner som er solgt til behandling av HCV i 2022.

Bruken av midler mot **HIV** har vært økende i perioden. Faglige retningslinjer for behandling både av HCV og HIV beskriver hvilket legemiddel som skal brukes som førstevalg. Disse anbefalingene er basert på effekt i de ulike pasientgruppene. Hivmedisiner er underlagt H-reseptordningen og Helseforetakene har valgt å legge ut innkjøp av HIV-legemidler på anbud gjennom LIS-ordningen. Dette innebærer at det foreligger en prioritert liste over medikamenter som bør velges. Refusjon av legemiddelutgifter til sykehusene henger sammen med at de faglige retningslinjene blir fulgt og de prioriterte legemidlene valgt. Dette er gjort for å begrense utgiftene til behandling med disse midlene som i sin helhet blir dekket av det offentlige. De fleste HIV pasienter blir behandlet med to eller tre ulike virkestoffer, for en stor del kombinasjonspreparater (J05AR). PrEP (preeksponeringsprofylakse) er refundert siden 2018, her er kombinasjonspreparater med tenofovir disoproksil og emtricitabin (J05AR03) brukt, alternativt er tenofovir alafenamid og emtricitabin (J05AR17) godkjent i enkelte tilfeller.

Det var en markant økning i salget av tenofovir disoproksil og emtricitabin (J05AR03) fra 2018 til 2019, men salget har vært mer stabilt de siste årene. En rapport om bruk av antivirale midler og forekomst av resistens i Norge utgis årlig (RAVN-rapporten)⁴.

- 1) Helse- og omsorgsdepartementet: [Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten](#)
- 2) NORM and NORM-VET: [Usage of Antimicrobial Agents and Occurrence of Antimicrobial Resistance in Norway](#). 2022.
- 3) Nasjonale faglige råd - Hepatitt C: [Hepatitt C skal elimineres som folkehelseproblem i Norge - Helsedirektoratet](#)
- 4) [Usage of Antivirals and the Occurrence of Antiviral Resistance in Norway 2021](#), Folkehelseinstituttet. 2021.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
J	ANTIINFECTIVES FOR SYSTEMIC USE					
J01	ANTIBACTERIALS FOR SYSTEMIC USE	16.94	16.58	15.34	15.16	16.62
J01A	TETRACYCLINES	2.86	2.96	2.65	2.68	2.82
J01AA	Tetracyclines	2.86	2.96	2.65	2.68	2.82
J01AA02	doxycycline (0.1 g)	1.61	1.67	1.38	1.30	1.51
J01AA04	lymecycline (0.6 g)	0.93	0.98	1.08	1.11	1.12
J01AA06	oxytetracycline (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01AA07	tetracycline (1 g)	0.32	0.31	0.19	0.27	0.20
J01AA08	minocycline (0.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01AA12	tigecycline (0.1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01C	BETA-LACTAM ANTIBACTERIALS, PENICILLINS	6.87	7.12	6.05	5.98	7.04
J01CA	Penicillins with extended spectrum	2.46	2.53	2.22	2.19	2.35
J01CA01	ampicillin (6 g)	0.05	0.05	0.05	0.03	0.05
J01CA04	amoxicillin (1.5 g)	0.84	0.89	0.65	0.67	0.74
J01CA08	pivmecillinam (0.6 g)	1.57	1.58	1.52	1.49	1.56
J01CA11	mecillinam (1.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	
J01CE	Beta-lactamase sensitive penicillins	3.43	3.56	2.77	2.70	3.50
J01CE01	benzylpenicillin (3.6 g)	0.24	0.23	0.23	0.14	0.18
J01CE02	phenoxymethylpenicillin (2 g)	3.18	3.33	2.53	2.56	3.32
J01CE08	benzathine benzylpenicillin (3.6 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01CF	Beta-lactamase resistant penicillins	0.90	0.93	0.95	0.95	1.04
J01CF01	dicloxacillin (2 g)	0.74	0.76	0.78	0.79	0.84
J01CF02	cloxacillin (2 g)	0.16	0.17	0.16	0.16	0.19
J01CF05	flucloxacillin (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01CR	Combinations of penicillins, incl. beta-lactamase inhibitors	0.08	0.10	0.11	0.13	0.15
J01CR02	amoxicillin and beta-lactamase inhibitor (1.5 g)	0.03	0.04	0.05	0.07	0.09
J01CR05	piperacillin and beta-lactamase inhibitor (14 g)	0.05	0.05	0.06	0.06	0.07
J01D	OTHER BETA-LACTAM ANTIBACTERIALS	0.39	0.37	0.37	0.34	0.37
J01DB	First-generation cephalosporins	0.18	0.17	0.16	0.17	0.16
J01DB01	cefalexin (2 g)	0.09	0.07	0.07	0.06	0.06
J01DB03	cefalotin (4 g)	0.07	0.00	0.02	0.02	0.02
J01DB04	cefazolin (3 g)	0.03	0.09	0.08	0.09	0.09
J01DC	Second-generation cephalosporins	0.03	0.03	0.02	0.01	0.02
J01DC02	cefuroxime (0.5 g O/3 g P)	0.03	0.03	0.02	0.01	0.02
J01DD	Third-generation cephalosporins	0.16	0.15	0.14	0.13	0.16
J01DD01	cefotaxime (4 g)	0.12	0.12	0.11	0.11	0.13
J01DD02	ceftazidime (4 g)	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00
J01DD04	ceftriaxone (2 g)	0.02	0.02	0.03	0.02	0.02
J01DF	Monobactams	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01DF01	aztreonam (4 g P/0.225 g inhal.sol.)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
J01DH	Carbapenems	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
J01DH02	meropenem (3 g)	0.02	0.02	0.03	0.02	0.03
J01DH03	ertapenem (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01DH51	imipenem and cilastatin (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01E	SULFONAMIDES AND TRIMETHOPRIM	0.88	0.93	0.90	0.90	0.92
J01EA	Trimethoprim and derivatives	0.34	0.36	0.33	0.31	0.29
J01EA01	trimethoprim (0.4 g)	0.34	0.36	0.33	0.31	0.29
J01EC	Intermediate-acting sulfonamides	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01EC02	sulfadiazine (0.6 g)	0.00		0.00	0.00	0.00
J01EE	Combinations of sulfonamides and trimethoprim, incl. derivatives	0.53	0.57	0.57	0.59	0.63
J01EE01	sulfamethoxazole and trimethoprim	0.53	0.57	0.57	0.59	0.63
J01F	MACROLIDES, LINCOSAMIDES AND STREPTOGRAMINS	1.05	1.04	0.80	0.67	0.75
J01FA	Macrolides	0.80	0.80	0.57	0.45	0.51
J01FA01	erythromycin (2 g O/1 g O,P)	0.44	0.45	0.29	0.17	0.21
J01FA02	spiramycin (3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01FA06	roxithromycin (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01FA09	clarithromycin (0.5 g)	0.11	0.11	0.09	0.10	0.09
J01FA10	azithromycin (0.3 g)	0.24	0.24	0.19	0.18	0.21
J01FF	Lincosamides	0.25	0.25	0.23	0.22	0.23
J01FF01	clindamycin (1.2 g O/1.8 g P)	0.25	0.25	0.23	0.22	0.23
J01G	AMINOGLYCOSIDE ANTIBACTERIALS	0.09	0.10	0.10	0.07	0.10
J01GB	Other aminoglycosides	0.09	0.10	0.10	0.07	0.10
J01GB01	tobramycin (0.24 g P/0.3 g inhal.sol./0.112 g inhal.powder)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
J01GB03	gentamicin (0.24 g)	0.08	0.09	0.09	0.06	0.09
J01GB06	amikacin (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01M	QUINOLONE ANTIBACTERIALS	0.41	0.36	0.30	0.27	0.29
J01MA	Fluoroquinolones	0.41	0.36	0.30	0.27	0.29
J01MA01	ofloxacin (0.4 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00
J01MA02	ciprofloxacin (1 g O/0.8 g P)	0.39	0.33	0.28	0.25	0.27
J01MA12	levofloxacin (0.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01
J01MA14	moxifloxacin (0.4 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
J01X	OTHER ANTIBACTERIALS	4.40	3.71	4.18	4.25	4.32
J01XA	Glycopeptide antibacterials	0.02	0.02	0.02	0.01	0.02
J01XA01	vancomycin (2 g)	0.02	0.02	0.02	0.01	0.02
J01XB	Polymyxins	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
J01XB01	colistin (3 MU inhal/9 MU P)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
J01XC	Steroid antibacterials	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01XC01	fusidic acid (1.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01XD	Imidazole derivatives	0.04	0.04	0.04	0.03	0.04
J01XD01	metronidazole (1.5 g)	0.04	0.04	0.04	0.03	0.04

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
J01XE	Nitrofuran derivatives	0.25	0.24	0.26	0.24	0.29
J01XE01	nitrofurantoin (0.2 g)	0.25	0.24	0.26	0.24	0.29
J01XX	Other antibacterials	4.09	3.41	3.86	3.95	3.97
J01XX01	fosfomycin (8 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01XX05	methenamine (hippurat 2 g)	4.08	3.39	3.85	3.94	3.96
J01XX08	linezolid (1.2 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
J01XX09	daptomycin (0.28 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J01XX11	tedizolid (0.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2020	2021	2022	2022
J02	ANTIMYCOTICS FOR SYSTEMIC USE	88.24	90.56	99.61	94.03	97.46
J02A	ANTIMYCOTICS FOR SYSTEMIC USE	88.24	90.56	99.61	94.03	97.46
J02AA	Antibiotics	2.63	2.67	3.00	2.10	2.63
J02AA01	amphotericin B (35 mg)	2.63	2.67	3.00	2.10	2.63
J02AC	Triazole derivatives	82.89	84.83	92.67	88.72	90.24
J02AC01	fluconazole (0.2 g)	75.98	75.90	81.87	78.24	79.02
J02AC02	itraconazole (0.2 g)	1.56	1.91	2.07	1.97	2.10
J02AC03	voriconazole (0.4 g)	2.31	3.10	2.57	1.85	1.61
J02AC04	posaconazole (0.3 g)	2.71	3.19	4.32	4.91	5.22
J02AC05	isavuconazole (0.2 g)	0.34	0.73	1.83	1.75	2.29
J02AX	Other antimycotics for systemic use	2.72	3.06	3.94	3.20	4.58
J02AX04	caspofungin (50 mg)	0.37	0.42	0.68	0.21	0.43
J02AX05	micafungin (0.1 g)	0.63	0.66	0.63	0.39	0.67
J02AX06	anidulafungin (0.1 g)	1.71	1.99	2.63	2.60	3.48
J04	ANTIMYCOBACTERIALS	76.99	80.25	75.36	68.37	75.30
J04A	DRUGS FOR TREATMENT OF TUBERCULOSIS	49.20	48.69	47.50	42.72	46.34
J04AA	Aminosalicic acid and derivatives	0.03	0.00	0.01	0.01	0.01
J04AA01	4-aminosalicylic acid (12 g)	0.03	0.00	0.01	0.01	0.01
J04AB	Antibiotics	23.20	22.48	23.37	19.67	20.90
J04AB01	cycloserine (0.75 g)	0.49	0.34	0.07	0.35	0.15
J04AB02	rifampicin (0.6 g)	15.78	14.88	15.63	13.00	12.95
J04AB04	rifabutin (0.15 g)	0.73	0.38	0.51	0.82	0.70
J04AB05	rifapentine (0.11 g)	6.20	6.87	7.16	5.50	7.09
J04AB30	capreomycin (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
J04AC	Hydrazides	8.99	10.44	9.55	7.70	10.11
J04AC01	isoniazid (0.3 g)	8.99	10.44	9.55	7.70	10.11
J04AD	Thiocarbamide derivatives	0.35	0.18	0.05	0.02	0.00
J04AD01	protonamide (0.75 g)	0.35	0.18	0.05	0.02	
J04AK	Other drugs for treatment of tuberculosis	5.03	4.76	4.51	5.38	4.60
J04AK01	pyrazinamide (1.5 g)	0.96	0.88	0.84	0.93	0.85
J04AK02	ethambutol (1.2 g)	3.82	3.68	3.59	3.63	2.74
J04AK05	bedaquiline (86 mg)	0.25	0.21	0.08	0.81	1.01

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
J04AM	Combinations of drugs for treatment of tuberculosis	11.60	10.84	10.03	9.93	10.73
J04AM02	rifampicin and isoniazid (2 UD/4 UD)	8.81	8.68	8.00	8.46	8.78
J04AM05	rifampicin, pyrazinamide and isoniazid (6 UD)	1.08	0.68	0.52	0.76	0.66
J04AM06	rifampicin, pyrazinamide, ethambutol and isoniazid (4 UD)	1.71	1.48	1.51	0.72	1.29
J04B	DRUGS FOR TREATMENT OF LEPRO	27.79	31.56	27.85	25.65	28.96
J04BA	Drugs for treatment of lepra	27.79	31.56	27.85	25.65	28.96
J04BA01	clofazimine (0.1 g)	0.44	0.40	0.37	1.15	1.06
J04BA02	dapsone (50 mg)	27.34	31.16	27.48	24.50	27.90
J05	ANTIVIRALS FOR SYSTEMIC USE	606.83	657.62	728.16	712.92	756.16
J05A	DIRECT ACTING ANTIVIRALS	606.83	657.62	728.16	712.92	756.16
J05AB	Nucleosides and nucleotides excl. reverse transcriptase inhibitors	133.71	152.06	161.16	176.79	193.31
J05AB01	aciclovir (4 g)	18.27	18.94	18.43	18.57	18.57
J05AB06	ganciclovir (0.5 g)	0.68	0.90	0.80	0.92	1.08
J05AB09	famciclovir (0.75 g)	0.07	0.02	0.03	0.03	0.09
J05AB11	valaciclovir (3 g)	106.11	122.36	133.08	147.44	161.96
J05AB12	cidofovir (25 mg)	0.11	0.18	0.25	0.13	0.14
J05AB14	valganciclovir (0.9 g)	8.47	9.67	8.16	9.70	10.36
J05AB16	remdesivir (0.1 g)			0.40		0.55
J05AB18	molnupiravir (1.6 g)					0.55
J05AD	Phosphonic acid derivatives	0.16	0.24	0.17	0.23	0.23
J05AD01	foscarnet (6.5 g)	0.16	0.24	0.17	0.23	0.23
J05AE	Protease inhibitors	19.10	13.51	10.39	7.45	5.47
J05AE03	ritonavir (1.2 g)	1.29	0.93	0.76	0.57	0.46
J05AE08	atazanavir (0.3 g)	12.92	8.63	6.02	3.67	2.03
J05AE10	darunavir (1.2 g)	4.89	3.95	3.61	3.21	2.98
J05AE30	nirmatrelvir and ritonavir (0.6 g)					3.85
J05AF	Nucleoside and nucleotide reverse transcriptase inhibitors	76.03	85.96	86.84	88.88	97.34
J05AF01	zidovudine (0.6 g)	0.48	0.41	0.24	0.11	0.13
J05AF05	lamivudine (0.3 g)	3.41	9.54	5.12	2.45	2.34
J05AF06	abacavir (0.6 g)	2.91	2.36	2.14	1.82	1.71
J05AF07	tenofovir disoproxil (0.245 g)	38.91	47.53	53.36	53.86	48.91
J05AF08	adefovir dipivoxil (10 mg)	0.14	0.16	0.13	0.13	0.19
J05AF09	emtricitabine (0.2 g)	0.09	0.08	0.10	0.09	0.07
J05AF10	entecavir (0.5 g)	23.95	21.53	21.15	25.66	39.01
J05AF13	tenofovir alafenamide (25 mg)	6.15	4.35	4.60	4.75	4.98
J05AG	Non-nucleoside reverse transcriptase inhibitors	11.73	21.66	18.18	14.73	12.24
J05AG01	nevirapine (0.4 g)	5.04	5.53	4.76	3.96	2.60
J05AG03	efavirenz (0.6 g)	2.24	1.97	1.24	1.00	0.73

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
J05AG04	etravirine (0.4 g)	1.18	1.07	1.21	1.02	0.96
J05AG05	rilpivirine (25 mg)	3.27	13.03	10.54	7.60	6.77
J05AG06	doravirine (0.1 g)		0.06	0.44	1.15	1.18
J05AH	Neuraminidase inhibitors	8.36	6.61	8.02	0.52	2.74
J05AH01	zanamivir (20 mg)			0.00		0.00
J05AH02	oseltamivir (0.15 g)	8.36	6.61	8.02	0.52	2.74
J05AJ	Integrase inhibitors	37.35	75.72	63.41	54.45	52.16
J05AJ01	raltegravir (0.8 g)	18.29	31.17	34.77	32.17	27.65
J05AJ03	dolutegravir (50 mg)	19.06	44.55	28.64	21.82	22.60
J05AJ04	cabotegravir (30 mg O/10 mg P)				0.46	1.91
J05AP	Antivirals for treatment of HCV infections	49.11	30.57	19.44	12.74	9.79
J05AP01	ribavirin (1 g)	1.25	0.52	0.42	0.10	0.06
J05AP08	sofosbuvir (0.4 g)	0.05	0.06	0.02		
J05AP09	dasabuvir (0.5 g)	0.60	0.03			
J05AP51	sofosbuvir and ledipasvir (1 UD)	1.15	6.99	4.84	1.78	0.39
J05AP53	ombitasvir, paritaprevir and ritonavir (2 UD)	0.61	0.03			
J05AP54	elbasvir and grazoprevir (1 UD)	14.27	3.23	1.23	2.77	3.36
J05AP55	sofosbuvir and velpatasvir (1 UD)	30.16	18.85	12.18	4.39	1.69
J05AP56	sofosbuvir, velpatasvir and voxilaprevir (1 UD)	0.60	0.54	0.39	0.35	0.12
J05AP57	glecaprevir and pibrentasvir (3 UD)	0.42	0.32	0.39	3.34	4.17
J05AR	Antivirals for treatment of HIV infections, combinations	308.15	346.49	359.72	353.37	377.54
J05AR01	zidovudine and lamivudine (2 UD)	2.39	1.74	1.36	1.06	0.77
J05AR02	lamivudine and abacavir (1 UD)	9.75	25.89	13.48	7.65	4.94
J05AR03	tenofovir disoproxil and emtricitabine (1 UD)	68.50	125.50	123.69	116.10	127.18
J05AR04	zidovudine, lamivudine and abacavir (2 UD)	0.16	0.12	0.13	0.13	0.17
J05AR06	emtricitabine, tenofovir disoproxil and efavirenz (1 UD)	17.51	18.32	16.91	12.76	11.66
J05AR08	emtricitabine, tenofovir disoproxil and rilpivirine (1 UD)	8.78	6.44	5.08	4.52	4.17
J05AR09	emtricitabine, tenofovir disoproxil, elvitegravir and cobicistat (1 UD)	2.75	1.72	1.37	1.18	0.86
J05AR10	lopinavir and ritonavir (0.8 g)	2.63	2.32	2.16	0.85	0.77
J05AR13	lamivudine, abacavir and dolutegravir (1 UD)	70.84	49.37	65.66	65.10	59.83
J05AR14	darunavir and cobicistat (1 UD)	11.59	29.68	21.47	15.63	11.84
J05AR15	atazanavir and cobicistat (1 UD)	0.82	2.98	1.08		
J05AR17	emtricitabine and tenofovir alafenamide (1 UD)	19.86	13.47	10.86	8.27	8.13
J05AR18	emtricitabine, tenofovir alafenamide, elvitegravir and cobicistat (1 UD)	57.13	40.35	27.92	19.47	14.13
J05AR19	emtricitabine, tenofovir alafenamide and rilpivirine (1 UD)	34.81	25.03	18.60	14.57	12.72
J05AR20	emtricitabine, tenofovir alafenamide and bictegravir (1 UD)		1.33	14.16	22.82	29.12
J05AR21	dolutegravir and rilpivirine (1 UD)		0.35	4.79	6.52	7.56
J05AR22	emtricitabine, tenofovir alafenamide, darunavir and cobicistat (1 UD)	0.63	0.57	0.59	0.77	0.76

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
J05AR24	lamivudine, tenofovir disoproxil and doravirine (1 UD)		0.10	2.34	4.85	7.02
J05AR25	lamivudine and dolutegravir (1 UD)		1.18	28.05	51.13	75.89
J05AX	Other antivirals	0.47	0.52	0.83	3.77	5.34
J05AX05	inosine pranobex (3 g)	0.17	0.14	0.14	0.17	0.01
J05AX09	maraviroc (0.6 g)	0.30	0.23	0.34	0.22	0.21
J05AX18	letermovir (0.48 g)		0.15	0.34	0.18	0.12
J05AX27	favipiravir (1.6 g)				3.20	5.00

4.9 L Antineoplastiske og immunmodulerende midler

L01 Antineoplastiske midler Omfatter midler som benyttes ved kreftbehandling. Legemidlene i L01, med unntak av proteinkinasehemmere (L01E), har ikke fastsatt DDD og salg angis i antall gram aktiv substans.

L02 Endokrin terapi Omfatter hormoner, hormonantagonister og beslektede substanser som hovedsakelig benyttes ved kreftbehandling (brystkreft og prostatakreft). I tillegg omfattes midler til bruk ved in-vitro fertilisering (flere slike midler finnes i G03 og H01).

L03 Immunstimulerende midler Omfatter kolonistimulerende faktorer, interferoner, midler til å mobilisere stamceller for allogen stamcelletransplantasjon, samt midler til behandling av multippel sklerose (MS).

L04 Immunsuppressive midler Omfatter legemidler som brukes ved organtransplantasjon og autoimmune sykdommer inkludert reumatologiske lidelser og MS.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC gruppe L er den legemiddelgruppen som hadde størst omsetning i kroner og utgjør 21,8 % av totale legemiddelkostnader (målt i AIP), se tabell 3.1.

Legemidler til behandling av kreft

I Grossistbasert legemiddelstatistikk angis salg av proteinkinasehemmere (L01E) i DDD/1000 innbyggere/år, mens salg av de øvrige antineoplastiske legemidlene i L01 angis i antall gram aktiv substans per år fordi DDD ikke er fastsatt for disse midlene. Data fra grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av kreftlegemidler har økt de siste årene. Dette gjelder for eksempel enkelte proteinkinasehemmere (L01E) og monoklonale antistoff (L01F), men også kreftlegemidler som har vært i bruk en god stund.

Legemidler til behandling av multippel sklerose (MS)

Utvalget av legemidler til bruk ved MS har økt de senere årene og flere pasienter kan tilbys behandling. I 2000 var bare interferon beta (L03AB) og glatiramer acetate (L03AX13) tilgjengelige, mens det i 2022 er minst 12 ulike MS-midler på markedet og bruken av interferoner er kraftig redusert. De fleste av de nye legemidlene er i gruppen immunsuppressive midler (L04).

Figur 4.9 fra Grossistbasert legemiddelstatistikk inkluderer immunstimulerende midler (L03) og immunsuppressive midler (L04) med indikasjonen MS. Figuren viser terapiendringer i perioden 2000-2022 da nye preparater ble tilgjengelig på markedet. Høsten 2019 vedtok Beslutningsforum at sykehusene ikke skal bruke okrelizumab til behandling av MS, men at rituksimab kan benyttes utenfor godkjent indikasjon. Rituksimab (L01) har ikke DDD, og er derfor ikke inkludert.

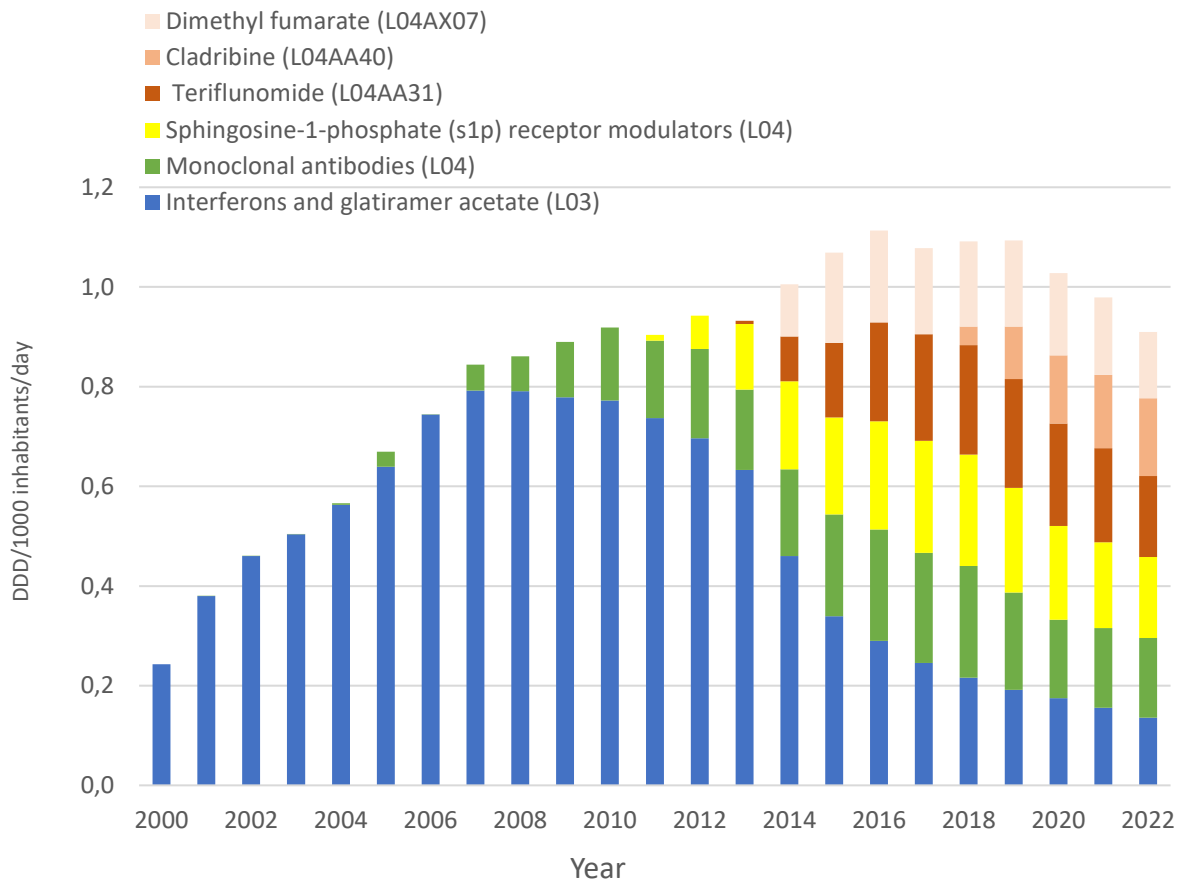

Figure 4.9. Sales of drugs in ATC-groups L03 and L04 indicated for treatment of multiple sclerosis; Interferons and glatiramer acetate (interferon beta (L03AB-07, 08 and 13) and glatiramer acetate (L03AX13)), Monoclonal antibodies (natalizumab (L04AA23), alemtuzumab (L04AA34), ocrelizumab (L04AA36) and daclizumab (L04AC01)), Sphingosine-1-phosphate (s1p) receptor modulators (fingolimod (L04AA27) and ozanimod (L04AA38)) and other MS drugs: teriflunomide (L04AA31), cladribine (L04AA40), and dimethyl fumarate (L04AX07). Sales measured in DDD/1000 inhabitants/day, 2000-2022.

Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		number of DDDs/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L	ANTINEOPLASTIC AND IMMUNOMODULATING AGENTS					
L01	ANTINEOPLASTIC AGENTS					
L01A	ALKYLATING AGENTS					
L01AA	Nitrogen mustard analogues					
L01AA01	cyclophosphamide	17 952	19 088	18 073	17 405	17 647
L01AA02	chlorambucil	35	35	32	30	43
L01AA03	melphalan	124	150	141	141	123
L01AA06	ifosfamide	10 786	11 105	10 104	12 040	10 309
L01AA07	trofosfamide	1 700	1 348	1 355	1 053	965
L01AA09	bendamustine	484	546	479	568	543
L01AB	Alkyl sulfonates					
L01AB01	busulfan	79	54	51	33	42
L01AB02	treosulfan	2 947	4 061	5 776	6 535	5 340
L01AC	Ethylene imines					
L01AC01	thiotepa	21	16	21	30	38
L01AD	Nitrosoureas					
L01AD01	carmustine	38	47	40	44	46
L01AD02	lomustine	129	143	145	178	158
L01AD04	streptozocin	203	144	142	129	151
L01AX	Other alkylating agents					
L01AX03	temozolomide	5 879	5 575	5 325	5 442	5 617
L01AX04	dacarbazine	1 001	960	847	894	925
L01B	ANTIMETABOLITES					
L01BA	Folic acid analogues					
L01BA01 ¹⁾	methotrexate	6 399	9 825	7 334	6 283	8 159
L01BA04	pemetrexed	1 256	2 566	3 818	4 392	4 414
L01BB	Purine analogues					
L01BB02	mercaptopurine	6 048	5 931	5 507	5 241	4 641
L01BB03	tioguanine	106	135	75	32	69
L01BB04	cladribine	3	4	3	2	5
L01BB05	fludarabine	90	110	110	101	78
L01BB06	clofarabine	0	1	1	0	0
L01BC	Pyrimidine analogues					
L01BC01	cytarabine	8 918	8 671	8 888	7 749	8 804
L01BC02	fluorouracil	64 856	69 357	76 328	86 297	101 129
L01BC05	gemcitabine	14 189	14 062	14 866	14 768	16 159
L01BC06	capecitabine	209 256	253 557	257 007	240 231	271 047

1) Metotrexat tabletter, orale løsninger og ferdigfylte pinner/sprøyter til inj. er klassifisert i L04AX03

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		number of DDDs/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01BC07	azacitidine	827	969	1 119	1 402	1 809
L01BC08	decitabine	33	26	25	19	13
L01BC52	fluorouracil, combinations	23	34	52	54	55
L01BC53	tegafur, combinations	36	28	72	116	175
L01BC59	trifluridine, combinations	268	258	339	545	695
L01C	PLANT ALKALOIDS AND OTHER NATURAL PRODUCTS					
L01CA	Vinca alkaloids and analogues					
L01CA01	vinblastine	21	18	17	15	17
L01CA02	vincristine	12	13	12	13	13
L01CA03	vindesine	0	0	0	0	0
L01CA04	vinorelbine	485	399	260	145	162
L01CA05	vinflunine	14	1	13	31	31
L01CB	Podophyllotoxin derivatives					
L01CB01	etoposide	3 630	3 844	4 123	3 918	3 885
L01CB02	teniposide	14	3			
L01CD	Taxanes					
L01CD01	paclitaxel	4 121	4 630	4 665	4 888	5 275
L01CD02	docetaxel	867	995	903	1 006	972
L01CD04	cabazitaxel	34	38	48	44	39
L01CE	Topoisomerase 1 (TOP1) inhibitors					
L01CE01	topotecan	1	1	2	3	1
L01CE02	irinotecan	3 443	3 574	3 855	3 952	3 869
L01CX	Other plant alkaloids and natural products					
L01CX01	trabectedin	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4
L01D	CYTOTOXIC ANTIBIOTICS AND RELATED SUBSTANCES					
L01DA	Actinomycines					
L01DA01	dactinomycin	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2
L01DB	Anthracyclines and related substances					
L01DB01	doxorubicin	575	678	672	678	829
L01DB02	daunorubicin	60	44	52	47	53
L01DB03	epirubicin	1 006	988	1 013	1 022	1 118
L01DB06	idarubicin	5	5	5	3	5
L01DB07	mitoxantrone	3	3	3	3	3
L01DB11	pixantrone	1	1	1	2	
L01DB11	pixantrone	1	1	1	2	
L01DC	Other cytotoxic antibiotics					
L01DC01 ¹⁾	bleomycin	42 450	39 300	32 985	42 165	46 200
L01DC03	mitomycin	57	60	63	67	73

1) Salg angitt i TU (tusen enheter) virkestoff/år

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01E	PROTEIN KINASE INHIBITORS					
L01EA	BCR-ABL tyrosine kinase inhibitors					
L01EA01	imatinib (0.4 g)	29.83	32.13	31.74	32.04	34.09
L01EA02	dasatinib (0.1 g)	4.49	4.88	5.48	5.53	6.35
L01EA03	nilotinib (0.6 g)	5.39	5.62	4.86	4.38	4.02
L01EA04	bosutinib (0.4 g)	0.42	0.69	1.01	1.13	1.02
L01EA05	ponatinib (45 mg)	0.50	0.61	0.64	0.62	0.58
L01EB	Epidermal growth factor receptor (EGFR) tyrosine kinase inhibitors					
L01EB01	gefitinib (0.25 g)	3.05	3.54	2.53	1.62	0.53
L01EB02	erlotinib (0.15 g)	2.62	1.62	1.12	0.89	0.76
L01EB03	afatinib (40 mg)	0.95	1.11	0.70	0.34	0.29
L01EB04	osimertinib (80 mg)	0.28	0.49	0.61	3.58	8.44
L01EB07	dacomitinib (45 mg)		0.01	1.03	0.78	0.20
L01EC	B-Raf serine-threonine kinase (BRAF) inhibitors					
L01EC01	vemurafenib (1.92 g)	0.34	0.74	0.61	0.42	0.43
L01EC02	dabrafenib (0.3 g)	4.03	3.20	3.33	3.76	2.95
L01EC03	encorafenib (0.45 g)		0.05	0.78	2.42	6.05
L01ED	Anaplastic lymphoma kinase (ALK) inhibitors					
L01ED01	crizotinib (0.5 g)	1.44	0.89	1.13	1.01	0.75
L01ED02	ceritinib (0.45 g)	0.63	0.31	0.36	0.25	0.11
L01ED03	alectinib (1.2 g)	0.82	2.38	2.79	3.19	2.77
L01ED04	brigatinib (0.18 g)		0.01	0.41	0.74	1.72
L01ED05	lorlatinib (0.1 g)			0.05	1.06	1.61
L01EE	Mitogen-activated protein kinase (MEK) inhibitors					
L01EE01	trametinib (2 mg)	4.19	3.32	3.45	4.23	3.29
L01EE02	cobimetinib (45 mg)	0.22	0.63	0.62	0.30	0.44
L01EE03	binimetinib (90 mg)		0.06	0.87	2.11	5.03
L01EF	Cyclin-dependent kinase (CDK) inhibitors					
L01EF01	palbociclib (94 mg)	15.11	14.16	17.54	23.81	21.44
L01EF02	ribociclib (0.45 g)	3.19	8.62	7.78	5.00	5.38
L01EF03	abemaciclib (0.3 g)			0.34	2.10	9.28
L01EG	Mammalian target of rapamycin (mTOR) kinase inhibitors					
L01EG02	everolimus (10 mg)	5.37	6.29	5.68	5.86	5.23
L01EH	Human epidermal growth factor receptor 2 (HER2) tyrosine kinase inhibitors					
L01EH01	lapatinib (1.25 g)	0.20	0.17	0.13	0.22	0.13
L01EH02	neratinib (0.24 g)				0.01	
L01EH03	tucatinib (0.6 g)					0.04

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01EJ	Janus-associated kinase (JAK) inhibitors					
L01EJ01	ruxolitinib (30 mg)	11.16	12.60	14.18	14.50	16.03
L01EJ02	fedratinib (0.4 g)					0,02
L01EK	Vascular endothelial growth factor receptor (VEGFR) tyrosine kinase inhibitors					
L01EK01	axitinib (10 mg)	0.81	0.72	1.56	4.87	4.40
L01EK03	tivozanib (1 mg)		0.03	0.09	0.21	0.17
L01EL	Bruton's tyrosine kinase (BTK) inhibitors					
L01EL01	ibrutinib (0.42 g)	8.69	10.01	11.07	11.88	13.63
L01EL02	acalabrutinib (0.2 g)				0.01	0.06
L01EL03	zanubrutinib (0.32 g)					0.01
L01EM	Phosphatidylinositol-3-kinase (PI3K) inhibitors					
L01EM01	idelalisib (0.3 g)	0.88	0.86	0.69	0.49	0.43
L01EM03	alpelisib (0.3 g)				0.01	0.25
L01EN	Fibroblast growth factor receptor (FGFR) tyrosine kinase inhibitors					
L01EN02	pemigatinib (9 mg)				0.04	
L01EX	Other protein kinase inhibitors					
L01EX01	sunitinib (33 mg)	7.03	5.86	4.29	3.05	1.98
L01EX02	sorafenib (0.8 g)	1.22	1.68	1.22	0.98	0.55
L01EX03	pazopanib (0.8 g)	3.92	4.92	4.67	2.85	2.46
L01EX04	vandetanib (0.3 g)	0.05	0.02	0.10	0.11	0.17
L01EX05	regorafenib (0.12 g)	0.92	1.04	1.10	0.82	0.73
L01EX07	cabozantinib (60 mg)	2.83	3.79	3.63	3.54	4.85
L01EX08	lenvatinib (18 mg)	0.45	0.51	1.39	1.99	2.32
L01EX09	nintedanib (0.38 g)	6.62	9.47	10.96	12.49	13.08
L01EX10	midostaurin (0.1 g)	0.14	0.12	0.35	0.54	0.64
L01EX12	larotrectinib (0.2 g)					0.04
L01EX13	gilteritinib (0.12 g)				0.07	0.09
L01EX14	entrectinib (0.6 g)			0.03	0.07	0.27
L01EX22	selpercatinib (0.32 g)				0.09	0.29
L01EX23	pralsetinib (0.4 g)					0.06
		gram of active ingredient/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01F	MONOCLONAL ANTIBODIES AND ANTIBODY DRUG CONJUGATES					
L01FA	CD20 (Clusters of Differentiation 20) inhibitors					
L01FA01	rituximab	14 155	13 660	13 655	14 166	14 838
L01FA02	ofatumumab	4				
L01FA03	obinutuzumab	226	330	337	322	375
L01FB	CD22 (Clusters of Differentiation 22) inhibitors					
L01FB01	inotuzumab ozogamicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		gram of active ingredient/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01FC	CD38 (Clusters of Differentiation 38) inhibitors					
L01FC01	daratumumab	2 533	3 251	5 408	9 792	13 542
L01FD	HER2 (Human Epidermal Growth Factor Receptor 2) inhibitors					
L01FD01	trastuzumab	6 798	6 221	6 135	5 918	5 901
L01FD02	pertuzumab	1 085	1 491	2 873	2 594	2 786
L01FD03	trastuzumab emtansine	169	165	199	384	399
L01FD04	trastuzumab deruxtecan				20	100
L01FE	EGFR (Epidermal Growth Factor Receptor) inhibitors					
L01FE01	cetuximab	1 166	993	1 131	1 275	1 474
L01FE02	panitumumab	813	880	895	947	1 145
L01FF	PD-1/PDL-1 (Programmed cell death protein 1/death ligand 1) inhibitors					
L01FF01	nivolumab	1 663	2 074	3 263	3 112	2 730
L01FF02	pembrolizumab	1 017	1 315	2 044	2 819	2 940
L01FF03	durvalumab		52	992	1 295	1 242
L01FF04	avelumab	18	26	27	76	629
L01FF05	atezolizumab	1 667	3 038	2 946	3 308	5 202
L01FF06	cemiplimab			4	82	145
L01FG	VEGF/VEGFR (Vascular Endothelial Growth Factor) inhibitors					
L01FG01	bevacizumab	3 997	4 227	4 650	5 528	6 704
L01FG02	ramucirumab	12	30	16	3	1
L01FX	Other monoclonal antibodies and antibody drug conjugates					
L01FX02	gemtuzumab ozogamicin	0.01	0.01	0.00	0.04	0.01
L01FX04	ipilimumab	37	81	105	112	107
L01FX05	brentuximab vedotin	24	30	29	32	34
L01FX07	blinatumomab	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02
L01FX08	elotuzumab	2			5	127
L01FX13	enfortumab vedotin					2
L01FX14	polatuzumab vedotin				28	32
L01FX15	belantamab mafodotin				1	13
L01FX17	sacituzumab govitecan					75
L01X	OTHER ANTINEOPLASTIC AGENTS					
L01XA	Platinum compounds					
L01XA01	cisplatin	600	607	552	599	583
L01XA02	carboplatin	5 979	6 296	6 261	6 428	6 622
L01XA03	oxaliplatin	1 835	1 978	2 151	2 252	2 364
L01XB	Methylhydrazines					
L01XB01	procarbazine	503	680	683	735	695

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		gram of active ingredient/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L01XD	Sensitizers used in photodynamic/radiation therapy					
L01XD03	methyl aminolevulinate	1 026	1 140	1 358	1 672	1 498
L01XD04	aminolevulinic acid	490	453	430	385	489
L01XF	Retinoids for cancer treatment					
L01XF01	tretinoin	114	133	157	25	20
L01XF03	bexarotene	998	720	885	683	773
L01XG	Proteasome inhibitors					
L01XG01	bortezomib	38	45	51	52	52
L01XG02	carfilzomib	314	334	420	387	403
L01XG03	ixazomib	0.2	0.2	1.5	1.7	1.1
L01XH	Histone deacetylase (HDAC) inhibitors					
L01XH01	vorinostat					96
L01XH03	panobinostat	4	4	6	3	2
L01XJ	Hedgehog pathway inhibitors					
L01XJ01	vismodegib	307	361	491	559	433
L01XJ02	sonidegib				18	384
L01XK	Poly (ADP-ribose) polymerase (PARP) inhibitors					
L01XK01	olaparib	8 893	8 372	21 409	34 432	35 073
L01XK02	niraparib			1 000	3 203	4 852
L01XK04	talazoparib				0,4	1,5
L01XX	Other antineoplastic agents					
L01XX01	amsacrine	37	28	46	21	7
L01XX02	asparaginase	3 640	2 380	940	3 460	11 400
L01XX05	hydroxycarbamide	512 300	550 520	581 770	611 400	639 557
L01XX23	mitotane	4 750	5 800	6 550	6 350	7 850
L01XX24	pegaspargase	1 216	390	258	272	436
L01XX27	arsenic trioxide	3	6	13	9	12
L01XX35	anagrelide	103	108	113	118	117
L01XX41	eribulin	1	1	1	2	2
L01XX52	venetoclax	605	2 094	6 782	11 087	13 483
L01XX73	sotorasib					259
L01XY	Combinations of antineoplastic agents					
L01XY02	pertuzumab and trastuzumab				30	217
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L02	ENDOCRINE THERAPY	2 247	2 358	2 315	2 255	2 345
L02A	HORMONES AND RELATED AGENTS	545	554	548	549	574
L02AB	Progestogens	7	5	7	7	7
L02AB01	megestrol (0.16 g)	7	5	7	7	7

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L02AE	Gonadotropin releasing hormone analogues	538	549	541	542	567
L02AE01	buserelin (1.2 mg)	1	1	0		
L02AE02	leuprorelin (0.134 mg depot inj./0.06 mg implant)	151	142	122	110	100
L02AE03	goserelin (0.129 mg)	385	405	418	428	456
L02AE04	triptorelin (0.134 mg depot inj./0.1 mg P)	1	1	1	4	11
L02B	HORMONE ANTAGONISTS AND RELATED AGENTS	1 702	1 804	1 767	1 706	1 771
L02BA	Anti-estrogens	337	347	365	337	316
L02BA01	tamoxifen (20 mg)	287	301	318	286	263
L02BA03	fulvestrant (8.3 mg)	50	46	47	51	53
L02BB	Anti-androgens	681	721	651	624	584
L02BB01	flutamide (0.75 g)	3	2	1	1	1
L02BB03	bicalutamide (50 mg)	634	672	599	567	528
L02BB04	enzalutamide (0.16 g)	44	47	51	56	55
L02BB05	apalutamide				4	14
L02BB06	darolutamide				4	5
L02BG	Aromatase inhibitors	630	685	701	693	808
L02BG03	anastrozole (1 mg)	34	35	28	26	25
L02BG04	letrozole (2.5 mg)	542	593	613	603	709
L02BG06	exemestane (25 mg)	54	57	60	64	74
L02BX	Other hormone antagonists and related agents	54	51	50	52	63
L02BX02	degarelix (2.7 mg)	40	38	39	40	38
L02BX03	abiraterone (1 g)	14	13	11	12	25
L03	IMMUNOSTIMULANTS	168	164	174	168	163
L03A	IMMUNOSTIMULANTS	168	164	174	168	163
L03AA	Colony stimulating factors					
L03AA02	filgrastim (0.35 mg)	4	4	4	4	4
L03AA13	pegfilgrastim (0.3 mg)	23	47	83	85	88
L03AA14	lipegfilgrastim (0.3 mg)	45	24	1	0	
L03AB	Interferons					
L03AB03	interferon gamma (40 mcg)	1	1	1	1	1
L03AB05	interferon alfa-2b (2 MU)	1	1	1	0	0
L03AB07	interferon beta-1a (4.3 mcg)	37	33	28	25	23
L03AB08	interferon beta-1b (4 MU)	6	5	4	4	3
L03AB10	peginterferon alfa-2b (7.5 mcg)	2	1	1		
L03AB11	peginterferon alfa-2a (26 mcg)	5	6	8	10	11
L03AB13	peginterferon beta-1a (8.9 mcg)	2	2	2	2	1
L03AX	Other immunostimulants					
L03AX03	BCG vaccine (1.8 mg)	8	9	11	10	10
L03AX13	glatiramer acetate (20 mg)	34	31	30	27	22

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L04	IMMUNOSUPPRESSANTS	5 471	5 746	6 192	6 520	6 851
L04A	IMMUNOSUPPRESSANTS	5 471	5 746	6 192	6 520	6 851
L04AA	Selective immunosuppressants	736	732	740	716	692
L04AA06	mycophenolic acid (2 g)	238	248	249	248	249
L04AA10	sirolimus (3 mg)	12	12	13	13	12
L04AA13	leflunomide (20 mg)	98	81	107	89	85
L04AA18	everolimus (1.5 mg)	53	54	50	53	46
L04AA23	natalizumab (10 mg)	60	61	55	54	50
L04AA24	abatacept (27 mg)	10	9	8	8	7
L04AA26	belimumab (25 mg)	3	4	5	5	6
L04AA27	fingolimod (0.5 mg)	82	77	69	62	57
L04AA28	belatacept (12.5 mg)	1	1	2	1	2
L04AA29	tofacitinib (10 mg)	24	33	24	19	17
L04AA31	teriflunomide (14 mg)	80	80	75	69	59
L04AA32	apremilast (60 mg)	1	0	0	0	0
L04AA33	vedolizumab (5.4 mg)	78	96	106	112	118
L04AA34	alemtuzumab (0.13 mg)	21	9	1	2	1
L04AA36	ocrelizumab (3.29 mg)	0	1	1	3	7
L04AA37	baricitinib (4 mg)	2	22	41	49	45
L04AA38	ozanimod (0.92 mg)				1	2
L04AA40	cladribine (0.34 mg)	14	39	50	54	57
L04AA44	upadacitinib				3	10
L04AA45	filgotinib				13	35
L04AB	Tumor necrosis factor alpha (TNF-α) inhibitors	1 979	2 187	2 415	2 561	2 732
L04AB01	etanercept (7 mg)	377	343	342	353	369
L04AB02	infliximab (3.75 mg)	1 086	1 127	1 160	1 154	1 163
L04AB04	adalimumab (2.9 mg)	255	500	740	902	1 077
L04AB05	certolizumab pegol (14 mg)	157	131	100	86	69
L04AB06	golimumab (1.66 mg)	104	86	73	66	54
L04AC	Interleukin inhibitors	197	197	346	493	628
L04AC01	daclizumab (5 mg)	0				
L04AC03	anakinra (0.1 g)	8	10	13	14	14
L04AC05	ustekinumab (0.54 mg)	79	78	226	361	488
L04AC07	tocilizumab (20 mg)	42	38	39	42	41
L04AC08	canakinumab (2.7 mg)	4	4	5	6	7
L04AC10	secukinumab (10 mg)	64	64	59	58	57
L04AC12	brodalumab (15 mg)	0	3	4	12	21
L04AC13	ixekizumab (2.9 mg)		1	18	28	28

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		DDD/1000 inhabitants/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
L04AC18	risankizumab (1.67 mg)				5	9
L04AD	Calcineurin inhibitors	320	337	338	341	344
L04AD01	ciclosporin (0.25 g)	110	108	101	97	94
L04AD02	tacrolimus (5 mg)	210	229	237	244	250
L04AX	Other immunosuppressants	2 239	2 293	2 353	2 409	2 455
L04AX01	azathioprine (0.15 g)	300	276	283	240	226
L04AX02	thalidomide (0.1 g)	1	1	1	1	1
L04AX03	methotrexate (2.5 mg)	1 890	1 967	2 014	2 103	2 145
L04AX04	lenalidomide (10 mg)	39	39	44	49	66
L04AX05	pirfenidone (2.4 g)	4	5	6	11	11
L04AX06	pomalidomide (3 mg)	5	5	5	5	6
L04AX07	dimethyl fumarate (0.48 g)	62	63	60	57	49

4.10 M Muskler og skjelett

M01 Antiinflammatoriske og antireumatiske midler Omfatter antiinflammatoriske og antireumatiske midler, unntatt steroider (NSAIDs). Disse legemidlene brukes også ved smerter.

M02 Topikale midler ved muskel- og ledd smerter Omfatter geler, kremer og linimenter med bl.a. NSAIDs. De fleste selges uten resept og måleenhet for volum (DDD) er ikke etablert (gruppen er utelatt fra hovedtabellen).

M03 Muskelrelakserende midler Omfatter perifert- og sentralt virkende muskelrelakserende midler. Kun sentralt virkende muskelrelakserende midler er inkludert i rapporten.

M04 Giktmidler Omfatter legemidler som brukes ved urinsyregikt.

M05 Midler til behandling av bensykdommer Omfatter hovedsakelig legemidler som brukes ved osteoporose.

M09 Andre midler mot muskel- og skjelettsykdommer Omfatter legemidler med svært få brukere, bl.a. ved spinal muskelatrofi og Duchennes muskeldystrofi (gruppen er utelatt fra hovedtabellen).

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC-gruppe M i 2022 utgjorde 868 millioner kr, tilsvarende 3,4 prosent av totale legemiddelkostnader (AIP), se tabell 3.1.

Antiinflammatoriske og antireumatiske midler (M01)

I 2022 var ibuprofen, naproksen, etorikoksib og diklofenak de mest solgte NSAIDs (M01A) i Norge og utgjorde 89 % av salget målt i DDD. Ibuprofen og naproksen selges også i reseptfrie pakninger og reseptfritt salg inngår i Grossistbasert legemiddelstatistikk. Reseptfritt salg av ibuprofen utgjorde 57 % av totalt salg av ibuprofen (målt i DDD) i 2022, mens reseptfritt salg av naproksen utgjorde kun 6 % av totalt salg av naproksen (inkl. kombinasjon med esomeprazol).

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser salgsutviklingen for de mest solgte NSAIDs de siste fem årene (figur 4.10.1). Salget av naproksen i kombinasjon med esomeprazol (protonpumpehemmer som reduserer risiko for mage-tarm bivirkninger) har økt kraftig, mens salget av diklofenak har gått ned. Dette er i tråd med nasjonale anbefalinger¹). Forskning viser at diklofenak øker risikoen for hjerte-kar bivirkninger og bruk av diklofenak hos pasienter med kardiovaskulær sykdom bør derfor unngås¹. Dette gjelder også selektive COX-2-hemmere¹). Salget av selektive COX-2-hemmere har økt de senere årene og etorikoksib utgjør hoveddelen av salget, 83 % av DDD i 2022.

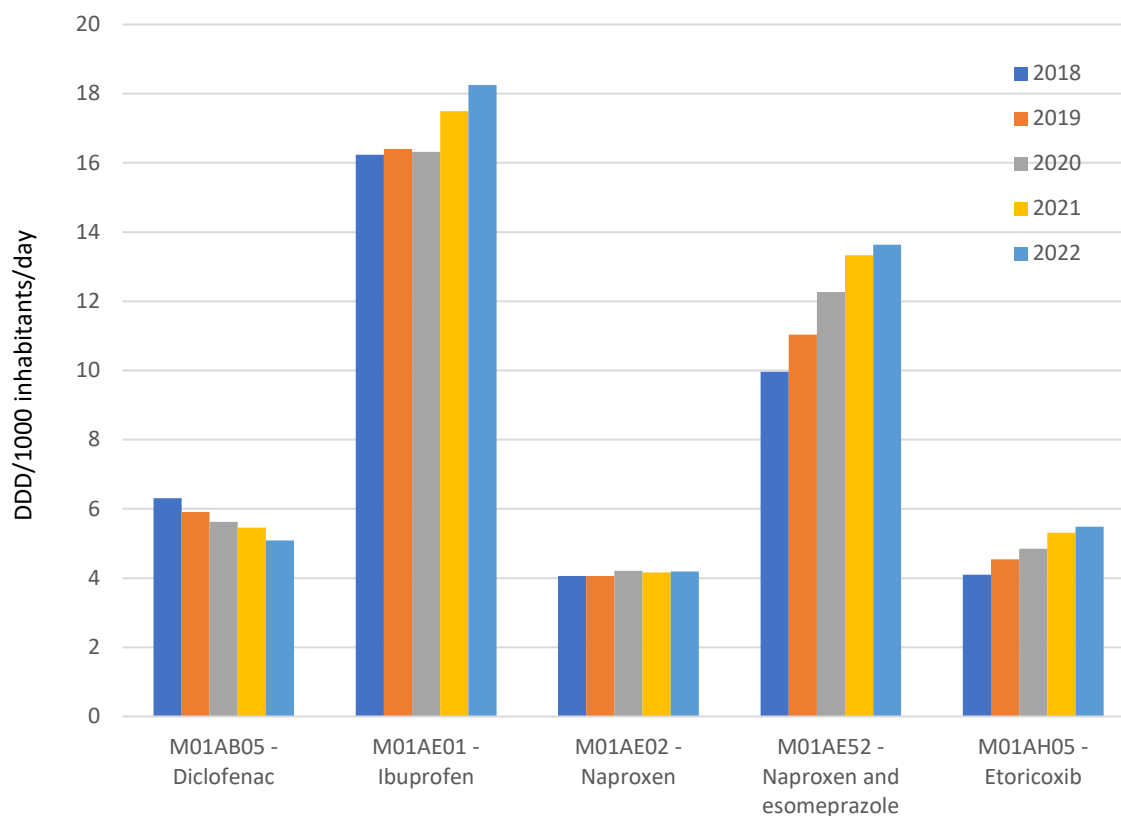

Figure 4.10.1 The most sold antirheumatic products, non-steroids (NSAIDs, M01A) in Norway for the years 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Midler til behandling av bensykdommer (M05)

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at i 2022 utgjorde bisfosfonater og denosumab hovedandelen av salget av midler til behandling av bensykdommer (M05). Bisfosfonater og denosumab brukes hovedsakelig til behandling av benskjørhet.

Behandling av benskjørhet er her definert som alle midler med indikasjon forebygging og behandling av benskjørhet: kalsium og vitamin D, legemidler som virker hemmende på resorpsjon av ben; bisfosfonater, denosumab, raloksifen, østrogen, tibolon og legemidler som øker benoppbyggingen; teriparatid og androgene steroider. Figur 4.10.2 viser salgsutviklingen over tid av legemidler til behandling av benskjørhet og inkluderer også reseptfritt salg og salg til institusjoner. Østrogen, tibolon og raloksifen anbefales ikke til kvinner over 60 år ifølge Nasjonal veileder i endokrinologi (Osteoporose)²⁾ og er ikke inkludert i figuren.

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av legemidler til behandling av benskjørhet har vært økende over mange år. Salget av kalsium og vitamin D er stadig økende, noe som samsvarer med nasjonale faglige retningslinjer. Det har vært en nedgang i salget av bisfosfonater etter 2007. Av bisfosfonater utgjorde alendronat hoveddelen (99 %) av salget målt i DDD i 2022. Denosumab kom på markedet i 2011 og salget har vært økende de senere årene.

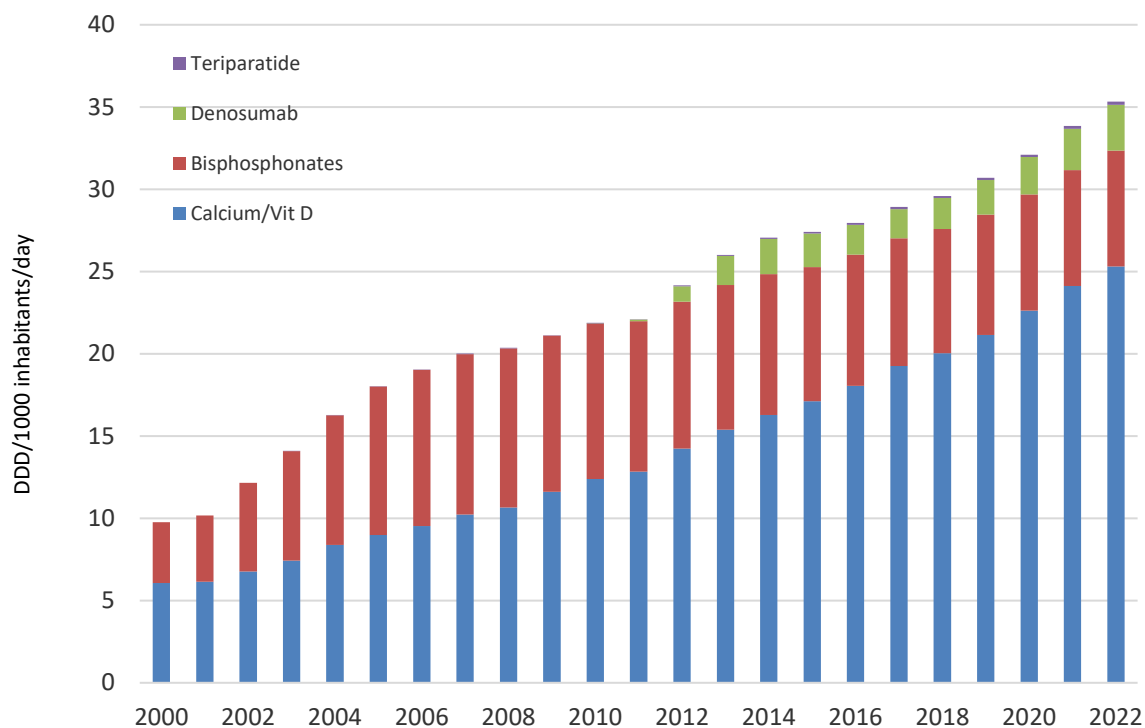

Figure 4.10.2 Sales of calcium/vitamin D (A12A), bisphosphonates, plain and combinations (M05BA and M05BB), denosumab (M05BX04) and teriparatide (H05AA02) in Norway for the years 2000–2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

- 1) Norsk legemiddelhåndbok. L17.1.1 Ikke-steroid antiinflammatoriske midler (NSAID). <https://legemiddelhandboka.no> (Revidert 18.02.2021)
- 2) Norsk endokrinologisk forening. Nasjonal veileder i endokrinologi. Osteoporose. <https://metodebok.no> (Revidert 01.03.2023)

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
M	MUSCULO-SKELETAL SYSTEM					
M01	ANTIINFLAMMATORY AND ANTIRHEUMATIC PRODUCTS	47.32	47.96	49.13	51.79	52.21
M01A	ANTIINFLAMMATORY AND ANTIRHEUMATIC PRODUCTS, NON-STERIODS	47.32	47.95	49.12	51.79	52.20
M01AB	Acetic acid derivatives and related substances	7.16	6.74	6.39	6.25	5.89
M01AB01	indometacin (0.1 g)	0.06	0.07	0.08	0.08	0.09
M01AB02	sulindac (0.4 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	
M01AB05	diclofenac (0.1 g)	6.31	5.92	5.62	5.46	5.09
M01AB15	ketorolac (30 mg)	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
M01AB16	aceclofenac (0.2 g)	0.00	0.00			0.00
M01AB55	diclofenac, combinations (0.1 g)	0.75	0.71	0.65	0.67	0.68
M01AC	Oxicams	1.07	0.73	0.79	0.72	0.61
M01AC01	piroxicam (20 mg)	0.69	0.56	0.57	0.51	0.44
M01AC06	meloxicam (15 mg)	0.38	0.17	0.22	0.21	0.16
M01AE	Propionic acid derivatives	30.71	31.94	33.18	35.36	36.40
M01AE01	ibuprofen (1.2 g)	16.24	16.40	16.32	17.49	18.25
M01AE02	naproxen (0.5 g)	4.06	4.07	4.21	4.16	4.19
M01AE03	ketoprofen (0.15 g)	0.45	0.43	0.39	0.37	0.33
M01AE14	dexibuprofen (0.8 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M01AE17	dexketoprofen (75 mg)	0.00	0.00	0.00		
M01AE52	naproxen and esomeprazole (0.5 g)	9.96	11.04	12.27	13.34	13.64
M01AG	Fenamates	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
M01AG02	tolfenamic acid (0.3 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
M01AH	Coxibs	4.99	5.55	5.90	6.42	6.65
M01AH01	celecoxib (0.2 g)	0.88	0.99	1.04	1.10	1.14
M01AH04	parecoxib (40 mg)	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02
M01AH05	etoricoxib (60 mg)	4.10	4.54	4.84	5.31	5.48
M01AX	Other antiinflammatory and antirheumatic agents, non-steroids	3.38	2.99	2.85	3.03	2.64
M01AX01	nabumetone (1 g)	0.17	0.16	0.15	0.13	0.12
M01AX05	glucosamine (1.5 g)	3.21	2.83	2.70	2.90	2.53
M01C	SPECIFIC ANTIRHEUMATIC AGENTS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M01CB	Gold preparations	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M01CB01	sodium aurothiomalate (2.4 mg)	0.00	0.00			
M01CB03	auranofin (6 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M01CC	Penicillamine and similar agents	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M01CC01	penicillamine (0.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M03	MUSCLE RELAXANTS	0.84	0.89	0.88	0.86	0.87
M03A	MUSCLE RELAXANTS, PERIPHERALLY ACTING AGENTS	0.13	0.12	0.11	0.09	0.10
M03B	MUSCLE RELAXANTS, CENTRALLY ACTING AGENTS	0.72	0.77	0.76	0.77	0.77
M03BA	Carbamic acid esters	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
M03BA02	carisoprodol (1.4 g)	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
M03BA03	methocarbamol (3 g O,P)		0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
M03BB	Oxazol, thiazine, and triazine derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M03BB03	chlorzoxazone (1.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M03BX	Other centrally acting agents	0.67	0.72	0.72	0.73	0.73
M03BX01	baclofen (50 mg O/0.55 mg P)	0.66	0.71	0.71	0.71	0.72
M03BX02	tizanidine (12 mg)	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01
M04	ANTIGOUT PREPARATIONS	4.87	4.96	5.62	5.43	5.79
M04A	ANTIGOUT PREPARATIONS	4.87	4.96	5.62	5.43	5.79
M04AA	Preparations inhibiting uric acid production	4.23	4.20	4.88	4.74	5.02
M04AA01	allopurinol (0.4 g)	4.15	4.11	4.79	4.64	4.90
M04AA03	febuxostat (80 mg)	0.08	0.09	0.09	0.11	0.12
M04AB	Preparations increasing uric acid excretion	0.19	0.19	0.19	0.18	0.17
M04AB01	probenecid (1 g)	0.19	0.19	0.19	0.18	0.17
M04AB05	lesinurad (0.2 g)	0.00	0.00	0.00		
M04AC	Preparations with no effect on uric acid metabolism	0.45	0.57	0.55	0.51	0.60
M04AC01	colchicine (1 mg)	0.45	0.57	0.55	0.51	0.60
M05	DRUGS FOR TREATMENT OF BONE DISEASES	9.43	9.43	9.34	9.55	9.86
M05B	DRUGS AFFECTING BONE STRUCTURE AND MINERALIZATION	9.43	9.43	9.34	9.55	9.86
M05BA	Bisphosphonates	7.56	7.33	7.07	7.05	7.05
M05BA03	pamidronic acid (60 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M05BA04	alendronic acid (10 mg)	7.46	7.24	6.99	6.97	6.98
M05BA06	ibandronic acid (5 mg O/6 mg P)	0.03	0.03	0.03	0.02	0.02
M05BA07	risedronic acid (5 mg)	0.04	0.04	0.03	0.03	0.02
M05BA08	zoledronic acid (4 mg)	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03
M05BX	Other drugs affecting bone structure and mineralization	1.87	2.11	2.27	2.50	2.80
M05BX04	denosumab (0.33 mg)	1.87	2.11	2.27	2.50	2.77
M05BX05	burosumab (2.5 mg)			0.00	0.00	0.00
M05BX06	romosozumab (7 mg)				0.00	0.03

4.11 N Nervesystemet

N01 Anestetika Omfatter generelle anestetika som brukes i sykehus og lokalt virkende bedøvelsesmidler. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen).

N02 Analgetika Omfatter opioider (sterke smertestillende midler, N02A), andre analgetika og antipyretika (N02B) og migrenemidler (N02C). Se også M01 Antiinflammatoriske og antireumatiske midler.

N03 Antiepileptika Omfatter legemidler til behandling av epilepsi.

N04 Antiparkinsonmidler Omfatter ulike grupper legemidler til behandling av Parkinsons sykdom.

N05 Psykoleptika Omfatter antipsykotika (N05A), anksiolytika (angstdempende legemidler, N05B) og hypnotika og sedativa (sovemidler og beroligende midler, N05C).

N06Psykoanaleptika Omfatter antidepressiva (N06A), psykostimulantia, midler ved ADHD og nootropika (N06B) og midler mot demens (N06D).

N07 Andre midler med virkning på nervesystemet Omfatter parasymptomimetika (N07A), midler ved avhengighetslidelser (N07B) og andre midler med virkning på nervesystemet (N07X).

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at ATC-gruppe N er den tredje største legemiddelgruppen målt i DDD (556 millioner) i 2022, og utgjorde 14 % av totale legemiddelkostnader (AIP), se tabell 3.1.

Smertestillende midler

Smertestillende legemidler omfatter i denne sammenheng smertestillende og betennelsesdempende midler (NSAIDs, ATC gruppe M01A), sterke smertestillende legemidler (opioider, ATC gruppe N02A) og andre smertestillende legemidler (i hovedsak paracetamol, ATC gruppe N02B).

Figur 4.11.1 viser utviklingen i salg av de ulike smertestillende legemidlene. I datamaterialet inngår også reseptfritt salg. Salget av NSAIDs har vært noe økende de seneste årene, mens salget av opioider har gått noe ned. Det har vært en økning i salg av andre smertestillende legemidler i ATC gruppe N02B, hvor paracetamol utgjorde hovedandelen av salget, 86 % av DDD i 2022. Paracetamol er førstehåndsmiddel ved langvarig behandling av kroniske smerter og kan da skrives ut på blå resept. Se del 3.3 og figur 3.3 i Nøkkeltall for mer informasjon om salg av paracetamol. I ATC gruppe N02B inngår også gabapentin og pregabalin. Salget av disse legemidlene utgjorde 13 % av salget i N02B målt i DDD i 2022.

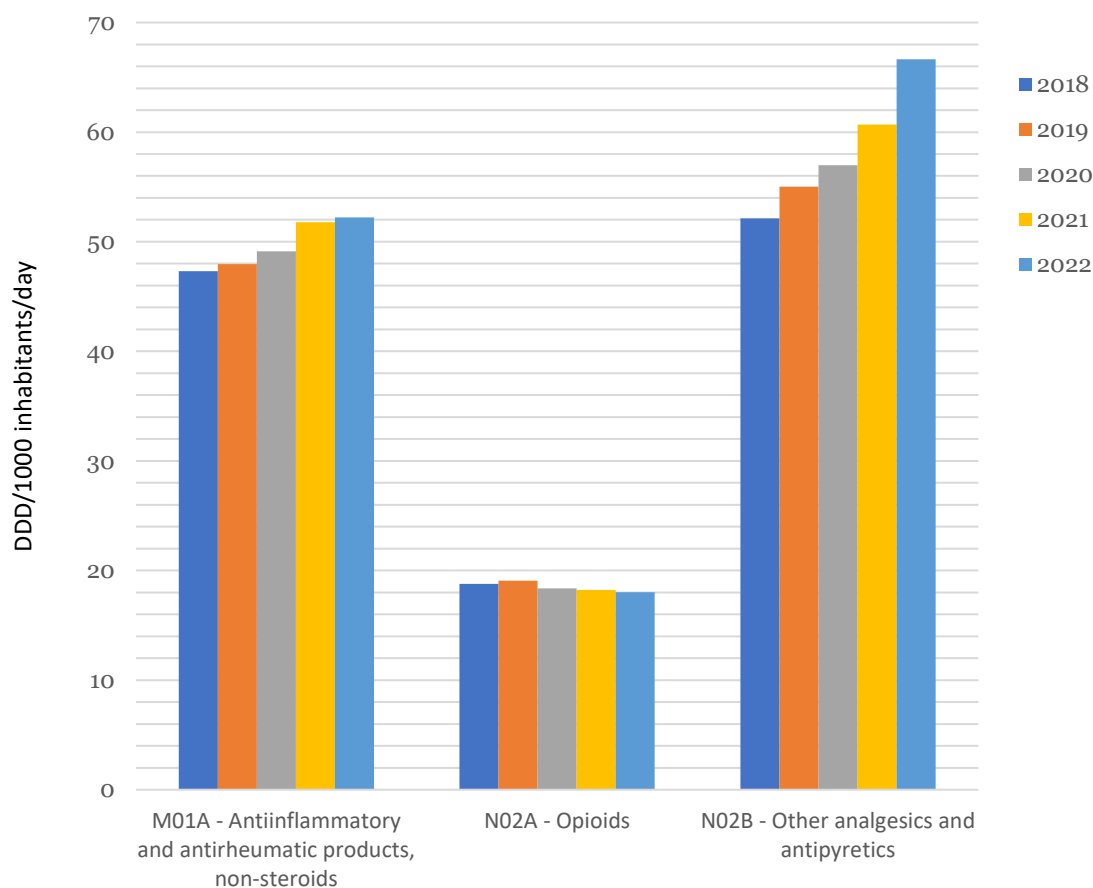

Figure 4.11.1: Sales of various analgesics; anti-inflammatory drugs (M01A), opioids (N02A), and other analgesics (mainly paracetamol, N02B) in the period 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Migrenemidler (N02C)

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av migrenemidler (N02C) har økt over tid. Salget av triptaner (anfalskuperende behandling, N02CC) har økt i perioden. Sumatriptan utgjorde hoveddelen av salget av triptaner i 2022 (45 % av DDD), etterfulgt av zolmitriptan og rizatriptan som utgjorde ca. 20 % av DDD hver i 2022. Førstevalg som anfalskuperende behandling er ikke-opioide analgetika (M01A og N02B). Som forebyggende behandling er enkelte betablokkere vanligvis førstevalg (C07A), dernest kandesartan (C09CA06), topiramet (N03AX11) og amitryptilin (N06AA09)¹. Ved kronisk og hyppige episoder av migrene brukes også kalsitonin-genrelatert peptid (CGRP) antagonister (N02CD)¹. Salget av CGRP-antagonister har økt kraftig etter at de kom på det norske markedet i 2018/2019. Botulinumtoksin brukes også ved kronisk og hyppig episodisk migrene (M03AX01), men har også flere andre indikasjoner.

Sovemidler og beroligende midler (N05C)

Salget av sovemidler og beroligende midler (N05C) har økt i perioden. Figur 4.11.2 viser de mest solgte virkestoffene i ATC-gruppe N05C de siste fem årene, som alle hovedsakelig brukes mot søvnproblemer. Målt i DDD er zopiklon er mest solgt, men salget har gått noe ned i perioden. Økt salg av legemidler i denne gruppen har sammenheng med en kraftig økning i salget av melatonin som ikke regnes som vanedannende. Flere melatoninpreparater har fått markedsføringstillatelse i Norge de siste årene og fra 2020 har melatonin også vært

tilgjengelig uten resept. Grossistbasert legemiddelstatistikk inkluderer reseptfritt salg av melatonin klassifisert som legemiddel, men ikke melatoninprodukter klassifisert som kosttilskudd.

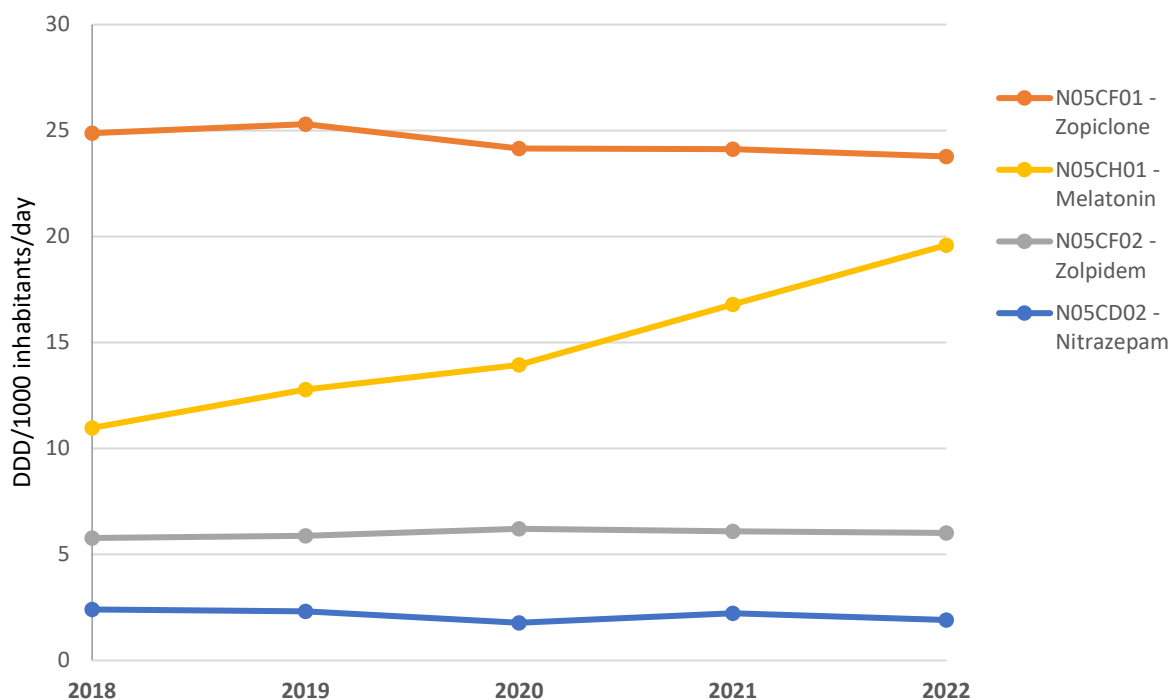

Figure 4.11.2: The most sold hypnotics and sedatives (N05C) in the period 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Antidepressiva (N06A)

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salget av antidepressiva økte med 12 % fra 2018 til 2022 justert for befolkningsøkningen (målt i DDD/1000 innbyggere/dag). Totalt salg av antidepressiva (N06A) og de mest solgte antidepressiva i perioden 2018-2022 er vist i figur 4.11.3. Salget av sertralin, mirtazapin og amitriptylin økte i perioden, mens salget av escitalopram og venlafaksin var relativt stabilt. Amitriptylin brukes også i stor grad ved andre indikasjoner enn depresjon, bl.a. ved kroniske smertetilstander. Doseringen ved andre bruksområder enn depresjon er ofte lavere.

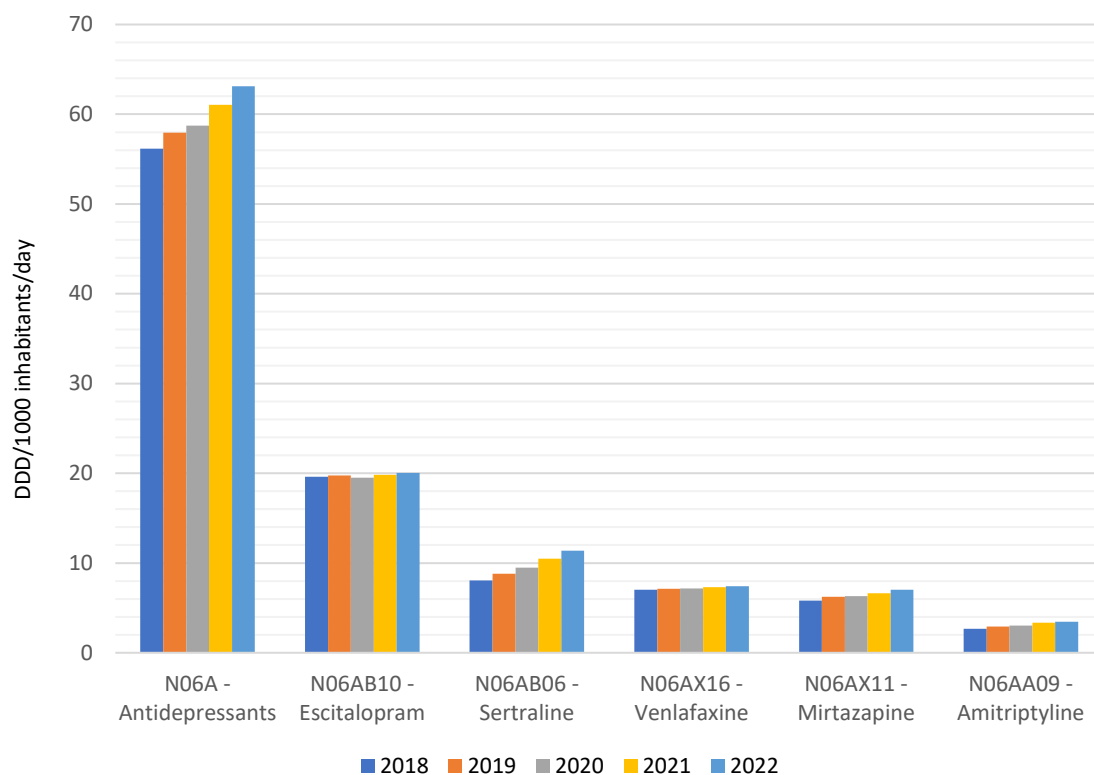

Figure 4.11.3: Total sales of antidepressants (N06A) and the most sold antidepressants in the period 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

Midler ved ADHD

Salg av ADHD-midler har økt over tid. ADHD-midler omfatter guanfacin (C02AC02), amfetamin (N06BA01), deksamfetamin (N06BA02), metylfenidat (N06BA04), atomoksetin (N06BA09) og lisdexamfetamin (N06BA12). Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at metylfenidat og lisdexamfetamin er de mest solgte ADHD-midlene og det har vært en økning i salget av både lisdexamfetamin og metylfenidat over tid (figur 4.11.4). I 2022 var salget av lisdexamfetamin nesten fire ganger høyere enn i 2018. Økt salg av ADHD-midler kan ha mange årsaker, bl.a. flere virkestoff (deksamfetamin og lisdexamfetamin) tilgjengelig på det norske markedet de senere årene og refusjon på blå resept for voksne.

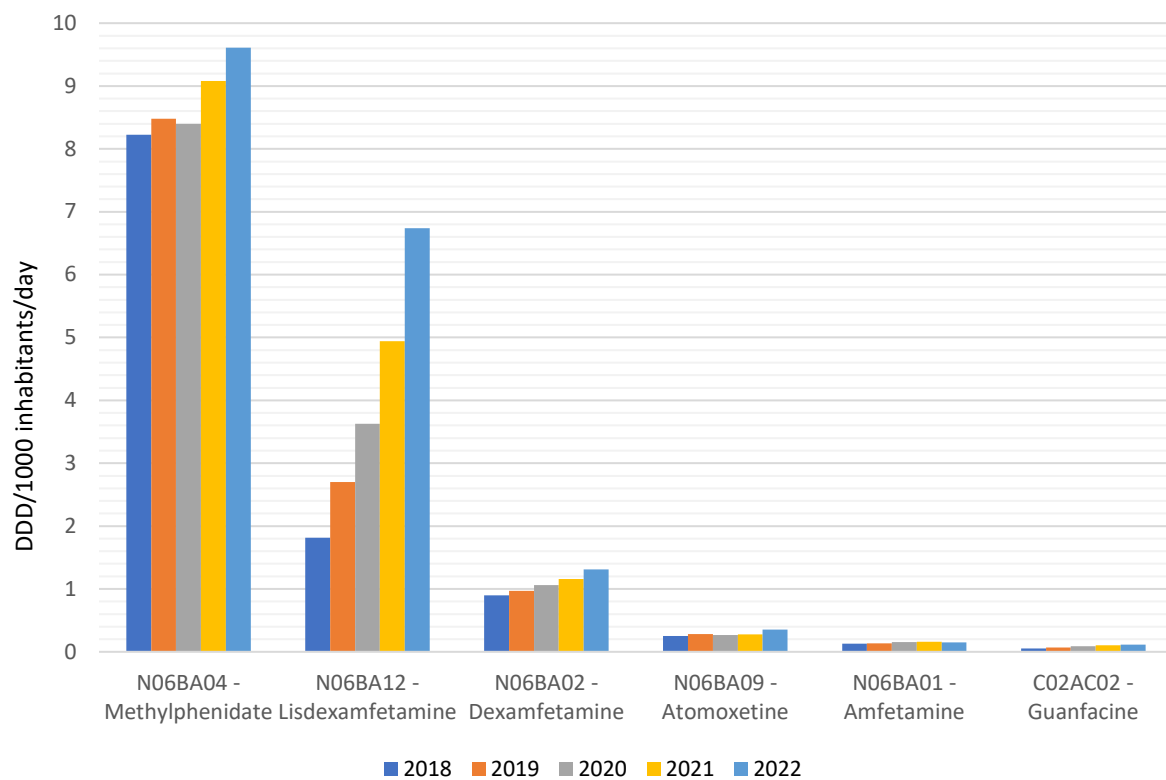

Figure 4.11.4: Sales of drugs for the treatment of ADHD in the period 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

1) Norsk legemiddelhåndbok for helsepersonell. T6.2.1 Migrene.
<https://www.legemiddelhandboka.no/> (Publisert: 11.06.2020)

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N02	ANALGESICS	75.27	78.70	80.92	85.05	91.26
N02A	OPIOIDS	18.77	19.06	18.38	18.21	18.01
N02AA	Natural opium alkaloids	3.99	4.15	4.04	4.04	4.22
N02AA01	morphine (0.03 g P/0.1 g O)	1.06	1.12	1.09	1.06	1.13
N02AA03	hydromorphone (4 mg P/20 mg O)	0.18	0.18	0.17	0.16	0.16
N02AA05	oxycodone (30 mg P/75 mg O)	2.42	2.51	2.44	2.45	2.58
N02AA08	dihydrocodeine (0.15 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N02AA55	oxycodone and naloxone (75 mg)	0.32	0.33	0.33	0.36	0.35
N02AB	Phenylpiperidine derivatives	1.46	1.43	1.36	1.36	1.25
N02AB01	ketobemidone (50 mg)	0.08	0.07	0.07	0.06	0.06
N02AB02	pethidine (0.4 g)	0.02	0.02	0.00	0.01	0.01
N02AB03	fentanyl (1.2 mg TD/0.6 mg N,SL)	1.36	1.34	1.29	1.29	1.18
N02AD	benzomorphan derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02AD01	pentazocine (0.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02AE	Oripavine derivatives	0.77	0.77	0.77	0.78	0.77
N02AE01	buprenorphine (1.2 mg)	0.77	0.77	0.77	0.78	0.77
N02AG	Opioids in combination with antispasmodics	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
N02AG02	ketobemidone and antispasmodics	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
N02AJ	Opioids in combination with non-opioid analgesics	8.04	8.28	7.98	7.82	7.66
N02AJ06	codeine and paracetamol	7.94	8.17	7.88	7.72	7.56
N02AJ07	codeine and acetylsalicylic acid	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
N02AJ13	tramadol and paracetamol	0.10	0.11	0.10	0.10	0.09
N02AX	Other opioids	4.46	4.38	4.17	4.16	4.06
N02AX02	tramadol (0.3 g)	4.27	4.17	3.97	3.94	3.84
N02AX06	tapentadol (0.4 g)	0.19	0.20	0.20	0.22	0.22
N02B	Other analgesics and antipyretics	52.14	55.03	56.99	60.67	66.65
N02BA	Salicylic acid and derivatives	0.13	0.18	0.18	0.17	0.16
N02BA01	acetylsalicylic acid (3 g)	0.13	0.18	0.18	0.17	0.16
N02BA11	diflunisal (0.75 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02BB	Pyrazolones	1.27	1.17	1.03	0.93	0.78
N02BB02	metamizole sodium (3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02BB51	phenazone, combinations excl. psycholeptics (3 g)	1.27	1.17	1.02	0.93	0.77
N02BE	Anilides	44.01	46.55	48.21	51.18	57.00
N02BE01	paracetamol (3 g)	43.60	46.17	47.78	50.79	56.57
N02BE51	paracetamol, combinations excl. psycholeptics	0.40	0.38	0.44	0.39	0.43
N02BF	Gabapentinoids	6.69	7.07	7.51	8.32	8.64
N02BF01	gabapentin (1.8 g)	3.23	3.58	3.93	4.38	4.65
N02BF02	pregabalin (0.3 g)	3.46	3.49	3.58	3.94	3.99
N02BG	Other analgesics and antipyretics	0.04	0.06	0.06	0.07	0.07
N02BG10	cannabinoids	0.04	0.06	0.06	0.07	0.07

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N02C	ANTIMIGRAINE PREPARATIONS	4.36	4.61	5.56	6.17	6.60
N02CA	Ergot alkaloids	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02CA52	ergotamine, combinations excl. psycholeptics (4 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02CC	Selective serotonin (5HT1) agonists	3.91	4.02	4.20	4.36	4.46
N02CC01	sumatriptan (50 mg O/6 mg P/ 20 mg N)	1.72	1.79	1.85	1.92	2.01
N02CC02	naratriptan (2.5 mg)	0.09	0.09	0.09	0.10	0.12
N02CC03	zolmitriptan (2.5 mg)	0.79	0.78	0.86	0.86	0.88
N02CC04	rizatriptan (10 mg)	0.75	0.80	0.81	0.89	0.83
N02CC05	almotriptan (12.5 mg)	0.08	0.07	0.07	0.08	0.07
N02CC06	eletriptan (40 mg)	0.48	0.48	0.52	0.51	0.53
N02CC07	frovatriptan (2.5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02CD	Calcitonin gene-related peptide (CGRP) antagonists	0.02	0.16	1.28	1.75	2.06
N02CD01	erenumab (2.5 mg)	0.02	0.16	1.01	1.10	1.18
N02CD02	galcanezumab (4 mg)		0.00	0.08	0.24	0.32
N02CD03	fremanezumab (7.5 mg)		0.00	0.20	0.40	0.56
N02CD06	rimegepant (37.5 mg)					0.00
N02CX	Other antimigraine preparations	0.43	0.43	0.08	0.06	0.08
N02CX01	pizotifen (1.5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N02CX02	clonidine (0.1 mg)	0.43	0.43	0.07	0.06	0.08
N03	ANTIEPILEPTICS	11.21	11.44	11.67	11.61	11.73
N03A	ANTIEPILEPTICS	11.21	11.44	11.67	11.61	11.73
N03AA	Barbiturates and derivatives	0.46	0.34	0.44	0.34	0.32
N03AA02	phenobarbital (0.1 g)	0.44	0.32	0.43	0.33	0.30
N03AA03	primidone (1.25 g)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N03AB	Hydantoin derivatives	0.19	0.18	0.16	0.15	0.13
N03AB02	phenytoin (0.3 g)	0.19	0.18	0.16	0.15	0.13
N03AB05	fosphenytoin (0.45 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N03AD	Succinimide derivatives	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
N03AD01	ethosuximide (1.25 g)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
N03AE	Benzodiazepine derivatives	0.25	0.23	0.21	0.18	0.19
N03AE01	clonazepam (8 mg)	0.25	0.23	0.21	0.18	0.19
N03AF	Carboxamide derivatives	1.70	1.75	1.68	1.60	1.60
N03AF01	carbamazepine (1 g)	1.03	0.99	0.93	0.86	0.83
N03AF02	oxcarbazepine (1 g)	0.50	0.55	0.53	0.51	0.52
N03AF03	rufinamide (1.4 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N03AF04	eslicarbazepine (0.8 g)	0.15	0.19	0.21	0.22	0.24
N03AG	Fatty acid derivatives	1.79	1.79	1.78	1.76	1.79
N03AG01	valproic acid (1.5 g)	1.78	1.78	1.77	1.74	1.78
N03AG03	aminobutyric acid (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N03AG04	vigabatrin (2 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N03AG06	tiagabine (30 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N03AX	Other antiepileptics	6.81	7.12	7.36	7.54	7.67
N03AX03	sultiame (0.4 g)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
N03AX09	lamotrigine (0.3 g)	4.38	4.54	4.68	4.75	4.73
N03AX10	felbamate (2.4 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N03AX11	topiramate (0.3 g)	0.31	0.32	0.32	0.31	0.33
N03AX14	levetiracetam (1.5 g)	1.68	1.76	1.82	1.87	1.96
N03AX15	zonisamide (0.2 g)	0.16	0.17	0.18	0.18	0.19
N03AX17	stiripentol (1 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N03AX18	lacosamide (0.3 g)	0.13	0.16	0.17	0.20	0.22
N03AX22	perampanel (8 mg)	0.04	0.05	0.05	0.06	0.06
N03AX23	brivaracetam (0.1 g)	0.06	0.08	0.09	0.13	0.15
N03AX24	cannabidiol (0.7 g)		0.00	0.00	0.00	0.01
N03AX25	cenobamate (0.2 g)					0.00
N04	Anti-parkinson drugs	4.28	4.32	4.28	4.19	4.21
N04A	Anticholinergic agents	0.15	0.15	0.14	0.13	0.13
N04AA	Tertiary amines	0.15	0.15	0.14	0.13	0.13
N04AA01	trihexyphenidyl (10 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N04AA02	biperiden (10 mg)	0.14	0.14	0.13	0.13	0.12
N04AA04	procyclidine (25 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	
N04AB	Ethers chemically close to antihistamines	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N04AB02	orphenadrine (chloride) (0.2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N04B	Dopaminergic agents	4.13	4.17	4.15	4.05	4.09
N04BA	Dopa and dopa derivatives	1.74	1.84	1.86	1.89	1.95
N04BA02	levodopa and decarboxylase inhibitor (0.6 g)	1.42	1.51	1.54	1.57	1.64
N04BA03	levodopa, decarboxylase inhibitor and comt inhibitor (0.45 g)	0.32	0.32	0.32	0.32	0.31
N04BB	Adamantane derivatives	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
N04BB01	amantadine (0.2 g)	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
N04BC	Dopamine agonists	1.16	1.13	1.10	1.05	1.02
N04BC01	bromocriptine (40 mg)	0.00	0.00	0.00		
N04BC04	ropinirole (6 mg)	0.56	0.53	0.49	0.45	0.42
N04BC05	pramipexole (2.5 mg)	0.49	0.50	0.51	0.50	0.50
N04BC07	apomorphine (20 mg)	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03
N04BC09	rotigotine (6 mg)	0.08	0.08	0.07	0.07	0.08
N04BD	Monoamine oxidase B inhibitors	1.19	1.16	1.15	1.08	1.07
N04BD01	selegiline (5 mg)	0.85	0.83	0.80	0.77	0.76
N04BD02	rasagiline (1 mg)	0.33	0.31	0.34	0.30	0.30
N04BD03	safinamide (75 mg)	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01
N04BX	Other dopaminergic agents	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03
N04BX01	tolcapone (0.45 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N04BX02	entacapone (1 g)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N04BX04	opicapone (50 mg)					0.01

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N05	PSYCHOLEPTICS	68.18	70.25	70.24	73.06	75.10
N05A	ANTIPSYCHOTICS	11.22	11.42	11.46	11.52	11.62
N05AA	Phenothiazines with aliphatic side-chain	0.15	0.14	0.13	0.11	0.10
N05AA01	chlorpromazine (0.3 g O,R/0.1 g P)	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
N05AA02	levomepromazine (0.3 g O/0.1 g P)	0.15	0.13	0.12	0.11	0.10
N05AB	Phenothiazines with piperazine structure	0.27	0.27	0.24	0.24	0.22
N05AB02	fluphenazine (10 mg O/1 mg P)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05AB03	perphenazine (30 mg O/10 mg P/7 mg P (depot))	0.23	0.22	0.20	0.20	0.19
N05AB04	prochlorperazine (0.1 g O,R/50 mg P)	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
N05AC	Phenothiazines with piperidine structure	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05AC02	thioridazine (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05AD	Butyrophenone derivatives	0.20	0.18	0.18	0.17	0.16
N05AD01	haloperidol (8 mg O,P/3.3 mg P (depot))	0.19	0.18	0.18	0.17	0.16
N05AD03	melperon (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05AD08	droperidol (2.5 mg)	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01
N05AE	Indole derivatives	0.19	0.20	0.19	0.19	0.18
N05AE03	sertindole (16 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N05AE04	ziprasidone (80 mg O/40 mg P)	0.11	0.11	0.10	0.09	0.09
N05AE05	lurasidone (60 mg)	0.06	0.08	0.09	0.09	0.08
N05AF	Thioxanthene derivatives	0.87	0.83	0.80	0.75	0.73
N05AF01	flupentixol (6 mg O/4 mg P)	0.19	0.19	0.18	0.17	0.16
N05AF03	chlorprothixene (0.3 g O/50 mg P)	0.31	0.28	0.27	0.24	0.23
N05AF05	zuclopenthixol (30 mg O,P/15 mg P (depot))	0.37	0.36	0.35	0.34	0.34
N05AG	Diphenylbutylpiperidine derivatives	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N05AG02	pimozide (4 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N05AH	Diazepines, oxazepines, thiazepines and oxepines	6.46	6.66	6.74	6.83	6.95
N05AH02	clozapine (0.3 g)	0.60	0.59	0.58	0.57	0.56
N05AH03	olanzapine (10 mg)	2.97	3.05	3.08	3.08	3.15
N05AH04	quetiapine (0.4 g)	2.89	3.02	3.09	3.18	3.24
N05AL	Benzamides	0.10	0.11	0.11	0.13	0.14
N05AL05	amisulpride (0.4 g)	0.10	0.11	0.11	0.13	0.14
N05AN	Lithium	1.17	1.19	1.17	1.16	1.13
N05AN01	lithium (24 mmol)	1.17	1.19	1.17	1.16	1.13
N05AX	Other antipsychotics	1.80	1.84	1.89	1.93	1.99
N05AX08	risperidone (5 mg O/2.7 mg P (depot))	0.62	0.62	0.61	0.60	0.60
N05AX12	aripiprazole (15 mg O,P/13.3 mg P (depot))	0.87	0.90	0.93	0.95	0.98
N05AX13	paliperidone (6 mg O/2.5 mg P (depot))	0.31	0.32	0.33	0.35	0.36
N05AX15	cariprazine (3 mg)		0.00	0.01	0.02	0.03
N05AX16	brexipiprazole (3 mg)		0.00	0.01	0.02	0.02

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N05B	ANXIOLYTICS	12.41	12.03	11.96	11.78	11.66
N05BA	Benzodiazepine derivatives	11.23	10.89	10.79	10.55	10.45
N05BA01	diazepam (10 mg)	5.02	5.18	4.93	4.73	4.75
N05BA04	oxazepam (50 mg)	5.20	4.71	4.85	4.82	4.75
N05BA06	lorazepam (2.5 mg)	0.04	0.04	0.05	0.05	0.06
N05BA08	bromazepam (10 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05BA09	clobazam (20 mg)	0.13	0.14	0.14	0.14	0.15
N05BA12	alprazolam (1 mg)	0.84	0.81	0.82	0.80	0.73
N05BB	Diphenylmethane derivatives	1.02	0.98	1.01	1.06	1.04
N05BB01	hydroxyzine (75 mg)	1.02	0.98	1.01	1.06	1.04
N05BE	Azapirodecanedione derivatives	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17
N05BE01	buspirone (30 mg)	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17
N05C	HYPNOTICS AND SEDATIVES	44.55	46.80	46.82	49.76	51.83
N05CD	Benzodiazepine derivatives	2.76	2.67	2.34	2.58	2.29
N05CD01	flurazepam (30 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N05CD02	nitrazepam (5 mg)	2.41	2.32	1.78	2.24	1.91
N05CD03	flunitrazepam (1 mg)	0.10	0.09	0.08	0.05	0.05
N05CD05	triazolam (0.25 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N05CD08	midazolam (15 mg O,P/10 mg SL/ 5 mg N)	0.24	0.25	0.47	0.28	0.31
N05CF	Benzodiazepine related drugs	30.65	31.18	30.36	30.23	29.80
N05CF01	zopiclone (7.5 mg)	24.87	25.30	24.15	24.13	23.78
N05CF02	zolpidem (10 mg)	5.78	5.88	6.21	6.10	6.02
N05CH	Melatonin receptor agonists	10.97	12.78	13.93	16.80	19.60
N05CH01	melatonin (2 mg)	10.97	12.78	13.93	16.80	19.60
N05CM	Other hypnotics and sedatives	0.16	0.16	0.18	0.16	0.14
N05CM02	clomethiazole (1.5 g)	0.14	0.14	0.13	0.12	0.11
N05CM05	scopolamine (0.9 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	
N05CM06	propiomazine (25 mg)	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02
N05CM18	dexmedetomidine (1 mg)	0.01	0.01	0.03	0.01	0.01
N06	PSYCHOANALEPTICS	70.65	73.66	75.27	79.63	84.30
N06A	ANTIDEPRESSANTS	56.17	57.94	58.74	61.06	63.13
N06AA	Non-selective monoamine reuptake inhibitors	3.33	3.54	3.65	3.92	4.03
N06AA02	imipramine (0.1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AA04	clomipramine (0.1 g)	0.17	0.17	0.15	0.15	0.14
N06AA05	opipramol (0.15 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AA06	trimipramine (0.15 g)	0.24	0.20	0.23	0.19	0.18
N06AA07	lofepramine (0.105 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AA09	amitriptyline (75 mg)	2.68	2.93	3.03	3.34	3.47
N06AA10	nortriptyline (75 mg)	0.14	0.15	0.15	0.16	0.16
N06AA12	doxepin (0.1 g)	0.09	0.08	0.08	0.07	0.06

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N06AB	Selective serotonin reuptake inhibitors	35.46	35.97	36.35	37.58	38.60
N06AB03	fluoxetine (20 mg)	2.29	2.25	2.44	2.62	2.67
N06AB04	citalopram (20 mg)	3.11	2.89	2.70	2.52	2.39
N06AB05	paroxetine (20 mg)	2.30	2.22	2.14	2.04	2.05
N06AB06	sertraline (50 mg)	8.06	8.79	9.47	10.48	11.36
N06AB08	fluvoxamine (0.1 g)	0.08	0.08	0.08	0.08	0.07
N06AB10	escitalopram (10 mg)	19.61	19.74	19.52	19.84	20.05
N06AF	Monoamine oxidase inhibitors, non-selective	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02
N06AF03	phenelzine (60 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N06AF04	tranylcypromine (10 mg)	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01
N06AG	Monoamine oxidase A inhibitors	0.11	0.10	0.10	0.09	0.08
N06AG02	moclobemide (0.3 g)	0.11	0.10	0.10	0.09	0.08
N06AX	Other antidepressants	17.26	18.33	18.63	19.46	20.41
N06AX03	mianserin (60 mg)	1.29	1.34	1.14	1.03	1.01
N06AX05	trazodone (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AX06	nefazodone (0.4 g)	0.00	0.00	0.00		
N06AX11	mirtazapine (30 mg)	5.83	6.25	6.32	6.65	7.03
N06AX12	bupropion (0.3 g)	1.10	1.13	1.18	1.23	1.39
N06AX14	tianeptine (37.5 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AX16	venlafaxine (0.1 g)	7.01	7.14	7.17	7.32	7.42
N06AX18	reboxetine (8 mg)	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02
N06AX21	duloxetine (60 mg)	0.77	0.88	0.93	1.13	1.26
N06AX22	agomelatine (25 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06AX26	vortioxetine (10 mg)	1.24	1.56	1.85	2.07	2.27
N06AX27	esketamine (8 mg)			0.00	0.00	0.00
N06B	Psychostimulants, agents used for adhd and nootropics	11.43	12.69	13.63	15.74	18.29
N06BA	Centrally acting sympathomimetics	11.40	12.65	13.60	15.70	18.26
N06BA01	amfetamine (15 mg)	0.13	0.13	0.16	0.16	0.15
N06BA02	dexamfetamine (15 mg)	0.90	0.97	1.06	1.16	1.31
N06BA04	methylphenidate (30 mg)	8.23	8.48	8.40	9.08	9.61
N06BA07	modafinil (0.3 g)	0.08	0.08	0.09	0.09	0.10
N06BA09	atomoxetine (80 mg)	0.25	0.28	0.27	0.28	0.35
N06BA12	lisdexamfetamine (30 mg)	1.82	2.70	3.63	4.94	6.74
N06BC	Xanthine derivatives	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N06BC01	caffeine (0.4 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N06BX	Other psychostimulants and nootropics	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N06BX03	piracetam (2.4 g)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N06BX13	idebenone (0.9 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06C	PSYCHOLEPTICS AND PSYCHOANALEPTICS IN COMBINATION	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06CA	Antidepressants in combination with psycholeptics	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N06CA02	melitracen and psycholeptics	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N06D	Anti-dementia drugs	3.05	3.03	2.90	2.82	2.88
N06DA	Anticholinesterases	2.25	2.24	2.18	2.13	2.22
N06DA02	donepezil (7.5 mg)	1.45	1.48	1.43	1.39	1.45
N06DA03	rivastigmine (9 mg O/9.5 mg TD)	0.77	0.74	0.72	0.72	0.75
N06DA04	galantamine (16 mg)	0.02	0.02	0.03	0.02	0.02
N06DX	Other anti-dementia drugs	0.80	0.79	0.72	0.70	0.66
N06DX01	memantine (20 mg)	0.80	0.79	0.72	0.70	0.66
N07	Other nervous system drugs	12.99	13.23	14.15	14.19	14.02
N07A	Parasympathomimetics	0.17	0.18	0.19	0.19	0.20
N07AA	Anticholinesterases	0.15	0.16	0.17	0.17	0.18
N07AA01	neostigmine (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07AA02	pyridostigmine (0.18 g)	0.13	0.14	0.15	0.15	0.16
N07AA30	ambenonium (60 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07AA51	neostigmine, combinations	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N07AB	Choline esters	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07AB02	bethanechol (45 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07AX	Other parasympathomimetics	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01
N07AX01	pilocarpine (15 mg)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01
N07AX03	cevimeline (90 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07B	Drugs used in addictive disorders	12.34	12.55	13.45	13.47	13.23
N07BA	Drugs used in nicotine dependence	8.39	8.60	9.35	9.35	9.17
N07BA01	nicotine (14 mg TD/30 mg gum,N,SL/60 mg Inhal)	7.99	8.23	8.96	9.18	9.17
N07BA03	varenicline (2 mg)	0.40	0.37	0.39	0.18	
N07BB	Drugs used in alcohol dependence	0.44	0.41	0.46	0.41	0.42
N07BB01	disulfiram (0.2 g)	0.34	0.31	0.35	0.29	0.29
N07BB03	acamprosate (2 g)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
N07BB04	naltrexone (50 mg)	0.07	0.08	0.08	0.09	0.09
N07BB05	nalmefene (18 mg)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N07BC	Drugs used in opioid dependence	3.50	3.54	3.64	3.71	3.64
N07BC01	buprenorphine (8 mg SL/2.1 mg P/ 1.6 mg implant)	1.15	1.17	1.33	1.43	1.48
N07BC02	methadone (25 mg)	1.97	2.02	1.99	1.97	1.87
N07BC05	levomethadone (15 mg)	0.02	0.03	0.06	0.09	0.11
N07BC51	buprenorphine, combinations (8 mg)	0.37	0.33	0.26	0.22	0.18
N07C	Antivertigo preparations	0.11	0.11	0.12	0.13	0.14
N07CA	Antivertigo preparations	0.11	0.11	0.12	0.13	0.14
N07CA01	betahistine (24 mg)	0.10	0.11	0.11	0.13	0.13
N07CA03	flunarizine (10 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07CA52	cinnarizine, combinations (90 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07X	Other nervous system drugs	0.38	0.39	0.40	0.40	0.46
N07XX	Other nervous system drugs	0.38	0.39	0.40	0.40	0.46
N07XX02	riluzole (0.1 g)	0.05	0.05	0.05	0.05	0.06

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
N07XX04	sodium oxybate (7.5 g)	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03
N07XX05	amifampridine (40 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
N07XX06	tetrabenazine (0.1 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
N07XX07	fampridine (20 mg)	0.30	0.30	0.29	0.29	0.30
N07XX08	tafamidis (20 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
N07XX11	pitolisant (18 mg)	0.00	0.01	0.01	0.01	0.02
N07XX59	dextromethorphan, combinations (40 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

4.12 P Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler

P01 Protozomidler Omfatter midler til behandling av amøbesykdommer og andre protozосykdommer. Peroral metronidazol er klassifisert her i tillegg til ulike malariamidler.

P02 Anthelmintika Omfatter midler mot nematoder. Ivermektin tablett som blant annet brukes til behandling av skabb er klassifisert her.

P03 Ektoparasittmidler, inkl. skabb- og insektmidler Omfatter kremer, sjampo og linimenter som brukes til behandling av lus og skabb. Disse midlene selges hovedsakelig reseptfritt. Måleenhet for volum (DDD) av disse midlene er ikke etablert og volum angis i antall solgte pakninger.

Malariamidler

Under pandemien (2020-21) var det en nedgang i salget av malariamidler (P01B), noe som trolig skyldes reiserestriksjonene som ble innført. I 2022 ser vi en økning fra fjoråret, noe som kan tyde på at flere reiser til malariaområder igjen.

Legemidler til behandling av skabb

Forekomsten av skabb har vært økende i Norge de siste årene, med de fleste tilfellene av skabb hos individer i aldersgruppen 15-29 år¹). Både ivermektin tablett (P02CF01), permetrin krem (P03AC04), benzylbenzoat liniment (P03AX01) og disulfiram/benzylbenzoat liniment (P03AA54, uregistrert legemiddel) brukes i behandlingen av skabb. Salget av skabbmidler har økt kraftig de siste årene, men ser ut til å ha stabilisert seg de siste par årene (figur 4.12).

Permetrin eller benzylbenzoat er førstevalget som behandling, men det er meldt om en del behandlingssvikt ved bruk av krembehandling de siste årene. I oktober 2020 ble ivermektin godkjent på blå resept etter individuell søknad fra lege dersom krembehandling ikke har vært vellykket. Salget av ivermektin tablett økte kraftig frem til 2020. I 2022 var det en nedgang på 17 % fra fjoråret.

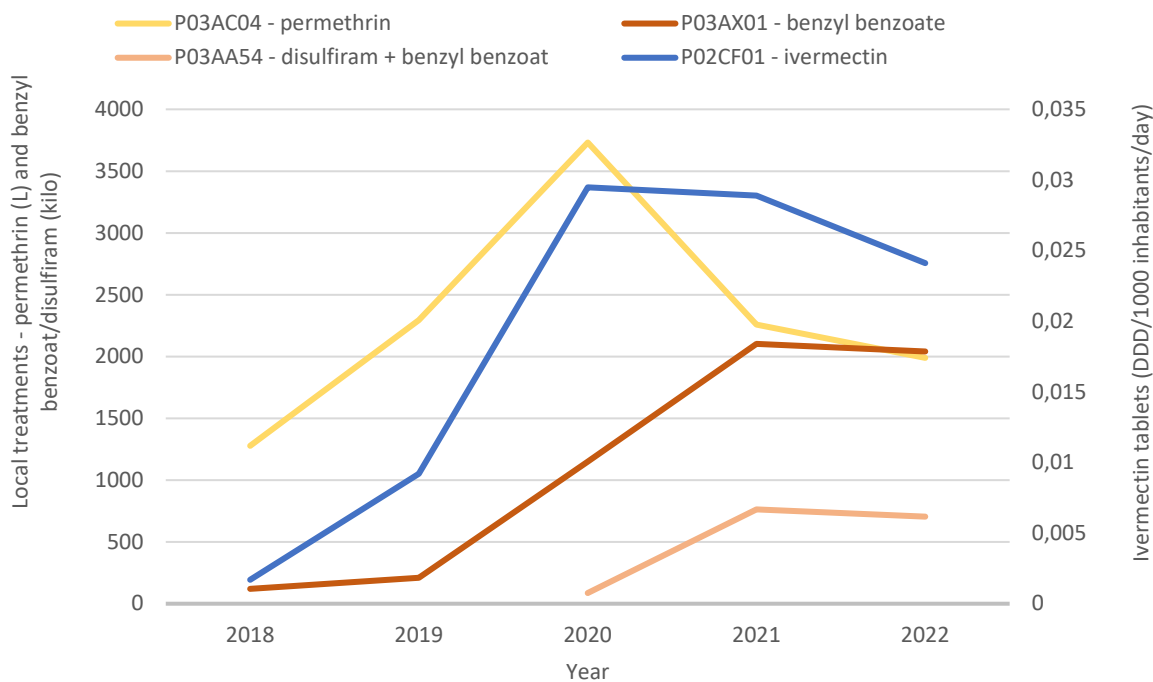

Figure 4.12: Sales of scabies treatments in 2018-2022. Source: Norwegian Drug Wholesales statistics

1) Amato et al. Increase of scabies infestations, Norway, 2006 to 2018. Euro Surveill. 2019;24(23):pii=190020. <https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2019.24.23.190020>

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
P	ANTIPARASITIC PRODUCTS, INSECTICIDES AND REPELLENTS					
P01	ANTIPROTOZOALS	0.78	0.79	0.75	0.68	0.73
P01A	AGENTS AGAINST AMOEBIASIS AND OTHER PROTOZOAL DISEASES	0.21	0.22	0.21	0.21	0.20
P01AB	Nitroimidazole derivatives	0.21	0.22	0.21	0.21	0.20
P01AB01	metronidazole (2 g)	0.21	0.22	0.21	0.21	0.20
P01AB02	tinidazole (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01B	ANTIMALARIALS	0.57	0.57	0.54	0.47	0.53
P01BA	Aminoquinolines	0.44	0.44	0.50	0.44	0.44
P01BA01	chloroquine (0.5 g)	0.00	0.00	0.00		
P01BA02	hydroxychloroquine (0.516 g)	0.44	0.44	0.50	0.44	0.44
P01BA03	primaquine (15 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01BB	Biguanides	0.12	0.13	0.04	0.03	0.08
P01BB51	proguanil, combinations	0.12	0.13	0.04	0.03	0.08
P01BC	Methanolquinolines	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00
P01BC01	quinine (1.5 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01BC02	mefloquine (1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01BF	Artemisinin and derivatives, combinations	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01BF01	artemether and lumefantrine (0.28 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01C	AGENTS AGAINST LEISHMANIASIS AND TRYPANOSOMIASIS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01CX	Other agents against leishmaniasis and trypanosomiasis	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P01CX01	pentamidine isethionate (0.28 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02	ANTHELMINTICS	0.17	0.19	0.20	0.20	0.20
P02B	ANTITREMATODALS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02BA	Quinoline derivatives and related substances	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02BA01	praziquantel (3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02C	ANTINEMATODAL AGENTS	0.17	0.19	0.20	0.20	0.20
P02CA	Benzimidazole derivatives	0.16	0.17	0.17	0.17	0.17
P02CA01	mebendazole (0.2 g)	0.16	0.17	0.17	0.16	0.17
P02CA03	albendazole (0.4 g)	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
P02CF	Avermectines	0.00	0.01	0.03	0.03	0.02
P02CF01	ivermectin (12 mg)	0.00	0.01	0.03	0.03	0.02
P02CX	Other antinematodals	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02CX01	pyrvinium (0.35 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	
P02D	ANTICESTODALS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02DA	Salicylic acid derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P02DA01	niclosamide (2 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		number of packages				
		2018	2019	2020	2021	2022
P03	ECTOPARASITICIDES, INCL. SCABICIDES, INSECTICIDES AND REPELLENTS	47 209	82 741	140 293	102 218	89 812
P03A	ECTOPARASITICIDES, INCL. SCABICIDES	47 209	82 741	140 293	102 218	89 812

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
P03AA	Sulfur containing products				7 630	7 057
P03AA54	disulfiram, combinations			863	7 630	7 630
P03AC	Pyrethrines, incl. synthetic compounds	46 007	80 644	128 787	78 325	69 758
P03AC04	permethrin	46 007	80 644	128 787	78 325	69 758
P03AX	Other ectoparasiticides, incl. scabicides	1 202	2 097	11 506	16 263	12 997
P03AX01	benzyl benzoate 33%	1 202	2 097	11 506	16 263	12 997

4.13 R Respirasjonsorganer

R01 Rhinologika Omfatter lokalvirkende slimhinneavsvellende legemidler samt perorale midler (hovedsakelig fenypropolanamin). Lokalvirkende midler inkluderer oksymetazolin og xylometazolin som er reseptfrie nesepærer. Gruppen omfatter også lokale antiallergiske midler, både kortikosteroider og ikke-kortikosteroider.

R02 Halsmidler Omfatter det antiseptiske midlet diklorbenzylalkohol og andre halspreparater med lokal lindrende effekt i halsen.

R03 Midler ved obstruktiv lungesykdom Omfatter inhalasjonspreparater for behandling av astma og KOLS inkludert beta₂ selektive agonister med kort og lang virketid, kortikosteroider og antikolinerge substanser. Det finnes mange kombinasjoner av adrenergika med kortikosteroider og/eller antikolinerge substanser, i dobbel og trippelkombinasjoner. I gruppen finnes også flere systemiske midler.

R05 Hoste- og forkjølelsemidler Omfatter slimløsende midler som acetylcystein og bromhexin samt hostedempende midler som etylmorfin og noskapin. Det finnes også kombinasjoner av slimløsende og hostedempende (etylmorfin og guaifenesin) i denne gruppen.

R06 Antihistaminer til systemisk bruk Omfatter alle antihistaminer som brukes ved allergi.

R07 Andre preparater med virkning på respirasjonssystemet Omfatter få preparater, blant annet tabletter til behandling av cystisk fibrose hos pasienter med bestemte genmutasjoner.

DDD fastsatt for kombinasjonspreparater, se

https://www.whooc.no/ddd/list_of_ddds_combined_products/.

ATC gruppe R var den fjerde største ATC gruppe med 505 millioner DDD i 2022, etter hjerte og kretsløp (ATC gruppe C), fordøyelsesorganer og stoffskifte (ATC gruppe A) og nervesystemet (ATC gruppe N). Legemidler for respirasjonsorganer utgjør 8,2 % av totale legemiddelkostnader (AIP) i 2022 (se tabell 3.1). Antihistaminer til systemisk bruk (R06), nesepærer (R01) og legemidler mot obstruktive lungesykdommer som astma og KOLS (R03) utgjør henholdsvis 37 %, 31 % og 27 % av solgt DDD innen ATC gruppe R.

Slimhinneavsvellende nesepærer

Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at salg av nesepærer (R01AA) som brukes ved forkjølelse og akutt bihulebetennelse har økt gradvis i løpet av de siste årene (37 % økning målt i DDD fra 2018 til 2022). Disse legemidlene kjøpes for det meste reseptfritt i apotek eller i dagligvarehandelen, se tabell 3.3 i del 3 Nøkkeltall.

Nesespray ved allergiske plager (kortikosteroider)

Salg av kortikosteroider til nasal bruk (R01AD) har økt 18 % målt i DDD fra 2018 til 2022. Nasale kortikosteroider brukes hovedsakelig for allergisk rhinitt og helårs rhinitt. Flere av disse kan kjøpes reseptfritt, men tall fra Grossistbasert legemiddelstatistikk viser at 97 % av salget (målt i DDD) var på resept i 2022.

Legemidler ved obstruktiv lungesykdom

I 2022 utgjorde inhalasjonspreparatene til sammen 91% av totalt DDD i gruppe R03. Figur 4.13 viser DDD/1000/dag for legemidler ved obstruktiv lungesykdom til inhalasjon. Legemidler i R03AL er relativt nye på markedet og brukes i behandling av kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS). Gruppen omfatter beta2-agonister i dobbelkombinasjoner med antikolinergika samt trippelkombinasjoner med kortikosteroider. Sistnevnte kombinasjoner er indisert hvis bruk av dobbelkombinasjoner ikke gir tilstrekkelig effekt. Salget av legemidler i R03AL målt i DDD har økt med 98 % fra 2018 til 2022.

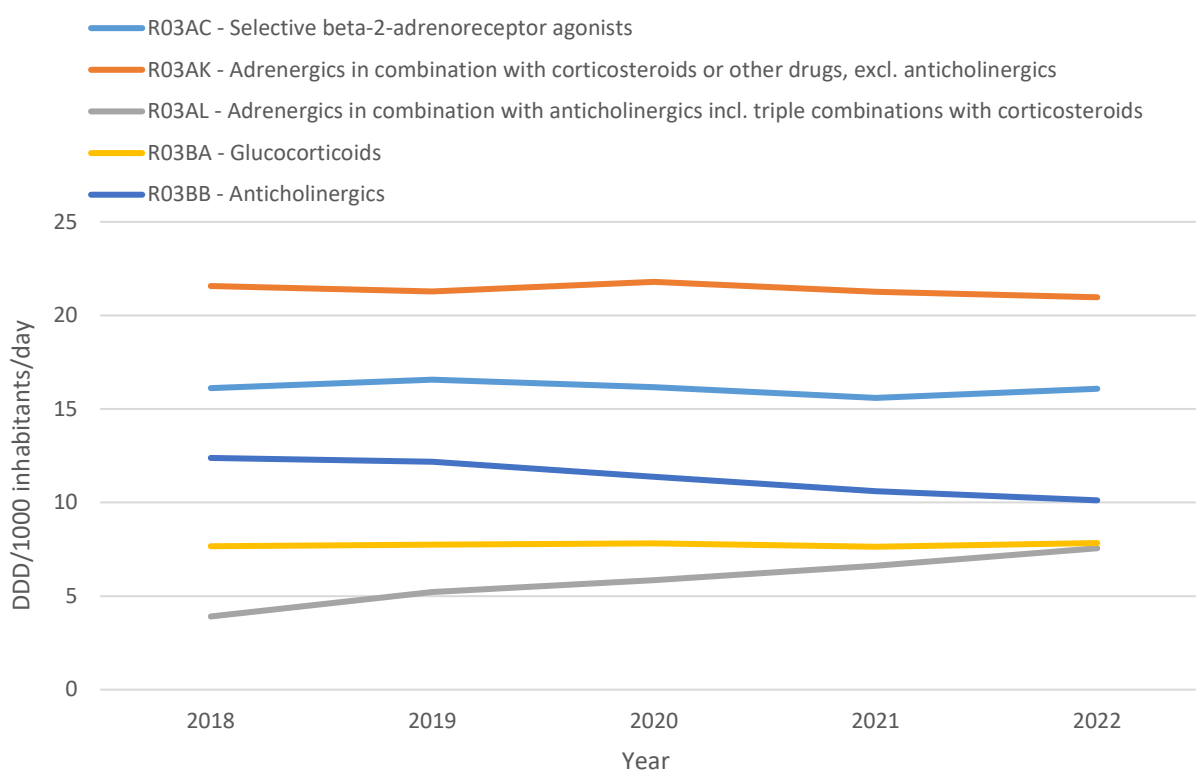

Figure 4.13 Sales of inhalation products for the treatment of obstructive lung disease (R03A and R03B) in Norway 2018-2022.

Source: Norwegian Drug Wholesales Statistics

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
R	RESPIRATORY SYSTEM					
R01	NASAL PREPARATIONS	63.12	67.56	65.38	73.45	79.82
R01A	DECONGESTANTS AND OTHER NASAL PREPARATIONS FOR TOPICAL USE	61.76	66.12	64.35	72.30	78.39
R01AA	Sympathomimetics, plain	38.29	40.40	38.51	44.65	51.23
R01AA05	oxymetazoline (0.4 mg)	0.88	0.88	0.79	0.79	0.89
R01AA07	xylometazoline (0.8 mg)	37.41	39.52	37.72	43.87	50.34
R01AB	Sympathomimetics, combinations excl. corticosteroids	1.83	1.90	1.45	1.64	2.20
R01AB06	xylometazoline (0.8 mg)	1.83	1.90	1.45	1.64	2.20
R01AC	Antiallergic agents, excl. corticosteroids	0.98	1.11	1.21	1.36	1.10
R01AC01	cromoglicic acid (40 mg)	0.06				
R01AC02	levocabastine (0.6 mg)	0.92	1.11	1.21	1.36	1.10
R01AD	Corticosteroids	20.64	22.68	23.16	24.61	23.83
R01AD04	flunisolide (0.15 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R01AD05	budesonide (0.2 mg)	2.02	2.30	1.10	0.94	0.76
R01AD08	fluticasone (0.2 mg)	1.65	1.63	1.98	1.88	1.91
R01AD09	mometasone (0.2 mg)	10.11	10.73	11.09	11.78	11.74
R01AD11	triamcinolone (0.22 mg)	0.28	0.28	0.29	0.26	0.22
R01AD12	fluticasone furoate (0.11 mg)	3.55	3.79	3.93	4.04	3.67
R01AD58	fluticasone, combinations	3.02	3.94	4.77	5.71	5.53
R01AX	Other nasal preparations	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03
R01AX03	ipratropium bromide (0.24 mg)	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03
R01B	NASAL DECONGESTANTS FOR SYSTEMIC USE	1.36	1.44	1.02	1.15	1.43
R01BA	Sympathomimetics	1.36	1.44	1.02	1.15	1.43
R01BA01	phenylpropanolamine (0.1 g)	1.36	1.44	1.02	1.15	1.43
R02	THROAT PREPARATIONS	1.14	1.16	0.73	0.74	1.42
R02A	THROAT PREPARATIONS	1.14	1.16	0.73	0.74	1.42
R02AA	Antiseptics	0.17	0.05	0.00	0.00	0.16
R02AA03	dichlorobenzyl alcohol (6 tab)	0.17	0.05	0.00		
R02AA05	chlorhexidine (30 mg)					0.16
R02AX	Other throat preparations	0.97	1.11	0.72	0.74	1.26
R02AX01	flurbiprofen (44 mg)	0.15	0.17	0.12	0.12	0.20
R02AX03	benzydamine (9 mg)	0.82	0.94	0.60	0.62	1.06
R03	DRUGS FOR OBSTRUCTIVE AIRWAY DISEASES	67.21	68.63	68.86	67.65	68.50
R03A	ADRENERGICS, INHALANTS	41.59	43.06	43.81	43.48	44.60
R03AA	Alpha- and beta-adrenoreceptor agonists	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00
R03AA01	epinephrine	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00
R03AC	Selective beta-2-adrenoreceptor agonists	16.11	16.57	16.17	15.59	16.07
R03AC02	salbutamol (0.8 mg aerosol/powder/10 mg solution)	12.32	12.88	12.62	12.34	13.02
R03AC03	terbutaline (2 mg aerosol/powder/20 mg solution)	1.24	1.32	1.30	1.18	1.12
R03AC04	fenoterol (0.6 mg aerosol/powder/40 mg solution)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03AC12	salmeterol (0.1 mg aerosol/powder)	0.82	0.79	0.79	0.74	0.71

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
R03AC13	formoterol (24 mcg aerosol/powder)	0.88	0.81	0.80	0.72	0.68
R03AC18	indacaterol (0.15 mg)	0.74	0.63	0.54	0.48	0.41
R03AC19	olodaterol (5 mcg inhal sol)	0.11	0.12	0.13	0.13	0.12
R03AK	Adrenergics in combination with corticosteroids or other drugs, excl. anticholinergics	21.57	21.28	21.79	21.26	20.97
R03AK06	salmeterol and fluticasone	8.29	7.56	7.42	6.88	6.43
R03AK07	formoterol and budesonide	7.45	7.19	7.16	6.78	6.63
R03AK08	formoterol and beclometasone	1.90	2.19	2.49	2.78	3.05
R03AK10	vilanterol and fluticasone furoate	3.56	3.97	4.33	4.43	4.50
R03AK11	formoterol and fluticasone	0.36	0.38	0.40	0.39	0.37
R03AK14	indacaterol and mometasone				0.00	0.00
R03AL	Adrenergics in combination with anticholinergics incl. triple combinations with corticosteroids	3.91	5.21	5.84	6.63	7.56
R03AL03	vilanterol and umeclidinium bromide	1.02	1.20	1.25	1.29	1.35
R03AL04	indacaterol and glycopyrronium bromide	1.00	0.89	0.77	0.70	0.61
R03AL05	formoterol and aclidinium bromide	0.35	0.33	0.29	0.27	0.24
R03AL06	olodaterol and tiotropium bromide	0.98	1.27	1.35	1.40	1.45
R03AL07	formoterol and glycopyrronium bromide		0.03	0.10	0.15	0.20
R03AL08	vilanterol, umeclidinium bromide and fluticasone furoate	0.16	0.65	0.86	1.02	1.14
R03AL09	formoterol, glycopyrronium bromide and beclometasone	0.39	0.85	1.22	1.69	2.31
R03AL11	formoterol, glycopyrronium bromide and budesonide				0.05	0.20
R03AL12	indacaterol, glycopyrronium bromide and mometasone				0.05	0.06
R03B	OTHER DRUGS FOR OBSTRUCTIVE AIRWAY DISEASES, INHALANTS	20.04	19.93	19.20	18.25	17.95
R03BA	Glucocorticoids	7.66	7.74	7.82	7.64	7.84
R03BA01	beclometasone (0.8 mg)	0.13	0.14	0.13	0.12	0.11
R03BA02	budesonide (0.8 mg)	1.31	1.24	1.20	1.10	1.05
R03BA05	fluticasone (0.6 mg)	2.58	2.52	2.50	2.41	2.56
R03BA07	mometasone (0.4 mg)	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03
R03BA08	ciclesonide (0.16 mg)	3.60	3.81	3.95	3.98	4.09
R03BB	Anticholinergics	12.38	12.19	11.38	10.61	10.12
R03BB01	ipratropium bromide (0.12 mg powder/aerosol/0.3 mg solution)	6.22	6.15	5.89	5.47	5.45
R03BB04	tiotropium bromide (10 mcg)	5.15	5.16	4.69	4.42	4.01
R03BB05	aclidinium bromide (0.644 mg)	0.33	0.28	0.25	0.22	0.19
R03BB06	glycopyrronium bromide (44 mcg)	0.22	0.19	0.16	0.14	0.12
R03BB07	umeclidinium bromide (55 mcg)	0.46	0.41	0.40	0.37	0.35
R03BC	Antiallergic agents, excl. corticosteroids	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03BC01	cromoglicic acid (40 mg aerosol/80 mg powder/solution)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03C	ADRENERGICS FOR SYSTEMIC USE	0.11	0.08	0.07	0.07	0.07
R03CA	Alpha- and beta-adrenoreceptor agonists	0.08	0.07	0.07	0.07	0.06
R03CA02	ephedrine (50 mg)	0.08	0.07	0.07	0.07	0.06

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
R03CC	Selective beta-2-adrenoreceptor agonists	0.03	0.01	0.00	0.00	0.00
R03CC02	salbutamol (12 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03CC03	terbutaline (15 mg)	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00
R03CC12	bambuterol (20 mg)	0.01				
R03CC13	clenbuterol (40 mcg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03D	OTHER SYSTEMIC DRUGS FOR OBSTRUCTIVE AIRWAY DISEASES	5.46	5.56	5.79	5.85	5.88
R03DA	Xanthines	0.37	0.32	0.28	0.25	0.22
R03DA04	theophylline (0.4 g)	0.37	0.32	0.28	0.25	0.22
R03DA05	aminophylline (0.6 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03DC	Leukotriene receptor antagonists	4.73	4.80	5.01	5.03	5.01
R03DC01	zafirlukast (40 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R03DC03	montelukast (10 mg)	4.72	4.80	5.01	5.03	5.01
R03DX	Other systemic drugs for obstructive airway diseases	0.37	0.43	0.50	0.57	0.65
R03DX05	omalizumab (16 mg)	0.17	0.21	0.25	0.31	0.35
R03DX07	roflumilast (0.5 mg)	0.15	0.14	0.14	0.13	0.12
R03DX08	reslizumab (7.1 mg)	0.01	0.00	0.00		
R03DX09	mepolizumab (3.6 mg)	0.04	0.06	0.10	0.12	0.15
R03DX10	benralizumab (0.54 mg)	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02
R05	COUGH AND COLD PREPARATIONS	10.53	10.45	7.85	8.63	11.27
R05C	EXPECTORANTS, EXCL. COMBINATIONS WITH COUGH SUPPRESSANTS	7.69	7.61	6.28	6.53	8.26
R05CA	Expectorants	1.27	1.19	0.77	0.81	1.18
R05CA10	combinations	1.27	1.19	0.77	0.81	1.18
R05CB	Mucolytics	6.42	6.42	5.51	5.72	7.08
R05CB01	acetylcysteine (0.5 g O/1.6 g inhal.sol.)	4.92	4.94	4.38	4.38	5.52
R05CB02	bromhexine (24 mg)	1.47	1.45	1.10	1.32	1.54
R05CB13	dornase alfa (desoxyribonuclease) (2.5 mg)	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02
R05CB16	mannitol (0.8 g)				0.00	0.00
R05D	COUGH SUPPRESSANTS, EXCL. COMBINATIONS WITH EXPECTORANTS	2.31	2.31	1.28	1.74	2.43
R05DA	Opium alkaloids and derivatives	2.31	2.31	1.28	1.74	2.43
R05DA01	ethylmorphine (50 mg)	1.29	1.26	0.67	0.89	0.84
R05DA03	hydrocodone (15 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	
R05DA04	codeine (0.1 g)	0.08	0.08	0.09	0.10	0.14
R05DA07	noscapine (0.125 g)	0.92	0.95	0.52	0.75	1.37
R05DA09	dextromethorphan (90 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R05DA20	combinations	0.02	0.01	0.00	0.01	0.07
R05F	COUGH SUPPRESSANTS AND EXPECTORANTS, COMBINATIONS	0.53	0.53	0.29	0.36	0.58
R05FA	Opium derivatives and expectorants	0.53	0.53	0.29	0.36	0.58
R05FA02	opium derivatives and expectorants	0.53	0.53	0.29	0.36	0.58

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
R06	ANTIHISTAMINES FOR SYSTEMIC USE	75.97	83.18	89.75	96.17	94.21
R06A	ANTIHISTAMINES FOR SYSTEMIC USE	75.97	83.18	89.75	96.17	94.21
R06AA	Aminoalkyl ethers	0.19	0.23	0.24	0.42	0.31
R06AA02	diphenhydramine (0.2 g O,R/0.3 g O,R)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R06AA04	clemastine (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R06AA09	doxylamine (25 mg)	0.19	0.23	0.24	0.42	0.31
R06AB	Substituted alkylamines	0.16	0.15	0.15	0.14	0.13
R06AB02	dexchlorpheniramine (6 mg)	0.16	0.15	0.15	0.14	0.13
R06AD	Phenothiazine derivatives	4.09	4.15	4.64	5.31	5.70
R06AD01	alimemazine (30 mg)	2.96	3.04	3.39	2.94	3.35
R06AD02	promethazine (25 mg)	1.13	1.12	1.26	2.38	2.35
R06AE	Piperazine derivatives	35.64	37.43	39.19	40.32	38.48
R06AE03	cyclizine (0.1 g)	0.03	0.01	0.06	0.08	0.09
R06AE05	meclozine (50 mg)	0.86	0.86	0.73	0.82	0.97
R06AE07	cetirizine (10 mg)	34.68	36.49	38.32	39.34	37.34
R06AE09	levocetirizine (5 mg)	0.07	0.07	0.07	0.09	0.08
R06AX	Other antihistamines for systemic use	35.88	41.21	45.54	49.97	49.59
R06AX02	cyproheptadine (12 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R06AX13	loratadine (10 mg)	5.77	5.88	6.00	5.88	5.48
R06AX17	ketotifen (2 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R06AX22	ebastine (10 mg)	1.97	2.19	2.39	2.60	2.54
R06AX26	fexofenadine (12 mg)	5.80	6.59	7.44	7.85	8.16
R06AX27	desloratadine (5 mg)	22.34	26.55	29.71	33.63	33.40
R06AX28	rupatadine (10 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R06AX29	bilastine (20 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R07	OTHER RESPIRATORY SYSTEM PRODUCTS	0.01	0.01	0.01	0.01	0.04
R07A	OTHER RESPIRATORY SYSTEM PRODUCTS	0.01	0.01	0.01	0.01	0.04
R07AA	Lung surfactants	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R07AA02	natural phospholipids (0.16 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R07AB	Respiratory stimulants	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R07AB01	doxapram (0.4 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
R07AX	Other respiratory system products	0.01	0.01	0.01	0.01	0.04
R07AX02	ivacaftor (0.3 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
R07AX30	ivacaftor and lumacaftor (4 tab)	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00
R07AX32	ivacaftor, tezacaftor and elexacaftor (2 tab, 4 tab)				0.00	0.02

4.14 S Sanseorganer

S01 Øyemidler Omfatter legemidler til lokal bruk i øyet mot blant annet infeksjoner, allergi, tørre øyne og glaukom. Kun midler mot glaukom har fastsatt DDD og er inkludert i hovedtabellen.

S02 Øremidler Omfatter legemidler til lokal bruk i øret mot infeksjoner i øret og øregangseksem. Midlene har ikke fastsatt DDD og gruppen er utelatt fra hovedtabellen.

S03 Øye- og øremidler Omfatter legemidler som kan brukes lokalt i øyet eller øret mot blant annet lokale infeksjoner, inflammasjoner og eksem i øret. Midlene har ikke fastsatt DDD og gruppen er utelatt fra hovedtabellen.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
S	SENSORY ORGANS					
S01	OPHTHALMOLOGICALS	19.38	19.28	19.50	19.52	19.54
S01E	ANTI GLAUCOMA PREPARATIONS AND MIOTICS	19.38	19.28	19.50	19.52	19.54
S01EA	Sympathomimetics in glaucoma therapy	0.65	0.67	0.66	0.65	0.66
S01EA03	apraclonidine	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
S01EA05	brimonidine (0.4 ml)	0.64	0.66	0.65	0.64	0.65
S01EB	Parasympathomimetics	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03
S01EB01	pilocarpine (0.4 ml)	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03
S01EC	Carbonic anhydrase inhibitors	2.02	2.13	2.23	2.34	2.26
S01EC01	acetazolamide (0.75 g)	0.11	0.13	0.11	0.12	0.13
S01EC02	diclofenamide (0.1 g)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
S01EC03	dorzolamide (0.3 ml)	0.46	0.52	0.60	0.70	0.80
S01EC04	brinzolamide (0.2 ml)	1.14	1.06	1.06	1.03	0.80
S01EC54	brinzolamide, combinations	0.31	0.43	0.46	0.49	0.53
S01ED	Beta blocking agents	10.40	10.19	10.40	10.35	10.34
S01ED01	timolol	4.79	4.40	4.43	4.18	3.97
S01ED02	betaxolol	0.11	0.10	0.08	0.07	0.08
S01ED51	timolol, combinations	5.50	5.68	5.88	6.10	6.29
S01EE	Prostaglandin analogues	6.27	6.26	6.17	6.15	6.24
S01EE01	latanoprost	3.86	3.90	3.97	4.00	4.07
S01EE03	bimatoprost	0.41	0.43	0.41	0.42	0.43
S01EE04	travoprost	0.69	0.56	0.51	0.43	0.42
S01EE05	tafluprost	1.31	1.36	1.28	1.30	1.33

4.15 V Varia

V01 Allergener Omfatter midler som benyttes ved hyposensibilisering ved ulike allergier.

V03 Alle andre terapeutiske midler Omfatter antidoter, legemidler til behandling av akutte følgetilstander til andre sykdommer eller annen legemiddelbehandling, f.eks. hyperkalemi, hyperfosfatemi, hyperkalsemi, medisinske gasser. Legemidler til å behandle bivirkninger av kreftbehandling er også inkludert.

V04 Diagnostika Omfatter alle diagnostiske tester, til påvisning av f.eks allergi, helicobacter pylori, og blærekreft. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

V06 Ernæringstilskudd omfatter ernæringsmidler til oral bruk. Parenteral ernæring er klassifisert i ATC gruppe B05B. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

V07 Alle andre ikke-terapeutiske preparater omfatter midler som benyttes som hjelpepreparater, f.eks. væsker til oppløsninger, blodtransfusjonsløsninger, inkontinens- og stomiutstyr etc. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

V08 Kontrastmidler omfatter preparater til røntgen-, MR- og ultralydundersøkelser. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

V09 Radiofarmaka til diagnostisk bruk omfatter i radiofarmaka til diagnostikk. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

V10 Radiofarmaka til terapeutisk bruk omfatter i hovedsak midler til behandling. (Gruppen er utelatt fra hovedtabellen)

ATC gruppe V inneholder legemidler som ikke kan samles under andre ATC hovedgrupper. Det er ikke fastsatt DDD for de fleste av disse legemidlene. For ATC gruppe V01 angis antall pakninger fra Grossistbasert legemiddelstatistikk.

Hyposensibilisering

Forbruk av midler som brukes ved hyposensibilisering har hatt en sterk økning de siste 5 årene; fra 44 034 pakninger i år 2018 til 101 436 pakninger i 2022. Utvalget av preparater til hyposensibilisering har endret seg over tid, i dag er både parenterale og orale formuleringer tilgjengelig. I 2022 representerte orale formuleringer 84 % av alle pakninger solgt.

		Norwegian Drug Wholesales Statistics				
		DDD/1000 inhabitants/day				
ATC	ATC level name (DDD value)	2018	2019	2020	2021	2022
		Numbers of packages/year				
		2018	2019	2020	2021	2022
V	VARIOUS					
V01	ALLERGENS					
V01A	ALLERGENS	44 034	52 573	68 990	90 599	101 436
V01AA	Allergen extracts	44 034	52 573	68 990	90 599	101 436
V01AA02	grass pollen	27 020	30 772	36 573	43 306	46 429
V01AA03	house dust mites	3 776	5 914	7 053	8 570	8 668
V01AA05	tree pollen (bjørk)	11 260	13 039	22 243	35 186	43 063
V01AA07	insects	552	623	670	680	843
V01AA10	flowers	36	151	164	209	187
V01AA11	animals	1 390	2 074	2 287	2 648	2 246
		DDD/1000 inhabitants/day				
		2018	2019	2020	2021	2022
V03	ALL OTHER THERAPEUTIC PRODUCTS	0.33	0.40	0.48	0.54	0.60
V03A	ALL OTHER THERAPEUTIC PRODUCTS	0.33	0.40	0.48	0.54	0.60
V03AE	Drugs for treatment of hyperkalemia and hyperphosphatemia	0.27	0.33	0.39	0.45	0.50
V03AE01	polystyrene sulfonate (45 g)	0.03	0.02	0.01	0.01	0.00
V03AE02	sevelamer (6.4 g)	0.15	0.16	0.16	0.17	0.17
V03AE03	lanthanum carbonate (2.25 g)	0.07	0.07	0.07	0.07	0.06
V03AE04	calcium acetate and magnesium carbonate (6 tab)	0.00	0.00			
V03AE05	sucroferric oxyhydroxide (1.5 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
V03AE09	patiromer calcium (8.4 g)	0.02	0.07	0.07	0.05	0.04
V03AE10	sodium zirconium cyclosilicate (7.5 g)	0.00	0.01	0.07	0.14	0.21
V03AF	Detoxifying agents for antineoplastic treatment	0.06	0.07	0.08	0.08	0.09
V03AF03	calcium folinate (60 mg)	0.06	0.07	0.08	0.08	0.09
V03AF07	rasburicase (14 mg)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
V03AG	Drugs for treatment of hypercalcemia	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
V03AG05	sodium phosphate (8 g)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02

5 Historikk og bakgrunnsinformasjon

Grossistbasert legemiddelstatistikk

Historikk: Grossistbasert legemiddelstatistikk har vært tilgjengelig i Norge siden 1970-tallet og har gitt et godt grunnlag for analyser av legemiddelbruk. Årlige rapporter er publisert siden 1977. Norsk medisinaldepot hadde grossistmonopol for legemidler frem til 1995, deretter tilkom nye fullsortementsgrossister og nisjegrossister, fra og med 2003 også dagligvaregrossister.

Lovhjemler: Fra 2002 er offentlig innsamling av data regulert i [Forskrift om grossistvirksomhet med legemidler](#), Kap. V. Legemiddelstatistikk basert på grossisters omsetning av legemidler. Forskriften omfatter alt salg av legemidler fra grossist til detaljist, det vil si apotek, helseinstitusjon (sykehus, sykehjem), dagligvaredetaljister og andre med tillatelse til å omsette legemidler. Veterinære legemidler omfattes også av forskriften, inkludert legemidler som brukes i fiskeoppdrett.

ATC klassifikasjonssystemet med definerte døgndoser (DDD)

Som følge av økt interesse for legemiddelbruk på 1960/-70 tallet, kom behovet for et klassifikasjonssystem for legemidler. I 1981 ble ATC/DDD-systemet anbefalt av WHO og i 1982 opprettet WHO et samarbeidssenter ved Norsk medisinaldepot (*WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology*) med tilknytning til WHO's Europakontor i København. I mai 1996 ble senteret tilknyttet WHO's hovedkontor i Genève for å ivareta den globale utbredelse av systemet, og fra 2002 har senteret vært lokalisert ved Folkehelseinstituttet, Avdeling for legemiddelstatistikk. Arbeidet med å klassifisere legemidler med ATC kode og fastsette DDD utføres i nært samarbeid med en global arbeidsgruppe med medlemmer fra 12 ulike land.

Bakgrunnen for opprettelse av DDD er at statistikk angitt i verdi (kroner) eller volum kan ha begrensninger. Angivelse i kroneverdi er lite egnet til å gjøre sammenlikning grunnet pris-differanser og valutaendringer. Volum angitt i antall tabletter, pakninger og lignende er også lite egnet til å gjøre sammenlikning grunnet ulike styrker (gram/mg) og pakningsstørrelser.

Se www.whocc.no og [Guidelines for ATC classification and DDD assignment](#) for mer informasjon.

Folkemengde i Norge 2018–2022 (per 1. januar)

Year	2018	2019	2020	2021	2022
Population	5 311 797	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270

Kilde: Statistisk sentralbyrå / Source: Statistics Norway

Utgitt av Folkehelseinstituttet
September 2023
Postboks 222 Skøyen
NO-0213 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten kan lastes ned gratis fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no